

NOTA BUDGETTAIRE **RUIMTE** **2014-2019**

**Vlaamse
overheid**

Inhoudstafel

01 / INLEIDING	5
02 / DE MIDDELENBEGROTING	9
2.1. Inleidend overzicht	9
2.2. Opcentiemen en Samengevoegde & Gedeelde belastingen	12
2.2.1. Parameters	12
2.2.2. Resultaten	16
2.2.3. Sensitiviteit	18
2.2.4. Toelichting	19
2.3. Specifieke dotaties vanwege de federale overheid	20
2.4. Gewestelijke belastingen	21
2.5. Toegewezen ontvangsten	25
2.6. Andere ontvangsten	25
2.7. Lotto-middelen	26
2.8. Te consolideren instellingen	26
03 / DE UITGAVENBEGROTING	30
3.1. Inleiding	30
3.2. Indexatie bij constant beleid inzake huidige en nieuwe bevoegdheden	32
3.3. Andere kostendrijvers of budgettaire engagementen bij constant beleid inzake huidige en nieuwe bevoegdheden: Toelichting per beleidsdomein	36
3.4. De globale evolutie van de beleids- en betaalkredieten bij constant beleid inzake huidige en nieuwe bevoegdheden	61
3.5. De beleids- en betaalkredieten verdeeld over de 13 beleidsdomeinen bij constant beleid inzake huidige en nieuwe bevoegdheden	62
3.6. Impliciete schuld	65
04 / HET FINANCIIEEL BEHEER	67
4.1. Schuldevolutie	66
4.1.1. Het begrotingssaldo in ESR-termen	66
4.1.2. Kredietverleningen en participaties	66
4.1.3. Globale evolutie	67
4.2. Herfinancieringsbehoeften	68

05 / HET VORDERINGENSALDO EN BEGROTINGSNORMERING	70
5.1. Vorderingsaldo bij constant beleid	70
5.2. Begrotingsnormering in komende legislatuur	74
BIJLAGE I: BEKNOPTTE TOELICHTING BIJ DE HERZIENING VAN DE BIJZONDERE FINANCIERINGSWET	76
BIJLAGE II: DETAILOVERZICHT EVOLUTIE BELEIDSKREDIETEN PER BELEIDSDOMEIN	82
BIJLAGE III: BUDGETTAIRE BOORDTABEL HOUDENDE ALTERNATIEVE FINANCIERING	97
BIJLAGE IV: IMPACT AANBEVELINGEN VAN EUROSTAT	105
BIJLAGE V: BESPARINGSMODEL OP BASIS VAN GENORMEERDE UITGAVENGROEI PER BELEIDSDOMEIN	108
LIJST MET TABELLEN	
Tabel 2.1: Grote rubrieken van de ESR gecorrigeerde middelen 2014-2019 (in duizend euro)	10
Tabel 2.2: Impact maatregelen financiële sector (in duizend euro)	11
Tabel 2.3: Volledig parameteroverzicht	13
Tabel 2.4: Opcentiemen en Samengevoegde & Gedeelde belastingen (in duizend euro)	16
Tabel 2.5: Sensitiviteit (in duizend euro)	19
Tabel 2.6: Specifieke dotaties vanwege de federale overheid (in duizend euro)	20
Tabel 2.7: Gewestelijke belastingen (in duizend euro)	22
Tabel 2.8: Te consolideren instellingen (in duizend euro)	27
Tabel 3.1: Indexparameters	33
Tabel 3.2: Cumulatief effect indexatie kredieten huidige bevoegdheden t.o.v. 1BA 2014 (in duizend euro)	34
Tabel 3.3: Cumulatief effect indexatie kredieten nieuwe bevoegdheden t.o.v. 1BA 2014 (in duizend euro)	35
Tabel 3.4: Beleidskredieten per beleidsdomein bij constant beleid inzake huidige en nieuwe bevoegdheden 2013-2019 (in duizend euro)	62

Tabel 3.5:	Betaalkredieten per beleidsdomein bij constant beleid inzake huidige en nieuwe bevoegdheden 2013-2019 (in duizend euro)	64
Tabel 4.1:	Globale evolutie van de schuld (in duizend euro)	67
Tabel 4.2:	Herfinancieringsbehoeften 2014-2019 (in duizend euro)	69
Tabel 5.1:	Vorderingensaldo van de Vlaamse begroting bij constant beleid (in duizend euro)	72
Tabel V.1:	Simulatie begrotingsmodel – Bereiken van 50% van benodigde besparing in 2016 via beperken uitgavengroei.	111

LIJST MET FIGUREN

Figuur 3.1:	Beleids- en betaalkredieten bij constant beleid (in duizend euro)	61
Figuur 3.2:	Stand van de impliciete schuld 2004-2013 (incl. impliciete schuld m.b.t. ESR-8) t.o.v. geraamde ontvangsten ministeries (excl. DAB's) (in duizend euro)	65
Figuur 4.1:	Evolutie van de directe en indirecte schuld 2014 – 2019 (in duizend euro)	67

01 / INLEIDING

De Vlaamse Regering staat in de komende legislatuur voor een bijzondere uitdaging: de 6de staatshervorming en het ruimer kader van het verstrengde Europees begrotingstoezicht zorgen ervoor dat er niet alleen op beleids- en beheersmatig vlak, maar zeker ook op begrotingsvlak werk op de plank ligt. In voorliggend deel van de bijdrage aan het regeerakkoord zoomen we dan ook in op de begrotingsuitdagingen waarvoor de volgende Vlaamse Regering staat.

In de naar aanleiding van de 6de staatshervorming herziene Bijzondere Financieringswet wordt een bijdrage verrekend van gewesten en gemeenschappen in de sanering van de globale staatsfinanciën. Hierdoor wordt de volgende Vlaamse Regering geconfronteerd met bevoegdheden waarvoor geen volledige financiering voorzien is. Zo wordt er in 2015 voor 750 miljoen euro en in 2016 voor 1,5 miljard euro aan middelen ingehouden.

Naastr dit effect worden tevens publieke eenheden in handen van de Vlaamse overheid en ook PPS-contracten meer diepgaand tegen het licht gehouden omwille van aanbevelingen van Eurostat met betrekking tot het verbeteren van de statistieken betreffende de overheidsrekeningen en de procedure bij buitensporige tekorten (EDP). Voor de PPS-contracten inzake scholenbouw heeft deze verstrengde controle tot op heden tot gevolg dat de uitgaven die momenteel door Scholen van Morgen worden gedaan, ook als overheidsuitgaven worden beschouwd. Indien de Vlaamse overheid er niet in slaagt om de contracten op zo'n wijze te heronderhandelen, dat Eurostat kan bevestigen dat er een afdoende risico-overdracht is van de overheids- naar de private sector, zullen de kosten die tijdens de bouwphase van deze scholen worden gemaakt het vorderingensaldo van de Vlaamse overheid negatief beïnvloeden. Gelet op de grootte van het investeringsprogramma, zal er de eerstkomende jaren dan ook een significante negatieve impact op het vorderingensaldo zijn van 323 miljoen euro in 2014, 572 miljoen euro in 2015 en 180 miljoen euro in 2016.

Voornamelijk omwille van de 6de staatshervorming en het feit dat er momenteel nog geen oplossing is voor de problematiek van de uitgaven van Scholen van Morgen loopt het begrotingstekort bij constant beleid in de begrotingsjaren 2015 en 2016 op tot resp. 1 en 1,3 miljard euro. Door een conservatieve inschatting van de groei van de uitgaven, gerelateerd aan een middelenevolutie die geniet van een normale economische groei, wordt dit tekort bij constant beleid in de daaropvolgende jaren weggewerkt en zou er volgens voorliggende raming tegen het eind van komende legislatuur een beleidsruimte beschikbaar zijn van 354 miljoen euro.

	ESR-effect	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
ESR gecorrigeerde ontvangsten	+	27.500.107	38.564.676	39.315.558	40.854.033	41.716.338	43.506.033
ESR gecorrigeerde primaire uitgaven	-	27.783.020	39.428.920	40.932.059	41.906.842	42.790.980	43.819.639
ESR-gecorrigeerd primair saldo	=	-282.913	-864.245	-1.616.502	-1.052.809	-1.074.642	-313.606
Onderbenutting	+	593.405	610.190	641.836	661.677	679.978	701.664
Gecorrigeerd primair saldo	=	310.492	-254.055	-974.666	-391.133	-394.664	388.058
Rente-uitgaven	-	117.446	136.425	129.987	93.575	75.003	72.002
Gecorrigeerd vorderingensaldo	=	193.046	-390.480	-1.104.653	-484.708	-469.668	316.056
Voorziene uitgaven binnen DBFM Scholen van Morgen	-	322.665	571.652	180.301	21.141	-	-
Correctie deel kapitaalsaflossing binnen beschikbaarheidsvergoeding aan DBFM Scholen van Morgen	+	-	-	-	-	37.688	37.688
Gecorrigeerd vorderingensaldo incl. ESR-correctie voor DBFM Scholen van Morgen	=	-129.619	-962.132	-1.284.954	-505.849	-431.980	353.744

Bovenstaande vaststelling houdt evenwel niet in dat de volgende Vlaamse Regering op haar lauweren kan rusten.

Vooreerst is er het gegeven dat er een zeer conservatieve inschatting van de groei van de uitgaven wordt aangehouden. Zo wordt in het vervolg van deze nota duidelijk dat er heel wat aandachtspunten kunnen geformuleerd worden bij de diverse aannames inzake het constant beleid. Belangrijkste punten hierbij zijn het gegeven dat er nog geen middelen voor nieuwe cao's met de diverse sectoren zijn voorzien en dat er voor vele alternatief te financieren projecten die in de pijplijn zitten, nog een budgettaire oplossing dient te worden gezocht voor de financiering van de beschikbaarheidsvergoedingen.

Daarnaast wordt ook op het vlak van begrotingsnormering de concrete impact van het verstrengde Europees begrotingstoezicht meer en meer duidelijk: Zo krijgt de Hoge Raad voor Financiën (HRF) ingevolge

het samenwerkingsakkoord van 13 december 2013 betreffende de uitvoering van het verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de Economische en Monetaire Unie de functie van onafhankelijke instelling die ermee belast wordt na te gaan of België voldoet aan de regels inzake de landspecifieke middellange-termijndoelstelling (MTO).

Het samenwerkingsakkoord verschaft niet alleen een wettelijke basis aan de aanbevelings- en evaluatiefunctie die de HRF voordien reeds had, maar breidt ze ook uit. Zo komt er extra toezicht op de lokale overheden, ingedeeld per gewest, waarbij de HRF de door de federale overheid genomen maatregelen met weerslag op de lokale besturen moet afzonderen. De vaststelling van de algemene begrotingsdoelstelling en van de verdeling ervan over de verschillende overheden wordt door de HRF opgesteld, maar voor overleg (voor wat de algemene begrotingsdoelstelling betreft) en voor akkoord (voor wat de verdeling betreft) voorgelegd aan het Overlegcomité. De HRF zal ook bilaterale besprekingen voeren met entiteiten waarvan zij meent dat er een belangrijke afwijking voorkomt t.o.v. de overeengekomen begrotingsdoelstellingen. Deze afwijkingen moeten in principe gecorrigeerd worden binnen een periode van 18 maanden.

In voorliggende nota wordt uitgegaan van het advies van maart 2014 van de HRF dat tevens de basis vormde voor het stabiliteitsprogramma dat België recent indiende bij de Europese Commissie. Dit advies stelt voor dat de gewesten en gemeenschappen een nominaal evenwicht aanhouden voor de komende jaren. Weliswaar is deze verdeling van de begrotingsinspanning niet formeel goedgekeurd in het Overlegcomité. Het is dus nog steeds mogelijk dat de Vlaamse Regering in de komende legislatuur eerder opteert om jaarlijks een structureel evenwicht te bereiken i.p.v. een nominaal evenwicht. De HRF berekent voor de Vlaamse Overheid voor 2014 een structurele positieve correctie van 0,11 % van het BBP, zijnde ca. 400 miljoen euro.

In deze nota wordt hierop evenwel niet dieper ingegaan, omdat:

- De Vlaamse Overheid zich de voorbije jaren heeft gehouden aan een nominaal evenwicht;
- Het behoud van een nominaal evenwicht in de komende legislatuur de beste garantie biedt om verder toe te werken naar een schuldenvrije positie in overeenstemming met de desbetreffende doelstelling uit het Pact 2020;
- Bij het toepassen van een structureel begrotingsevenwicht vanaf het begrotingsjaar 2014, het jaarlijks afnemen van de negatieve output gap in de periode 2015 t.e.m. 2019 de benodigde begrotingsinspanning net zal doen toenemen t.o.v. de inspanning die bij het behoud van een nominaal begrotingsevenwicht vereist is;
- Het begrip “structureel evenwicht” zelf niet echt structureel stabiel is (cfr. de discussie daaromtrent tussen het Belgisch Planbureau en de EU-Commissie).

Om effectief tegemoet te kunnen komen aan een voornemen om een nominaal begrotingsevenwicht te behouden, zullen er hoe dan ook fundamentele keuzes moeten gemaakt worden op het vlak van de huidige en nieuwe bevoegdheden. Het zwaartepunt van deze maatregelen ligt hierbij in de periode 2015-2016. Hoe structureler de keuzes die gemaakt worden, hoe meer beleidsruimte er naar het einde van de legislatuur toe kan vrijgemaakt worden teneinde het nieuwe vooropgestelde beleid zoals beschreven in de bijdrage aan het regeerakkoord te kunnen uitvoeren.

Onverminderd het gegeven dat voorliggende nota uitgaat van het behoud van een nominaal begrotingsevenwicht over de komende regeerperiode, wordt toch nog de aandacht gevestigd op het feit dat de herziene Bijzondere Financieringswet (BFW) ook potentiële technische bijstellingen bevat met

mogelijks een repercussie op de discussies omtrent de begrotingsnormering. Zo bevat de nieuwe BFW bvb. een autonomiefactor, die de basis vormt voor het deel personenbelasting waarover de gewesten in de toekomst een autonoom opcentiemenbeleid kunnen voeren. Voor de aanslagjaren 2015, 2016 en 2017 is deze autonomiefactor gelijkgesteld aan 25,990%. De BFW bevat tegelijk de berekeningsregels voor de autonomiefactor voor het aanslagjaar 2018 en volgende, waarbij een gebeurlijke te hoge (of te lage) inschatting van de autonomiefactor voor de jaren 2015-2017 eenmalig wordt bijgesteld in 2018. Een gelijkaardig mechanisme bestaat voor de fiscale uitgaven.

Deze technische bijstellingen kunnen een budgettaire effect genereren van verscheidene honderden miljoenen euro, zoals ook in voorliggende nota verder voorzien (zie punt 2.2.2.).

Teneinde te vermijden dat deze technische bijstellingen het te voorziene begrotingstraject voor komende legislatuur teveel zouden beïnvloeden, wordt voorgesteld dat de Vlaamse Regering, op basis van recentere data en in overleg met de andere deelentiteiten en de federale overheid, nagaat of de (tijdelijk vastgestelde) autonomiefactor niet dient geactualiseerd te worden. Indien dit het geval zou zijn, dan zou het logisch zijn om bij de bepaling van dit nominaal evenwicht abstractie te maken van de tijdelijke meer- (of min-) inkomsten die de gewesten zouden verwerven.

Een dergelijk akkoord is immers neutraal op globaal niveau: wat de gewesten tijdelijk meer (of minder) ontvangen en in 2018 in min (of meer) verrekend krijgen, wordt immers gecompenseerd door een precies omgekeerde beweging bij de federale overheid.

Voorliggende nota is opgebouwd uit 4 hoofdstukken. Vooreerst wordt ingegaan op de middelen- resp. uitgavenraming voor de komende legislatuur. Daarna wordt het begrotingsresultaat weergegeven en geplaatst binnen een te voorziene normering. Tot slot wordt ook het effect op de schuld van de Vlaamse overheid nader bekeken.

Gelet op het feit dat de 1ste parlementair goedgekeurde begrotingsaanpassing in 2014 (IBA 2014) t.a.v. de begrotingsopmaak 2014 inhoudelijk beperkt was tot het verhogen van het budget waarover de VMSW en het VWF beschikken voor het toekennen van sociale leningen met 500 miljoen euro, werd er door het departement Financiën en Begroting ook een technische herziening van de benodigde kredieten voor 2014 doorgevoerd. Deze technisch bijgestelde kredieten worden in volgend document als begrotingsherziening 2014 voorgesteld (HERZ 2014).

Naast de verdere detailleringen van de hoofdstukken in diverse bijlagen waarin wordt ingegaan op de wijzigingen in de financieringswet, het detail van de evolutie van de beleidskredieten, de problematiek van de nog niet afdoend voorziene kredieten voor beschikbaarheidsvergoedingen voor projecten die via alternatieve financiering worden gefinancierd en de impact van de aanbevelingen van Eurostat met betrekking tot het verbeteren van de statistieken, wordt in de laatste bijlage van deze nota ook een voorstel gelanceerd om een uitgavennormering per beleidsdomein op te zetten. Deze uitgavennorm zou ook een belangrijke fundamentele breuklijn kunnen betekenen in de verantwoordelijkheden die elke minister dient op te nemen. Naast het opnemen van de verantwoordelijkheid voor het gevoerde beleid, dient er namelijk ook verantwoordelijkheid te worden opgenomen voor de evolutie van de kredieten en aanwending van de globale beleidsruimte door zijn of haar bevoegdheidsdomeinen. Het daadwerkelijk opnemen door de vakministers en -administraties van de verantwoordelijkheid voor de budgettaire gevolgen van het gevoerde beleid, kan ook een bijdrage leveren in de evolutie naar een meer outputgericht denken, en dus naar een prestatiebegroting.

02 / DE MIDDELENBEGROTING

2.1 INLEIDEND OVERZICHT

Tabel 2-1 geeft in grote rubrieken een overzicht van de ESR gecorrigeerde middelen voor de beleidsperiode 2014-2019. Voor het begrotingsjaar 2014 worden zowel de ramingen van de begrotingsopmaak (1BA) getoond, als de ramingen van de herziening (HERZ). De ramingen voor de begrotingsjaren 2015 tot en met 2019 bevatten de budgettaire effecten van de herziene Bijzondere Financieringswet. De raming van de opcentiemen is gebaseerd op de raming van de Belasting Staat die door de federale wetgever werd gehanteerd ten tijde van de parlementaire behandeling van de herziene Bijzondere Financieringswet. De elasticiteit van de Belasting Staat (en bijgevolg van de gewestelijke opcentiemen) ten opzichte van het reëel BBP is een belangrijke determinant voor de evolutie van de Belasting Staat en de gewestelijke opcentiemen. De in deze meerjarenraming gehanteerde cijfers voor de Belasting Staat impliceren een elasticiteit gelijk aan 1,6. In tabel 2-5 wordt de impact op de ontvangsten geduid van een gewijzigde elasticiteit.

Tabel 2.1: Grote rubrieken van de ESR gecorrigeerde middelen 2014-2019 (in duizend euro)

	REA 2013	IBA 2014	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Opcentiemen	-	-	-	7.528.758	7.827.681	8.156.097	8.374.106	8.737.395
Samengevoegde belastingen	6.224.548	6.257.799	6.250.401	2.964.795	2.525.772	2.602.223	2.277.009	2.752.197
Gedeelde belastingen	12.741.368	13.078.874	13.060.530	20.349.454	21.119.765	21.808.301	22.528.311	23.245.089
Specifieke dotaties	893.627	909.777	905.455	83.468	84.838	86.315	87.815	89.413
Gewestelijke belastingen	5.279.670	5.421.385	5.498.859	5.623.679	5.823.866	6.039.795	6.279.742	6.518.042
Eigen niet-fiscale, toegewezen ontvangsten	135.774	152.470	152.470	135.997	136.315	136.634	136.954	137.275
Eigen niet-fiscale, niet toegewezen ontvangsten	418.939	169.789	125.086	406.588	252.356	407.745	395.767	369.599
Lotto gelden	35.297	34.915	33.754	33.754	33.754	33.754	33.754	33.754
Instellingen consolidatiekring	1.363.895	1.449.321	1.473.552	1.438.183	1.511.211	1.583.169	1.602.880	1.623.269
TOTAAL	27.093.118	27.474.330	27.500.107	38.564.676	39.315.558	40.854.033	41.716.338	43.506.033
w.o. bijdrage pendeldotatie		-19.840	-19.840	-29.760	-30.380	-27.280	-27.280	-27.280
w.o. bijdrage sanering entiteit I		-151.167	-151.167	-755.881	-1.525.588	-1.564.490	-1.603.510	-1.643.327
w.o. bijdrage vergrijzingskost		-	-	-	-	-37.533	-41.237	-36.936
w.o. responsabiliseringsbijdrage		-	-	-84.463	-93.781	-103.099	-112.417	-121.735
Totaal bijdragen		-171.007	-171.007	-870.104	-1.649.749	-1.732.402	-1.784.444	-1.829.278

De ramingen van de middelen voor 2014 en volgende begrotingsjaren zijn conform de door het departement Financiën en Begroting gehanteerde modellen gebeurd. Voor het begrotingsjaar 2014 worden de ESR gecorrigeerde ontvangsten bij de herziening op 27,5 miljard euro begroot. Voor de begrotingsjaren 2015 tot en met 2019 worden de cijfers in rekening gebracht zoals ze in meerjarig perspectief in constant beleid worden voorzien, maar waarbij de impact van de 6de staatshervorming expliciet in acht wordt genomen. Zo worden o.m. de geraamde opbrengst van de Vlaamse opcentiemen en de bijdrage van de Vlaamse overheid in de sanering van 's lands overheidsfinanciën en in de vergrijzingskosten in kaart gebracht. De cijfers in tabel 2-4 aangaande de middelen uit de herziene Bijzondere Financieringswet betreffen niet-afgeronde bedragen. Ten opzichte van tabel 2-1 kunnen er afrondingsverschillen voorkomen.

Tabel 2-2 toont de impact op de middelen van de maatregelen die in 2009 ten gunste van de financiële sector werden genomen. De ESR gecorrigeerde ontvangsten zijn eveneens in de totalen van tabel 2-1 opgenomen.

Tabel 2.2: Impact maatregelen financiële sector (in duizend euro)

	REA 2013	1BA 2014	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Dividenden financiële instellingen	297.797	0	0	170.000	0	139.244	110.854	82.464
Terugbetaling financiële instellingen (ESR 8)	1.753.614	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Totaal	2.051.410	500.000	500.000	670.000	500.000	639.244	610.854	582.464

Tabel 2-2 gaat ervan uit dat er in de periode 2015-2019 per 30 november een gedeeltelijke terugbetaling (principal repayment) plaatsvindt door KBC ten belope van 0,334 miljard euro. De boetepremie (penalty payment) voor die jaren bedraagt 0,166 miljard euro. De 8,5% coupon rente wordt berekend op het gemiddelde bedrag aan uitstaande schuld gedurende het vorige begrotingsjaar. Dat terugbetalingsscenario heeft prioriteit gegeven aan de terugbetaling ten gunste van de federale overheid waarbij de totale terugbetaling nog steeds in overeenstemming is met de terugbetalingskalender bij het herstructureringsplan dat door de Europese Commissie aanvaard werd.

Medio februari 2014 werd door KBC aangekondigd dat er over de boekjaren 2013 en 2015 geen coupon rente zal betaald worden. De voorliggende meerjarenraming houdt bijgevolg rekening met de ontstentenis van een coupon rente in de begrotingsjaren 2014 en 2016.

Het effect van de financiële stromen op de rentelasten van de Vlaamse overheid werd eveneens in rekening gebracht.

2.2 OPCIJTIEMEN EN SAMENGEVOEGDE & GEDEELDE BELASTINGEN

2.2.1 PARAMETERS

De middelen uit de Bijzondere Financieringswet (samengevoegde en gedeelde belastingen, andere federale dotaties) worden bij de herziening 2014 geraamd op basis van de parameters van de Economische Begroting van 12 februari 2014. In tabel 2-3 staan de bedoelde parameters onder de kolom 'HERZ 2014'. De kolommen 'MJR 2015-2019' vervullen het overzicht van de gehanteerde parameters. Voor de economische groei en inflatie werden de projecties uit de Economische Vooruitzichten van het Federaal Planbureau weerhouden (maart 2014).

De parameter inflatie (CPI) gehanteerd voor de begrotingsherziening 2014 en meerjarenraming 2015 komt in voorliggende meerjarenraming tevens overeen met de inflatievooruitzichten van het Federaal Planbureau van 6 mei 2014.

Behalve de klassieke parameters van economische groei en inflatie spelen ook de fiscale capaciteit van de gewesten en gemeenschappen, en het aantal leerlingen en -18-jarigen van de gemeenschap een belangrijke rol voor de berekening van de middelen die toegewezen worden vanuit de Bijzondere Financieringswet. Met ingang van het begrotingsjaar 2015 worden door de inwerkingtreding van de herziene Bijzondere Financieringswet aan deze lijst twee nieuwe parameters toegevoegd: het aantal 0 tot en met 18 jarigen en het aantal 80-plussers.

Bovendien wordt de fiscale capaciteit met ingang van het aanslagjaar 2015 ook geïnterpreteerd als de regionale opdeling van de opbrengst van de federaal gebleven personenbelasting. Dit verklaart de wijziging in de fiscale capaciteit vanaf begrotingsjaar 2016 (aanslagjaar 2015). De raming voor het aanslagjaar 2015 is gebaseerd op de raming die door de federale wetgever werd gehanteerd ten tijde van de parlementaire behandeling van de herziene Bijzondere Financieringswet. De evolutie vanaf aanslagjaar 2016 gaat uit van een elasticiteit ten opzichte van het reëel BBP gelijk aan 1,6. Vermits voor de drie gewesten dezelfde elasticiteitscoëfficiënt wordt toegepast, wijzigt de fiscale capaciteit van de gewesten in de daaropvolgende aanslagjaren niet.

In meerjarig perspectief worden de bevolkingsgerelateerde parameters gealigneerd op de bevolkingsvooruitzichten 2013-2061 van het NIS. De toename van de denataliteitscoëfficiënt is gebaseerd op de bedoelde bevolkingsvooruitzichten en weerspiegelt tevens de toename van het aantal leerlingen die de komende jaren verwacht wordt in het basis- en secundair onderwijs. De voorliggende meerjarenraming gaat er wel van uit dat de leerlingenverhouding constant blijft.

De overige parameters in tabel 2-3 worden constant gehouden.

Tabel 2.3: Volledig parameteroverzicht

Begrotingsjaar	MJR 2015-2019					
	2015	2016	2017	2018	2019	
Parameters						
	1.30%	1.50%	1.60%	1.60%	1.70%	
	1.80%	1.70%	1.70%	1.60%	1.40%	
Personenbelasting (federaal gedeelte)						
	2014	2015	2016	2017	2018	
	24.693.493	21.083.334	21.981.653	22.940.827	23.904.562	
	10.992.913	9.550.953	9.957.900	10.392.415	10.828.996	
	3.308.059	2.817.774	2.937.834	3.066.027	3.194.829	
Fiscale capaciteit (FC)	166.990	143.255	149.359	155.876	162.425	
	63,06%	62,76%	62,76%	62,76%	62,76%	
Waals Gewest (excl. Duitstaligen)	28,07%	28,43%	28,43%	28,43%	28,43%	
	8,45%	8,39%	8,39%	8,39%	8,39%	
	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%	0,43%	
Verdeelsleutel onderwijs (LLN)						
	15/01/2013	15/01/2013	15/01/2013	15/01/2013	15/01/2013	
	56,50%	56,50%	56,50%	56,50%	56,50%	
	43,50%	43,50%	43,50%	43,50%	43,50%	

HERZ 2014	
2013	2014
1,11%	0,80%
0,20%	1,40%
2012	2013 = 2012
23.622.156	23.622.156
10.515.981	10.515.981
3.164.538	3.164.538
159.745	159.745
63,06%	63,06%
28,07%	28,07%
8,45%	8,45%
0,43%	0,43%
15/01/2013	15/01/2013
56,50%	56,50%
43,50%	43,50%

Begrotingsjaar	MJR 2015-2019				
	2015	2016	2017	2018	2019
Inwoners	Referentietijdstip				
	Teldatum	01/01/2014	01/01/2015	01/01/2016	01/01/2017
	Vlaanderen	6.433.747	6.474.280	6.512.806	6.549.297
	Wallonië (excl. Duitst.)	3.511.423	3.532.420	3.552.875	3.572.814
	Brussel	1.174.980	1.192.675	1.208.762	1.223.250
	Duitstaligen	77.164	77.689	78.186	78.656
Min 18 jarigen (excl. Duitst.) (DENAT)	Referentietijdstip				
	Teldatum	30/06/2014	30/06/2015	30/06/2016	30/06/2017
	Nederlandstalig	1.259.163	1.267.985	1.277.328	1.287.670
	Franstalig	748.200	752.098	756.197	760.348
	Brussel	269.226	274.478	279.423	283.962
	Denataliteitscoëfficiënt	106,5221%	107,2494%	107,9727%	108,6714%
Verdeelsleutel Plantentuin	Toestand				
	Vlaamse Gemeenschap	01/01/2014	01/01/2014	01/01/2014	01/01/2014
	Franse Gemeenschap	79,87013%	79,87013%	79,87013%	79,87013%
		20,12987%	20,12987%	20,12987%	20,12987%

HERZ 2014		2014
01/01/2012	01/01/2013	
01/01/2012	01/01/2012	
6.350.765	6.350.765	
3.470.201	3.470.201	
1.138.854	1.138.854	
76.128	76.128	
30/06/2012	30/06/2013	
01/02/2014	01/02/2014	
1.239.500	1.243.976	
738.265	740.402	
257.678	262.412	
104,8005%	105,3325%	
	01/01/2014	
	79,87013%	
	20,12987%	

Begrotingsjaar	HERZ 2014				MJR 2015-2019			
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Pendelaars naar BHG								
		62,0%	62,0%	62,0%	62,0%	62,0%	62,0%	
		38,0%	38,0%	38,0%	38,0%	38,0%	38,0%	
0 t.e.m. 18-jarigen								
	Referentietijdstip		01/01/2015	01/01/2016	01/01/2017	01/01/2018	01/01/2018	
	Teldatum		raming	raming	raming	raming	raming	
	Vlaamse Gemeenschap		1.334.871	1.343.984	1.352.738	1.362.741	1.373.299	
	Franse Gemeenschap		792.782	796.686	800.875	805.086	809.299	
	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie		284.619	289.908	294.719	299.328	303.276	
+80-jarigen	Duitstalige Gemeenschap		16.312	16.387	16.438	16.525	16.636	
	Referentietijdstip		01/01/2015	01/01/2016	01/01/2017	01/01/2018	01/01/2018	
	Teldatum		raming	raming	raming	raming	raming	
	Vlaamse Gemeenschap		373.160	381.385	388.956	397.081	406.016	
	Franse Gemeenschap		185.294	185.639	186.123	186.647	187.939	
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie		50.392	50.095	49.786	49.431	49.318		
Duitstalige Gemeenschap			3.967	4.109	4.225	4.321	4.439	

2.2.2 RESULTATEN

Tabel 2-4 toont de middelen die op basis van de beschreven parameters de komende jaren mogen verwacht worden. De voorliggende meerjarenraming houdt expliciet rekening met de budgettaire impact van de 6de staatshervorming.

Tabel 2.4: Opcentiemen en Samengevoegde & Gedeelde belastingen (in duizend euro)

	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Opcentiemen en Samengevoegde & Gedeelde belastingen						
Gewest - PB zonder Lambermont	9.257.697	-	-	-	-	-
Gewest - PB NST	0	0	0	0	0	0
Gewest - bijkomende middelen oude BFW	-	441.742	459.982	473.037	486.470	500.820
Gewest - PB negatieve term	-2.963.645	-	-	-	-	-
Gewest - Invulling fiscale autonomie	-	7.528.758	7.827.681	8.156.097	8.374.106	8.737.395
Gewest - herrekening opcentiemen (art 54, §1, lid 9)					-399.124	
Gewest - PB extra middelen voor landbouw en zeevisserij	31.427	-	-	-	-	-
Gewest - PB extra middelen voor wetenschappelijk onderzoek	31.096	-	-	-	-	-
Gewest - PB extra middelen voor buitenlandse handel	13.612	-	-	-	-	-
Gewest - PB extra middelen voor lokale overheden	5.151	-	-	-	-	-
Gewest - PB extra middelen voor werk	-	1.668.063	1.184.817	1.215.030	1.245.333	1.276.256
Gewest - PB extra middelen voor fiscale uitgaven	-	1.153.146	1.179.748	1.209.831	1.240.006	1.270.796
GEW - Overgangsmechanisme	-	-268.396	-268.396	-268.396	-268.396	-268.396
Gewest - inhouding voor pendeldotatie BHG	-19.840	-29.760	-30.380	-27.280	-27.280	-27.280
Totaal Gewest: Opcentiemen en Samengevoegde belastingen	6.355.499	10.493.553	10.353.453	10.758.320	10.651.115	11.489.592

	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Gemeenschap - PB, incl Lambermont	4.257.215	5.233.345	5.123.190	5.253.829	5.384.864	5.518.575
Gemeenschap - BTW (art 40quinquies)	7.386.091	8.687.942	9.015.817	9.364.508	9.715.340	10.062.075
Gemeenschap - extra BTW Lambermont (naar PB en BTW)	1.460.413	0	0	0	0	0
Gemeenschap - gezinsbijslag	-	3.653.297	3.742.960	3.837.803	3.937.904	4.044.378
Gemeenschap - ouderenzorg	-	2.196.496	2.297.816	2.397.399	2.502.873	2.616.952
Gemeenschap - gezondheidszorg	-	472.034	485.472	498.350	511.276	524.412
Gemeenschap - ziekenhuisinfrastructuur	-	-	355.452	364.894	374.371	383.998
Gemeenschap - justitiehuisen	-	51.738	53.407	55.184	56.964	58.743
Gemeenschap - interuniversitaire attractiepolen	-	-	-	-	17.704	18.257
GEM - Overgangsmechanisme	-	139.066	139.433	139.433	139.433	139.433
Totaal Gemeenschap: Gedeelde belastingen	13.103.719	20.433.917	21.213.546	21.911.400	22.640.728	23.366.824
Vermoedelijke afrekening jaar N-1 (éénmalig)	2.880					
Algemeen totaal Gewest en Gemeenschap	19.462.098	30.927.470	31.566.999	32.669.719	33.291.843	34.856.416
Saneringsbijdrage 2014 & respo-bijdrage 2015-2019	-151.167	-84.463	-93.781	-103.099	-112.417	-121.735
Algemeen totaal Gewest en Gemeenschap na respo-bijdrage	19.310.931	30.843.007	31.473.218	32.566.620	33.179.426	34.734.680

Zoals in paragraaf 2.1. gesteld, is de raming van de gewestelijke opcentiemen gebaseerd op de inschatting van de Belasting Staat die door de federale wetgever werd opgesteld. De gereduceerde Belasting Staat wordt bekomen door de Belasting Staat te verminderen met de autonomiefactor (25,990%). Het bedrag van de opcentiemen wordt vervolgens bekomen door op de gereduceerde Belasting Staat het tarief van de opcentiemen toe te passen. Voor de aanslagjaren 2015, 2016 en 2017 wordt er uitgegaan van 35,117% opcentiemen.

De voorliggende meerjarenraming houdt eveneens rekening met een herziening van de autonomiefactor en het hiermee gerelateerde opcentiementarief. Vanaf aanslagjaar 2018 worden de autonomiefactor en het opcentiementarief op respectievelijk 25,545% en 34,309% geraamd. De herrekening of bijstelling van

de opbrengst aan opcentiemen voor de aanslagjaren 2015, 2016 en 2017 die hiervan het gevolg is, en die bedoeld wordt in artikel 54, §1, leden 7 tot 9 van de herziene Bijzondere Financieringswet, is eveneens in de voorliggende meerjarenraming opgenomen. De bedoelde bijstelling bedraagt 399,1 miljoen euro en wordt verondersteld zich volledig in het begrotingsjaar 2018 te manifesteren.

De voorliggende meerjarenraming houdt echter geen rekening met de bijstelling van het referentiebedrag voor de bevoegdheid 'fiscale uitgaven'. De bedoelde bijstelling wordt aangekondigd in artikel 35decies van de herziene Bijzondere Financieringswet en is gebaseerd op een verslag dat het Rekenhof uiterlijk 31 december 2016 zal opstellen met betrekking tot de fiscale uitgaven voor het aanslagjaar 2015 (artikel 81ter). Omdat de bedoelde bijstelling betrekking heeft op de gerealiseerde fiscale uitgaven van de drie gewesten, wordt er voorlopig abstractie van gemaakt.

De fiscale uitgaven die naar aanleiding van de 6de staatshervorming geregionaliseerd worden, zijn in de voorliggende meerjarenraming niet als een minderontvangst verwerkt, maar als een uitgave. Ze komen aan bod in hoofdstuk 3: De uitgavenbegroting.

Tot slot zijn in de voorliggende meerjarenraming de mogelijke budgettaire gevolgen buiten beschouwing gelaten van het responsabiliseringsmechanisme inzake klimaat. De kosten voor de gezinsbijslag (artikel 68quinquies) en de jeugdinstelling Tongeren (artikel 81quinquies, §2) zijn langs de uitgavenzijde van deze meerjarenraming verwerkt.

2.2.3 SENSITIVITEIT

Gezien de volatiliteit van de in tabel 2-3 vermelde parameters wordt in tabel 2-5 een overzicht geboden van de sensitiviteit van deze parameters op de middelen uit de herziene Bijzondere Financieringswet voor de begrotingsjaren 2015 tot en met 2019. In deze paragraaf wordt nagegaan in welke mate de opcentiemen, samengevoegde en gedeelde belastingen, en de specifieke dotaties (zie paragraaf 2.3.) reageren op een wijziging van de relevante parameters in het begrotingsjaar 2015.

Tabel 2-5 geeft een schematisch overzicht van het verrichte onderzoek. Elke onderzochte wijziging had een grootte van 0,1 procentpunt (10 basispunten) of 0,1 eenheden voor de elasticiteit. De grootte van de impact varieert over de jaren o.m. door de werking van het overgangsmechanisme (OM).

Tabel 2.5: Sensitiviteit (in duizend euro)

Parameter 2015	2015	2016	2017	2018	2019
BBP	29.681	31.089	32.228	14.386	29.343
CPI	29.428	30.793	31.885	29.040	33.080
BELASTING STAAT (aanslagjaar 2015)	311 (inclusief -11.740 OM)	-11.740 (inclusief -11.740 OM)	-11.740 (inclusief -11.740 OM)	-12.702 (inclusief -11.740 OM)	-11.740 (inclusief -11.740 OM)
FEDERAAL GEBLEVEN PB (aanslagjaar 2015)	-	11.302	-	-	-
LLN	13.393 (inclusief -1.985 OM)	-1.985 (inclusief -1.985 OM)	-1.985 (inclusief -1.985 OM)	-1.985 (inclusief -1.985 OM)	-1.985 (inclusief -1.985 OM)
DENAT	8.665 (inclusief 79 OM)	511 (inclusief 79 OM)	515 (inclusief 79 OM)	519 (inclusief 79 OM)	524 (inclusief 79 OM)
TAALROL	8	-	-	-	-
PENDEL	-48	-	-	-	-
0-18 JARIGEN	-214 (inclusief -6.602 OM)	-55 (inclusief -6.602 OM)	112 (inclusief -6.602 OM)	290 (inclusief -6.602 OM)	478 (inclusief -6.602 OM)
80+ JARIGEN	0 (inclusief -3.584 OM)	165 (inclusief -3.584 OM)	328 (inclusief -3.584 OM)	500 (inclusief -3.584 OM)	686 (inclusief -3.584 OM)
ELASTICITEIT (aanslagjaar 2015)	13.348	13.917	14.524	-41.328	38

2.2.4 TOELICHTING

Omdat in de voorliggende meerjarenraming zowel de oude, als de herziene Bijzondere Financieringswet aan bod komen, bevat deze meerjarenraming eveneens een beknopte technische toelichting bij de herziening van de Bijzondere Financieringswet. Bedoelde toelichting is opgenomen in Bijlage I.

2.3 SPECIFIEKE DOTATIES VANWEGE DE FEDERALE OVERHEID

Tabel 2-6 toont de middelen die inzake de specifieke dotaties de komende jaren mogen verwacht worden.

Tabel 2.6: Specifieke dotaties vanwege de federale overheid (in duizend euro)

	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Tewerkstellingsprogramma's	261.560	-	-	-	-	-
Buitenlandse studenten	36.866	37.345	37.905	38.512	39.128	39.793
Buitenlandse studenten (afrekening)	40					
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	584.983	-	-	-	-	-
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (afrekening)	631					
Overname verkeersbelastingen	14.799	14.991	15.216	15.459	15.707	15.974
Overname verkeersbelastingen (afrekening)	16					
Dotatie Nationale Plantentuin	6.560	6.765	6.984	7.216	7.449	7.681
Dotatie Nationale Plantentuin (afrekening)						
Overname registratie- en successierechten		24.367	24.733	25.128	25.531	25.965
Overname registratie- en successierechten (afrekening)						
Algemeen totaal dotaties vanwege federale overheid	905.455	83.469	84.838	86.316	87.814	89.413

De dotatie voor de wedertewerkstelling van werklozen, bedoeld in artikel 35 van de oude Bijzondere Financieringswet, wordt vanaf begrotingsjaar 2015 ten belope van 90% opgenomen in de globale tewerkstellingsdotatie. De resterende 10% wordt toegevoegd aan het overgangsmechanisme. Om die reden is deze dotatie vanaf begrotingsjaar 2015 niet meer opgenomen in tabel 2-6.

Krachtens artikel 62 van de Bijzondere Financieringswet wordt aan de gemeenschappen – ook na het begrotingsjaar 2014 - een dotatie toegekend ter financiering van het universitair onderwijs dat aan buitenlandse studenten wordt verstrekt. De basisbedragen die in het bedoelde artikel zijn voorzien, worden jaarlijks aan de inflatie aangepast.

Krachtens het Lambermontakkoord werd het kijk- en luistergeld omgevormd van een gemeenschapsbelasting naar een gewestbelasting. De gemeenschappen verkregen wel een dotatie ter compensatie voor het wegvallen van het kijk- en luistergeld. De berekening van de dotatie was gebaseerd op de gemiddelde netto-ontvangsten van het kijk- en luistergeld in 1999, 2000 en 2001, en dit in de betrokken gemeenschappen. Deze netto-ontvangsten werden evenwel uitgedrukt in prijzen van 2002. Vanaf 2003 werd het basisbedrag 2002 van de dotatie aangepast aan de inflatie. Vanaf de inwerkingtreding van de herziene Bijzondere Financieringswet (2015) zal de bedoelde dotatie van beide gemeenschappen in de BTW-basisdotatie geïntegreerd worden en bijgevolg de evolutie en verdeling van de BTW-basisdotatie volgen.

Naar aanleiding van de overname vanaf 2011 van de dienst van de verkeersgerelateerde gewestbelastingen (verkeersbelasting, belasting op de inverkeersstelling en eurovignet) ontvangt het Vlaams Gewest van de federale overheid jaarlijks - ook na het begrotingsjaar 2014 - een extra dotatie om de kosten van het overgenomen federaal personeel te compenseren. De berekening van de dotatie is gebaseerd op de gemiddelde kostprijs van de dienst van de betrokken gewestbelastingen voor de jaren 1999, 2000 en 2001, uitgedrukt in prijzen van 2002. Vanaf 2003 wordt dit bedrag (per gewestbelasting) aangepast aan de evolutie van de consumptieprijsindex. De basisbedragen staan vermeld in de wet van 8 maart 2009 tot vaststelling van de totale kostprijs van de dienst van de gewestelijke belastingen, in uitvoering van artikel 68ter van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en gewesten (BS 20 maart 2009). Een gelijkaardige dotatie wordt vanaf 2015 aan het Vlaams Gewest toegekend voor de overname van de dienst van de registratie- en successierechten.

Tot slot wordt krachtens artikel 62ter van de Bijzondere Financieringswet aan de gemeenschappen - ook na het begrotingsjaar 2014 - een dotatie toegekend vanaf het begrotingsjaar waarin de Nationale Plantentuin van België wordt overgedragen. Het in artikel 62ter vermelde basisbedrag wordt jaarlijks aan de inflatie en aan de economische groei aangepast. De verdeling van het aangepaste bedrag over beide gemeenschappen geschiedt volgens een sleutel die in overeenstemming is met de taalrol van het effectief personeelsbestand van de Nationale Plantentuin op de dag van de overdracht. De bedoelde overdracht vond plaats op 1 januari 2014. De in de meerjarenraming 2014-2019 gehanteerde verdeelsleutel weerspiegelt de taalrol op 1 januari 2014. Voor het begrotingsjaar 2014 wordt de dotatie van de Vlaamse Gemeenschap op 6.560 duizend euro geraamd. In het jaar van overdracht is er geen afrekening.

2.4 GEWESTELIJKE BELASTINGEN

De ramingen van de gewestelijke belastingen voor de begrotingsjaren 2015 en volgende zijn enerzijds gebaseerd op de ramingen van de FOD Financiën voor het jaar 2014, en anderzijds op de economische vooruitzichten die door het Federaal Planbureau in maart 2014 werden gepubliceerd. Vooral de registratierechten, de successierechten en de schenkingsrechten worden door conjuncturele elementen beïnvloed.

Tabel 2-7 toont een overzicht van de begrotingsposten en de weerhouden bedragen. De getoonde bedragen betreffen ESR gecorrigeerde ontvangsten.

Tabel 2.7: Gewestelijke belastingen (in duizend euro)

	REA 2013	IBA 2014	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Onroerende voorheffing	103.751	102.039	103.202	105.955	109.299	112.965	116.870	120.917
Belasting op de spelen en weddenschappen	28.386	26.845	30.076	30.846	31.636	32.446	33.277	34.130
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	33.432	30.303	33.981	34.200	34.420	34.642	34.865	35.089
Openingsbelasting	64	0	0	0	0	0	0	0
Registratierchten	1.880.342	1.937.992	1.951.680	2.046.003	2.147.901	2.257.095	2.367.178	2.475.300
Hypotheekrechten	143.569	150.102	147.489	151.946	156.847	161.906	166.800	172.010
Verkeersbelasting op de autovoertuigen (inning FOD Financiën)	0	0	0	0	0	0	0	0
Verkeersbelasting op de autovoertuigen (inning IVA VLABEL)	985.840	990.260	979.128	986.472	997.283	1.008.929	1.021.687	1.035.104
Belasting op de inverkeersstelling (inning FOD Financiën)	0	0	0	0	0	0	0	0
Belasting op de inverkeersstelling (inning IVA VLABEL)	201.780	198.758	200.816	201.996	203.691	205.475	207.408	209.422

	REA 2013	IBA 2014	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Eurovignet (inning FOD Financiën)	22.446	23.617	23.373	24.239	25.137	26.069	27.035	28.036
Eurovignet (inning IVA VLABEL)	52.333	53.079	52.734	53.378	54.029	54.688	55.356	56.031
Schenkingsrechten	284.103	304.175	312.487	328.047	344.385	361.893	379.543	396.879
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	1.543.625	1.604.215	1.663.893	1.660.597	1.719.238	1.783.687	1.869.723	1.955.124
Kijk- en luistergeld	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.279.670	5.421.385	5.498.859	5.623.679	5.823.866	6.039.795	6.279.742	6.518.042

De raming van de gewestbelastingen is gebeurd vanuit een constant beleid hypothese. Eenmalige ontvangsten in 2014 werden in meerjarig perspectief gecorrigeerd.

De raming van de onroerende voorheffing gaat o.m. uit van een jaarlijks hoeveelheidseffect van 2%. Naast de jaarlijkse indexering wordt ook een correctie voor onwaarden en wanbetalers toegepast.

Met betrekking tot de belasting op de inverkeersstelling wordt er verondersteld dat het technologie-effect en het vergroeningseffect elkaar compenseren. De toename van de geraamde ontvangst wordt bijgevolg verklaard door de evolutie van de inflatie, aangevuld met een correctie voor onwaarden en wanbetalers.

De raming van de verkeersbelasting gaat uit van een jaarlijks hoeveelheidseffect van 0,85%. De wijziging in de samenstelling van het wagenpark als gevolg van een toename van het aantal milieuvriendelijke wagens heeft een negatieve impact op de geraamde ontvangst (lagere fiscale PK's) en wordt op -1,10% per jaar geschat. Naast de jaarlijkse indexering wordt ook een correctie voor onwaarden en wanbetalers toegepast.

Voor de raming van het eurovignet wordt de beperkte stijging in 2013 (1,22%) doorgetrokken naar de toekomst. Op het deel dat door de federale overheid geïnd wordt, wordt een historisch jaarlijks groeipercentage toegepast (3,71%).

De jaarlijkse opbrengst van de kilometerheffing voor vrachtwagens kan vanaf 2016 grosso modo op 455 miljoen euro geraamd worden (exclusief de vermindering van het eurovignet). Omdat de Vlaamse Regering nog geen beslissing genomen heeft inzake het tarief van de bedoelde heffingen wordt de geraamde opbrengst niet opgenomen in de voorliggende meerjarenraming, maar enkel als budgettair aandachtspunt opgelijst.

De raming van de registratierechten, hypotheekrechten en schenkingsrechten vertrekt van de federale raming voor 2014 en houdt rekening met de inflatie en de economische groei over de periode 2015-2019.

Aangaande de successierechten en het recht van overgang bij overlijden wordt er van uitgegaan dat de effecten van de fiscale regularisatie en de inspanningen van de federale overheid inzake de strijd tegen de fraudemechanismen ook de komende jaren gevolgen blijven ressorderen. De raming van de successierechten en het recht van overgang bij overlijden bestaat uit twee delen. Vooreerst wordt de opbrengst in 2014 van de fiscale regularisatie (derde ronde) kasmatisch op 88,8 miljoen euro geraamd. In 2015 en 2016 bedraagt de bedoelde ontvangst respectievelijk 44,4 en 22,2 miljoen euro. Vanaf 2017 wordt er geen opbrengst meer verwacht van de fiscale regularisatie. De betaaltermijn voor de dossiers 'fiscale regularisatie' bedraagt twee weken. Hieruit volgt dat de ESR correctie voor dossiers 'fiscale regularisatie' eveneens twee weken bedraagt. Het tweede gedeelte bestaat uit de raming van de courante nalatenschappen. Laatstbedoelde raming over de periode 2015-2019 is gebaseerd op de federale raming voor 2014 en houdt rekening met de inflatie en de economische groei over de periode 2015-2019. De raming veronderstelt bovendien dat zich in de periode 2015-2019 eenzelfde volume aan grote nalatenschappen zullen voordoen als in 2014. De betaaltermijn voor de courante nalatenschappen bedraagt twee maanden waardoor de ESR correctie eveneens twee maanden bedraagt.

2.5 TOEGEWEEZEN ONTVANGSTEN

Aan een begrotingsfonds toegewezen of geaffecteerde ontvangsten - die niet als opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen kunnen bestempeld worden - zijn ontvangsten die voorbehouden worden voor het dekken van bepaalde duidelijk omschreven uitgaven. De raming van de toegewezen ontvangsten schommelt in de meerjarenraming rond de 136 miljoen euro. De daling van de toegewezen ontvangsten vanaf 2015 wordt hoofdzakelijk verklaard door het wegvallen van de ontvangst van het vaccinatiefonds (17,9 miljoen euro) die vanaf 2015 in de dotatie voor gezondheidszorg begrepen is.

De belangrijkste toegewezen ontvangsten in de middelenbegroting zijn:

- de inschrijvingsgelden van het deeltijds kunstonderwijs;
- de terugbetaling van salarissen en salaristoelagen in de onderwijssector;
- de inkomsten in het kader van het medisch-sociaal beleid;
- de inkomsten van het Vernieuwingsfonds.

2.6 ANDERE ONTVANGSTEN

De andere ontvangsten betreffen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten die niet kunnen bestempeld worden als (1) opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen, of (2) dotaties komende van instellingen behorende tot de consolidatiekring. Tot deze categorie behoren onder meer de dividenden van de openbare investeringsmaatschappijen en de dividenden van financiële instellingen die door de Vlaamse Regering in 2009 gesteund werden.

De variatie over de periode 2014-2019 in de categorie andere ontvangsten wordt hoofdzakelijk verklaard door de evolutie van de dividenden van de financiële instellingen (zie tabel 2-2) en van de openbare investeringsmaatschappijen, en door het wegvallen van de ontvangst in het kader van de meerwaardenconomie (9,2 miljoen euro) die vanaf 2015 in de dotatie voor tewerkstelling begrepen is. Bovendien is de opbrengst van het digitaal dividend (4G licenties; 42,0 miljoen euro) een eenmalige opbrengst die ESR matig in 2013 aanrekenbaar is. Om deze reden valt de opbrengst van het digitaal dividend weg bij de begrotingsherziening 2014.

Tot slot bevat deze categorie eveneens de ontvangsten die naar aanleiding van de 6de staatshervorming in het kader van de verkeersveiligheid geregionaliseerd worden (BIVV, retributies, verkeersboeten), zijnde 130,8 miljoen euro in 2015, nadien oplopend tot 184,6 miljoen euro in 2019. De raming van de verkeersboeten gaat uit van een bedrag van 122,2 miljoen euro onmiddellijke inningen in 2015. De evolutie tijdens de daaropvolgende jaren wordt verondersteld gelijk te lopen met de inflatie. Het bedrag van de transactionele stortingen en de veroordelingen wordt in 2015 op 43,8 miljoen euro geraamd. De evolutie tijdens de daaropvolgende jaren wordt ook hier verondersteld gelijk te lopen met de inflatie, maar in tegenstelling tot de onmiddellijke inningen wordt er bijkomend verondersteld dat de inningen inzake de transactionele stortingen en de veroordelingen zich gelijkmatig over de drie daaropvolgende begrotingsjaren spreiden.

2.7 LOTTO-MIDDELEN

Volgens artikel 62bis van de Bijzondere Financieringswet krijgt elke gemeenschap een bepaald percentage van de te verdelen winst van de Nationale Loterij toegewezen. De federale ministerraad dient hiertoe de uitkeerbare winst te bepalen. De raming van de Lotto-middelen wordt in de meerjarenraming constant gehouden op 33,8 miljoen euro. Die raming is gebaseerd op het voorlopig winstverdelingsplan voor het dienstjaar 2014.

2.8 TE CONSOLIDEREN INSTELLINGEN

Tabel 2-8 geeft een overzicht van de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse instellingen die tot de consolidatieperimeter behoren. Hierbij worden de instellingen met belangrijke bedragen aan eigen ontvangsten apart vermeld.

Tabel 2.8: Te consolideren instellingen (in duizend euro)

	REA 2013	IBA 2014	HERZ 2014	2015	2016	2017	2018	2019
MINA	118.193	124.646	116.767	114.326	113.035	112.135	111.485	110.795
VIF	19.641	94.785	94.785	56.013	56.854	57.763	58.687	59.685
Loodswezen	75.918	76.591	76.591	77.663	78.828	80.089	81.371	82.754
Andere instellingen met DAB-vorm	68.864	23.806	55.766	65.573	72.149	76.864	80.428	83.291
VMM	4.094	30.786	30.786	3.562	3.616	3.673	3.732	3.796
VDAB	106.800	104.170	104.170	93.396	94.797	96.314	97.855	99.519
NV Waterwegen en Zeekanaal	41.371	62.581	62.581	63.457	64.409	65.440	66.487	67.617
VRT	188.839	190.971	190.971	193.645	196.550	199.695	202.890	206.339
Kind & Gezin	149.106	156.283	156.283	158.471	160.848	163.422	166.036	168.859
VAPH	20.317	20.211	20.211	20.494	20.801	21.134	21.472	21.837
VVM - De Lijn	176.078	231.095	231.095	234.330	237.845	241.651	245.517	249.691
VEB	-	1.461	1.461	27.299	77.639	127.061	124.982	122.486
Andere instellingen met andere dan DAB-vorm	394.673	331.935	332.085	329.951	333.840	337.927	341.937	346.600
Totaal	1.363.895	1.449.321	1.473.552	1.438.183	1.511.211	1.583.169	1.602.880	1.623.269

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Minafonds* evolueren van 116,8 miljoen euro in 2014 naar 110,8 miljoen euro in 2019. De ontvangsten zijn in hoofdzaak afkomstig van de milieuheffingen. De milieuheffingen worden geïnd door de Vlaamse openbare milieu-instellingen. Meer bepaald int OVAM de afvalstoffenheffing, VMM de waterheffingen en VLM de administratieve geldboetes in het kader van MAP III.

Over de periode 2014-2019 wordt ervan uitgegaan dat de ontvangsten uit afvalstoffenheffingen met 2,8 miljoen euro afnemen. Dit is te wijten aan de sturende werking van de heffing en inzonderheid het verbieden of ontraden van storten en het recupereren van energie uit afvalstoffenstromen. Enerzijds is er bij de begrotingsaanpassing 2014 een verlaging van de ontvangst uit de waterheffingen van 7,9 miljoen euro, namelijk van 54,6 miljoen naar 46,7 miljoen euro, omwille van het feit dat de drinkwatermaatschappijen vanaf 2014 een bovengemeentelijke vergoeding aanrekenen aan bedrijven op het water gewonnen via eigen waterwinning. Teneinde een dubbele heffing te voorkomen, wordt deze bovengemeentelijke vergoeding in mindering gebracht van de waterheffing. Anderzijds zullen de ontvangsten uit de waterheffingen over de periode 2014-2019 nog afnemen met 2,7 miljoen euro, van 46,7 miljoen euro in 2014 naar 44 miljoen euro in 2019, rekening houdend met een indexatie van 1,5%, een vuilvrachtdaling van 2,5% voor de gezinnen (kleinverbruikers) en een vuilvrachtdaling van 2% voor bedrijven (grootverbruikers).

Ook de ontvangsten in het kader van MAP III zullen dalen over de periode 2014-2019 van 2,3 miljoen euro naar 1,5 miljoen euro, ten gevolge van de sturende werking van de heffing.

Ingevolge het wegvallen van de opbrengsten uit de verkoop van activa aan Aquafin NV vallen de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VMM* in 2015 terug naar 3,6 miljoen euro. De evolutie tijdens de daaropvolgende jaren wordt verondersteld gelijk te lopen met de inflatie.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Loodswezen*, de *NV Waterwegen en Zeekanaal* en *De Lijn* worden geïndexeerd volgens de in de nota budgettaire ruimte gehanteerde inflatieparameters. Hierbij worden, ondanks het eerder hoge niveau in 2014, de uitzonderlijke opbrengsten bij De Lijn, de komende jaren constant gehouden.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VIF* kennen in 2015 een sterke daling wegens het terug in mindering brengen van de eenmalige opbrengsten uit de verkoop van gronden en een gebouw in 2014. Zo vervalt de opbrengst uit de verkoop van gronden Oostende Oosteroever, ten belope van 28,5 miljoen, en van gronden (6 miljoen euro) en een gebouw (5 miljoen euro) binnen het Agentschap Wegen en Verkeer. De in 2014 geboekte verhoging van eigen ontvangsten, ten belope van 4 miljoen euro, binnen het Agentschap Wegen en Verkeer (hoofdzakelijk opbrengsten van de nevenbedrijven) wordt wel als recurrent beschouwd. De recurrente ESR gecorrigeerde ontvangsten worden geïndexeerd conform de in de nota budgettaire ruimte gehanteerde inflatieparameters.

De daling in 2015 van de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VDAB* wordt verklaard door het wegvallen van de federale ontvangst voor de controle disponibiliteit (12 miljoen euro). De bedoelde ontvangst wordt naar aanleiding van de 6de staatshervorming vanaf 2015 geïntegreerd in de dotatie voor tewerkstelling. De overige ontvangsten van de *VDAB* worden verondersteld gelijk te lopen met de inflatie.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van *Kind en Gezin* stijgen ten gevolge van de inflatie van 156,3 miljoen euro in 2014 tot 168,9 miljoen euro in 2019. Ook de ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VAPH* worden verondersteld gelijk te lopen met de inflatie.

De raming van de ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VEB* is gebaseerd op het businessplan.

Tot slot valt binnen de andere instellingen met DAB-vorm de stijging bij de begrotingsherziening 2014 op. Deze stijging is volledig toe te schrijven aan het opnemen van een raming van de ontvangsten binnen de *DAB Emissierechten* in het kader van het klimaatbeleid. De ontvangsten van de DAB Emissierechten evolueren van 32 miljoen euro in 2014 naar 57,6 miljoen euro in 2019 in overeenstemming met de opgenomen uitgaven binnen het Klimaatfonds.

03 / DE UITGAVENBEGROTING

3.1 INLEIDING

3.1.1 WERKWIJZE VOOR HUIDIGE BEVOEGDHEDEN

Voor wat de berekening van de kost van het constant beleid inzake de huidige bevoegdheden in de periode 2014-2019 betreft, worden de uitgangshypothesen inzake de in afgelopen legislatuur gehanteerde kostendrijvers en budgettaire engagementen bij ongewijzigd beleid rigoureus doorgetrokken.

De bij de begrotingsopmaak 2014 doorgevoerde besparingen worden recurrent doorgetrokken. Eenmalige investeringskredieten resp. - inkomsten worden logischerwijs niet doorgetrokken.

Wat betreft de meeruitgaven aan beschikbaarheidsvergoedingen voor alternatief gefinancierde projecten, worden er voor sommige initiatieven zoals PPS in de sport, VIPA-II, VAC's nog bijkomende kredieten t.o.v. de begrotingsopmaak 2014 voorzien.

Voor andere initiatieven zoals VIA-invest, PPS in de scholenbouw, ... zullen de reeds in het verleden toegekende kredieten vooreerst dienen te worden ingezet en wordt er verder in voorliggende raming verondersteld dat er nog een verdere compensatie binnen de voor klassieke financiering ter beschikking gestelde middelen kan gevonden worden.

De volgende Vlaamse Regering zal verder dienen te bekijken welke beschikbaarheidsvergoedingen met de in voorliggende meerjarenraming voorziene kredieten kunnen opgevangen worden en waar er desgevallend bijkomende middelen moeten worden ingezet.

Voor meer detail inzake de verwachte evolutie van beschikbaarheidsvergoedingen in meerjarig perspectief, wordt verwezen naar de bijlage III: Budgettaire boordtabel houdende alternatieve financiering.

In de technische begrotingsherziening 2014 en de meerjarenraming 2015-2019 wordt ook nog weergegeven hoe de Vlaamse Regering invulling wenst te geven aan het competitiviteitspact en het SALK.

Voor wat betreft het competitiviteitspact worden de kredieten die bij de begrotingsopmaak 2014 voorzien werden onder het beleidsdomein Financiën en Begroting verdeeld over de resp. beleidsdomeinen conform de afspraken die hieromtrent in de schoot van de Vlaamse Regering werden gemaakt.

Voor wat betreft het SALK wordt vooreerst het effect zichtbaar gemaakt van de herverdelingen die in 2014 zijn doorgevoerd vanuit het restant van de provisie van 24 miljoen euro voor het SALK die in 2013 werd ter beschikking gesteld. Daarnaast wordt ook aangegeven welke beslissingen van de Vlaamse Regering - tot op datum van 9 mei 2014 - een verhoging van de beleidskredieten bij andere beleidsdomeinen dan Economie, Wetenschappen en Innovatie (EWI) tot gevolg hebben en dit door de recuperatie van de vastlegging van 58 miljoen euro die binnen het Hermesfonds van EWI eveneens ter beschikking werd gesteld voor het SALK.

De exacte repercussie van de aannames met betrekking tot de in deze meerjarenraming gehanteerde indexatieparameters resp. externe kostendrijvers en budgettaire engagementen is terug te vinden onder punt 3.2.: Indexatie bij constant beleid inzake huidige en nieuwe bevoegdheden, resp. onder punt 3.3.: Andere kostendrijvers of budgettaire engagementen bij constant beleid inzake huidige en nieuwe bevoegdheden.

3.1.2 WERKWIJZE VOOR NIEUWE BEVOEGDHEDEN

Voor de raming van de extra uitgaven waarvoor Vlaanderen bevoegd wordt, maakt voorliggende meerjarenraming gebruik van de in het kader van de 6de staatshervorming door de federale overheid ter beschikking gestelde budgettaire boordtabel.

Deze tabel lag tevens aan de basis voor het bepalen van de dotaties die met toepassing van de nieuwe bijzondere Financieringswet ter beschikking worden gesteld voor de nieuwe bevoegdheden.

Deze boordtabel wordt dan ook gebruikt als zijnde het eerste uitgangspunt voor het ramen van de toename van de uitgaven binnen de Vlaamse begroting in het begrotingsjaar 2015 en volgende jaren.

Voor enkele bevoegdheden met een (gedeeltelijk of tijdelijk) extern kostendrijverkarakter en tegelijk ook een significant budgettair gewicht werd door het departement financiën en begroting een eigen raming opgesteld op basis van de tot op heden beschikbare informatie. Het betreft hier meer concreet gezinsbijslag, residentiële ouderenzorg, ziekenhuisinfrastructuur, tegemoetkoming hulp aan bejaarden, doelgroepenbeleid bij de RVA, (fiscale uitgaven voor) dienstencheques en de fiscale uitgaven inzake woonbonus en bouwsparen.

Voor alle uitgaven die in het kader van de 6de staatshervorming aan de kredieten worden toegevoegd op basis van de budgettaire boordtabel of op basis van een eigen raming wordt ook in indexatie volgens de onder punt 3.2. vermelde parameters voorzien. Enkel voor ziekenhuisinfrastructuur is deze indexatie niet benodigd.

Praktisch gezien wordt in voorliggend document - net zoals in de budgettaire boordtabel voor de 6de staatshervorming - de budgettaire impact van alle bevoegdheden als extra uitgave verrekend. De fiscale uitgaven en inhoudingen op dotaties die tijdens de transitieperiode in de Bijzondere Financieringswet voorzien zijn, zijn met andere woorden nog niet verrekend aan ontvangstenzijde.

Tot slot is het ook nog van belang om te vermelden dat het budget dat voor enkele bevoegdheden in de budgettaire boordtabel werd opgenomen, geen aanleiding geeft tot een verhoging van de beleidskredieten van de Vlaamse begroting. Het betreft bevoegdheden waarbij de middelen in voorbije legislatuur reeds aan de Vlaamse overheid toekwamen: meer specifiek gaat het om de middelen inzake vaccinatie, beschikbaarheidscontrole bij VDAB, meerwaardeneconomie en trekkingsrechten inzake tewerkstellingsprogramma's.

Ook de middelen voorzien voor het participatiefonds (106 miljoen euro aan niet-recurrente ESR-8-middelen) en de extra ontvangsten in het kader van het mobiliteitsbeleid worden logischerwijs niet mee verrekend in de extra evolutie van de beleidskredieten.

De beschrijving van de specifieke kredietevolutie van de nieuwe bevoegdheden is per beleidsdomein terug te vinden onder punt 3.3. - Andere kostendrijvers of budgettaire engagementen bij constant beleid inzake huidige en nieuwe bevoegdheden.

3.1.3 AANDACHTSPUNTEN BIJ DE AANNAMES BIJ HUIDIGE EN NIEUWE BEVOEGDHEDEN

Met het oog de totstandkoming van dit document werden er bilaterale overlegmomenten georganiseerd tussen het departement Financiën en Begroting en de diverse beleidsdomeinen. Deze besprekingen hebben enkele aandachtspunten aan het licht gebracht met betrekking tot de aannames bij constant beleid van de huidige bevoegdheden enerzijds en met betrekking tot de nieuwe bevoegdheden anderzijds.

Voor wat betreft de huidige bevoegdheden werd onder punt 3.1.1. reeds vermeld dat de volgende Vlaamse Regering verder zal dienen te bekijken welke beschikbaarheidsvergoedingen met de in voorliggende meerjarenraming voorziene kredieten kunnen opgevangen worden en waar er desgevallend bijkomende middelen moeten worden ingezet.

Daarnaast is het ook zo dat in voorliggende meerjarenraming tevens geen middelen voor nieuwe cao's met de diverse sectoren zijn voorzien. Ook hiervoor zal de volgende Vlaamse Regering dienen te bekijken hoe ze eventuele meerkosten hieromtrent budgettair zal inpassen.

In navolging van het raamakkoord van 23 november 2012 omtrent de besparingen op personeels(gerelateerde) kredieten, waarin werd bepaald dat bij de opmaak van de begroting 2015 de sociaal-economische en budgettaire situatie opnieuw zal moeten geëvalueerd worden, wordt de besparing van 100 miljoen euro in voorliggende recurrent doorgetrokken. Het is aan de Vlaamse Regering om uit te maken of zij de besparing al dan niet verder zal zetten.

Voor wat betreft de nieuwe bevoegdheden zijn er tevens enkele overkoepelende aandachtspunten te formuleren:

- Een eerste aandachtspunt betreft de bijkomende kost voor de loonmatigingsbijdrage. Zo is het momenteel zo dat er voor zowel statutaire- als contractuele personeelsleden die voor het operationaliseren van de nieuwe bevoegdheden worden aangeworven er een loonmatigingsbijdrage van resp. 5,89% en 6,6% dient te worden betaald. Deze meerkost werd niet verrekend in de budgettaire boordtabel bij 6de staatshervorming. Eventueel kan een deel van de meerkost opgevangen worden door minder personeelsleden over te nemen of aan te werven dan origineel in de budgettaire boordtabel voorzien.
- De budgettaire boordtabel die door de federale overheid ter beschikking werd gesteld, bevat geen raming van de toenemende taakbelasting die ontstaat bij de horizontale beleidsdomeinen. Daarnaast wijst de budgettaire boordtabel tevens alle kosten inzake huisvesting, schoonmaak, catering... toe aan de inhoudelijke materie waarvoor de kosten worden gemaakt. Binnen de Vlaamse overheid worden daarentegen voor vele entiteiten deze kosten opgenomen door het Agentschap voor Facilitair Management (AFM). In de mate dat AFM moet instaan voor het beheer van de gebouwen, zal AFM dan ook een deel van de over te hevelen werkingsbudgetten claimen.

Een beschrijving van de specifieke aandachtspunten per beleidsdomeinen is terug te vinden onder punt 3.3. - Andere kostendrijvers of budgettaire engagementen bij constant beleid inzake huidige en nieuwe bevoegdheden.

3.2 INDEXATIE BIJ CONSTANT BELEID INZAKE HUIDIGE EN NIEUWE BEVOEGDHEDEN

Tabel 3-1 toont de diverse indexparameters die in voorliggende meerjarenraming worden gehanteerd.

Voor de begrotingsherziening 2014 en de raming 2015 baseren we ons op de inflatievooruitzichten van het planbureau van 6 mei 2014. Voor de periode 2016-2019 werden de projecties uit de Economische Vooruitzichten van het Federaal Planbureau weerhouden (maart 2014).

Tabel 3.1: Indexparameters

	BO 2014	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Verwachte evolutie gezondheidsindex	1,4%	0,9%	1,4%	1,5%	1,6%	1,6%	1,6%
Overschrijding spilindex	Jun. '14	Nov.'14	-	Feb. '16	Mei. '17	Okt. '18	-
Maand aanpassing loon	Aug. '14	-	Jan.'15	Apr. '16	Juli. '17	Dec. '18	-
Index loon buiten provisie	1,4%	0,9%	1,4%	1,5%	1,6%	1,6%	1,6%
Index niet loon	1,4%	0,9%	1,4%	1,5%	1,6%	1,6%	1,6%

In tabel 3-2 wordt de cumulatieve toename van de beleidskredieten voor de huidige bevoegdheden t.o.v. 1BA 2014 als gevolg van indexatie weergegeven.

Het volledig budgettair effect van de verwachte overschrijding van de spilindex in november 2014 wordt vanaf begrotingsjaar 2015 toegewezen aan de resp. ontvangende begrotingsartikelen. De kost van de overschrijdingen van de spilindex in de jaren 2016, 2017 en 2018 wordt eveneens voorzien op de resp. begrotingsartikelen.

De cumulatieve toename van de beleidskredieten omwille van indexatie inzake de huidige bevoegdheden bedraagt in 2019 1,7 miljard euro.

Tabel 3.2: Cumulatief effect indexatie kredieten huidige bevoegdheden t.o.v. IBA 2014 (in duizend euro)

Beleidsdomein	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Hogere Entiteiten	-17	637	1.160	1.694	2.113	2.715
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	-284	1.321	2.820	4.403	5.840	7.589
Bestuurszaken	-870	3.746	8.162	12.816	17.091	22.236
Financiën en Begroting	-118	1.370	2.647	3.968	5.072	6.547
Internationaal Vlaanderen	-348	1.649	3.632	5.724	7.639	9.954
Economie, Wetenschappen en Innovatie	-5.504	11.569	29.201	48.258	67.501	88.510
Onderwijs en Vorming	-7.141	182.577	344.021	516.467	661.824	860.381
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	-1.608	65.819	120.952	177.725	222.604	287.175
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	-2.186	12.565	25.544	39.136	51.230	66.372
Werk en Sociale Economie	-2.438	18.833	37.685	57.319	74.289	96.123
Landbouw en Visserij	-556	2.037	4.515	7.144	9.610	12.516
Leefmilieu, Natuur en Energie	-2.150	6.645	15.386	24.703	33.600	43.874
Mobiliteit en Openbare Werken	-6.675	30.733	69.003	108.920	144.953	190.297
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	-878	2.984	6.820	10.891	14.732	19.215
TOTAAL (excl. FFEU)	-30.774	342.487	671.547	1.019.169	1.318.098	1.713.505

In tabel 3-3 wordt de cumulatieve toename van de beleidskredieten voor de nieuwe bevoegdheden t.o.v. IBA 2014 als gevolg van indexatie weergegeven. De cumulatieve toename van de beleidskredieten omwille van indexatie inzake de nieuwe bevoegdheden bedraagt in 2019 0,6 miljard euro.

Tabel 3.3: Cumulatief effect indexatie kredieten nieuwe bevoegdheden t.o.v. IBA 2014 (in duizend euro)

Beleidsdomein	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Hogere Entiteiten	0	0	0	0	0	0
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	0	0	0	0	0	0
Bestuurszaken	0	0	462	963	1.471	2.020
Financiën en Begroting	0	0	159	332	507	696
Internationaal Vlaanderen	0	0	0	0	0	0
Economie, Wetenschappen en Innovatie	0	0	51	107	164	525
Onderwijs en Vorming	0	0	0	0	0	0
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	0	0	98.019	201.049	292.016	409.127
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	0	0	0	0	0	0
Werk en Sociale Economie	0	0	38.831	80.262	118.011	164.819
Landbouw en Visserij	0	0	180	375	574	788
Leefmilieu, Natuur en Energie	0	0	443	922	1.408	1.934
Mobiliteit en Openbare Werken	0	0	56	116	177	244
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	0	0	374	779	1.190	1.634
TOTAAL (excl. FFEU)	0	0	138.576	284.903	415.517	581.786

3.3 ANDERE KOSTENDRIJVERS OF BUDGETTAIRE ENGAGEMENTEN BIJ CONSTANT BELEID INZAKE HUIDIGE EN NIEUWE BEVOEGDHEDEN: TOELICHTING PER BELEIDSDOMEIN

Hierna volgt een toelichting per beleidsdomein van de belangrijkste evoluties bij constant beleid excl. indexatie van de huidige en nieuwe bevoegdheden. Het cijfermatig detail van de evolutie van de beleidskredieten bij constant beleid wordt weergegeven in bijlage II.

Daarnaast worden ook specifiek aan het beleidsdomein gerelateerde aandachtspunten weergegeven inzake huidige en nieuwe bevoegdheden.

3.3.1 DIENSTEN ALGEMEEN REGERINGSBELEID

a. Huidige bevoegdheden

Ten opzichte van de kredieten BO2014 werd in het voorjaar 2014 d.m.v. herverdeling 1,8 miljoen euro vanuit beleidsdomein Bestuurszaken aan de kredieten van beleidsdomein DAR toegevoegd in het kader van de financiering van het nieuwe Agentschap 'Audit Vlaanderen'. Deze verschuiving van kredieten zal de komende jaren recurrent behouden worden en eventueel uitgebreid worden door andere compensaties.

b. Aandachtspunten

Ook voor DAR, als horizontaal beleidsdomein, dient rekening gehouden te worden met horizontale taken die een uitbreiding van het huidige takenpakket betekenen, maar waarvoor an sich geen bijkomende middelen worden voorzien in de budgettaire boordtabel van de 6de staatshervorming. Deze horizontale taken zijn:

- Enerzijds verbonden aan de neveneffecten van de bijkomende bevoegdheden voor Vlaanderen in het kader van de 6de staatshervorming (vb. verhoogde vragenlast Vlaamse infolijn)
- Anderzijds verbonden aan uitbreidende Europese verplichtingen.

Naast deze kosten is er een kost verbonden aan de oprichting van een interfederaal instituut van de statistiek ten belope van 38 duizend euro.

3.3.2 BESTUURSZAKEN

a. Huidige bevoegdheden

In uitvoering van het decretaal voorziene groeipad van 3,5% voor het gemeente-, het provincie- en het stedenfonds nemen de kredieten tegen het begrotingsjaar 2019 cumulatief toe met respectievelijk 421,7 miljoen euro, 7,0 miljoen euro en 27,7 miljoen euro t.o.v. het begrotingsjaar 2014.

Voor de lokale en provinciale verkiezingen van 2018 wordt in 2016 en 2017 samen 11,2 miljoen euro voorzien terwijl er voor de verkiezingen voor het Vlaams Parlement in 2019 1,6 miljoen euro ingeschreven wordt.

In 2015 neemt de meerkost, gedragen uit de algemene middelen, voor het VAC Brugge en het VAC Gent verder toe met 4,3 miljoen euro. Door de ingebruikname van het VAC Gent valt vanaf 2015 een bedrag van 1 miljoen euro aan huur weg.

b. Nieuwe bevoegdheden

Door de 6de staatshervorming nemen de uitgaven van het beleidsdomein Bestuurszaken toe met 30,8 miljoen euro in 2015. Het betreft hoofdzakelijk uitgaven voor het rampenfonds en grootstedenbeleid.

Voor wat betreft het grootstedenbeleid komen de middelen, op termijn 15,3 miljoen euro, maar in getrapt stijgende orde over in de komende begrotingsjaren. Dit heeft te maken met het feit dat de huidige openstaande engagementen nog dienen te worden vereffend door de federale overheid zelf en dus niet mee overkomen richting Vlaanderen. In voorliggende oefening wordt wel uitgegaan van de mogelijkheid tot het direct voeren van beleid ten belope van 15,3 miljoen euro. Dit omwille van het feit dat ook voor nieuwe engagementen met een betaalkalender kan gewerkt worden en zo toch budgetneutraliteit kan worden bereikt.

c. Aandachtspunten

Ingevolge de inkanteling van de gewestelijke ontvangers bij ABB dient er voortaan ook responsabiliseringsbijdrage betaald te worden voor de gewestelijke ontvangers. Het gaat om een bedrag van 1,3 miljoen euro dat niet voorzien is in de cijfers van voorliggende meerjarenraming.

De 6de staatshervorming heeft een impact op de personeelsbehoeften van Bestuurszaken gegeven haar rol als horizontaal beleidsdomein. Uit een eerste inschatting blijkt dat Bestuurszaken een behoefte heeft van 58 VTE (dit is exclusief eventueel eigen beheer (schoonmaak en catering) van de gebouwen en dus louter voor horizontale taken).

Er heerst wel nog grote onduidelijkheid over het beheer van de gebouwen die overkomen met de 6de staatshervorming. Wie staat momenteel in voor het beheer van de federale gebouwen? Wie zal in de toekomst instaan voor het beheer? In de mate dat AFM moet instaan voor het beheer van de gebouwen, zal AFM een deel van de over te hevelen werkingsbudgetten claimen.

Tot slot dient ook nog te worden vermeld dat het bij ongewijzigd beleid ook niet duidelijk is of er inzake het rampenfonds in een afdoende financiering voorzien is. Sowieso is hierbij het aantal en de zwaarte van rampen moeilijk te ramen.

3.3.3 FINANCIËN EN BEGROTING

a. Huidige bevoegdheden

In 2014 zal er 17,5 miljoen euro benodigd zijn voor het ondervangen van het effect van de overschrijding van de spilindex van november 2014 op het vakantiegeld 2015, dat conform de vigerende aanrekeningsregels aangerekend wordt in 2014. Dit betekent een daling van de te voorziene kredieten in het technisch herzien budget met 121,5 miljoen euro ten aanzien van de begrotingsopmaak 2014.

De budgettaire effecten van de voorziene overschrijdingen van de spilindex in de periode 2015-2019, alsook het op kruissnelheid brengen van het effect van de overschrijding van de spilindex van november 2014 worden vanaf 2015 voorzien op de functionele begrotingsartikelen. De indexprovisie wordt dus vanaf 2015 op 0 gezet wat een verdere daling betekent van 17,5 miljoen euro ten opzichte van het herziene budget 2014.

Door de daling van de Lotto-ontvangsten wordt het variabel Lotto-deel à rato van 860 duizend euro geschrapt met ingang van het jaar 2014.

Voor de verwachte meerkosten voor de bijdrage aan de pool der parastatalen (verwachte groei van de bijdragevoet met 1% per jaar vanaf 2016) wordt tegen 2019 een meerkost verwacht van 11,2 miljoen euro.

In afwachting van een concrete invulling van de versnelling van het efficiëntietraject wat moet resulteren in een verlaging van het aantal koppen in de Vlaamse administratie tegen het einde van de afgelopen legislatuur met 6,5% (i.p.v. 6%) wordt de voorziene extra besparing in loonkredieten a rato van 5,1 miljoen euro doorgetrokken binnen het beleidsdomein FB.

Tot slot wordt er in een jaarlijks cumulatieve kredietverhoging van 6,3 miljoen euro voorzien voor het ondervangen van de budgettaire effecten van de vergrijzing van het ambtenarenkorps, de zgn. weddedrift.

Met ingang van het jaar 2015 zal de bijzondere wet van 5 mei 2003 worden opgeheven. De bedragen van de responsabiliseringsbijdrage voor de periode 2015-2020 worden nominaal in art 65 quinquies van de BFW vermeld en evolueren van 84,5 miljoen in 2015 naar 121,7 miljoen in 2019. Deze bedragen zullen echter afgehouden worden op de overdrachten in het kader van de nieuwe bijzondere financieringswet waardoor binnen de uitgavenbegroting m.b.t. het beleidsdomein Financiën en Begroting niets meer voorzien moet worden.

De compensaties aan gemeenten en provincies voor de gedeerde inkomsten ingevolge de volledige vrijstelling van de onroerende voorheffing (OV) voor het kadastraal inkomen (K.I.) ingevolge de vermindering van de OV voor energiezuinige woningen en gebouwen nemen jaarlijks toe met 1 miljoen euro, om vanaf 2018 recurrent 10 miljoen euro te bedragen.

De verwachte toerekenbare rente daalt van 110,8 miljoen euro in 2014 tot 64,1 miljoen euro in 2019. In 2014 wordt de EMTN-lening die op eindvervaldag gekomen is in maart ten bedrage van 1,25 miljard euro volledig opgevangen op de korte termijn dankzij de terugbetalingen van KBC vorig jaar (1,75 miljard euro) en begin dit jaar (500 miljoen euro). Volgens de huidige inschatting en met een goede mix van lange en korte termijnrentevoeten wordt er in 2015 en 2016 respectievelijk 1 miljard euro en 400 miljoen euro opgehaald aan nieuwe EMTN-uitgiftes. De verwachte toerekenbare rente voor EMTN-leningen neemt hierdoor toe in 2015 met 19,2 miljoen euro tot 113,8 miljoen euro. Vanaf 2016 daalt de verwachte rente voor EMTN-leningen van 107,1 miljoen euro tot 54,5 miljoen euro in 2019. De verwachte rente op de andere LT-leningen daalt van 10,9 miljoen euro in 2014 tot 3,7 miljoen euro in 2019. Voor de herfinanciering van de lening van Diestsepoort op 5 januari 2014 wordt de kredietbehoefte op 1,8 miljoen euro geraamd in 2014. Het Vlaams Gewest zal immers deze financiering op zich nemen om dit dan aan markconforme voorwaarden toe te kennen aan NV Diestsepoort. In 2019 wordt de verwachte kredietbehoefte hiervoor geraamd op 1,6 miljoen euro. Voor de korte termijnbehoefte wordt er vanuit gegaan dat alles wordt opgevangen via de kredietlijn. Afhankelijk van de rentestand zal gekeken worden of er nieuwe BCP-uitgiftes zullen gebeuren. De KT rentebehoefte wordt geraamd op 3,0 miljoen euro in 2015 tot 4,3 miljoen euro in 2019.

Vanaf 1 januari 2015 neemt het IVA Vlabel de administratieve dienst van de inning en invordering van de successie- en de registratierechten over van de FOD Financiën. De uitgaven nemen hiervoor toe met de in de bijzondere financieringswet voorziene toelage van 24,4 miljoen euro.

b. Nieuwe bevoegdheden

In het kader van de bij de 6de staatshervorming voorziene overdracht van de federale aankoopcomités naar de gemeenschappen en gewesten werd een personeelsoverdracht van 109 VTE tezamen met bijhorende kredieten ten belope van 10,6 miljoen euro voorzien.

c. Aandachtspunten

Op basis van het voorlopig winstverdelingsplan 2014 wordt de netto opbrengst van de winst van de Nationale Loterij geraamd op 33.754 duizend euro. Net als in de begroting 2013 wordt het vast deel (= 34.055 duizend euro) van de winst van de Nationale Loterij integraal ingeschreven op de diverse functionele begrotingsartikelen in meerjarig perspectief. Het tekort aan Lotto-middelen ten opzichte van het vast deel kan derhalve gecijferd worden op 301 duizend.

Op 20/9/13 besliste de Vlaamse Regering een maatregel met het oog op de versnelde afbouw van belastbaar Kadastraal Inkomen op materieel en outillage ingevolge nieuwe bedrijfsinvesteringen waarvan de kostprijs 15 miljoen euro extra op jaarbasis bedraagt gedurende 3 jaar dus 45 miljoen euro op kruissnelheid in 2017/2018. Deze meerkost kan echter binnen de bestaande kredieten opgevangen worden.

Voor het project kilometerheffing moet vanaf 2015 een jaarlijkse dotatie voorzien worden aan VIAPASS ten belope van 1,3 miljoen euro. Vanaf 2016 moet een jaarlijks te indexerende beschikbaarheidsvergoeding van 73,5 miljoen euro voorzien worden. Daarnaast moet er in 2016 een eenmalige mijlpaalvergoeding betaald worden van (maximaal) 73,5 miljoen euro. Tegenover deze uitgaven staan ook extra inkomsten uit de kilometerheffing die op 455 miljoen euro geraamd worden (exclusief de vermindering van het eurovignet).

Vanaf 1 januari 2015 neemt het IVA Vlabel de administratieve dienst van de inning en invordering van de successie- en de registratierechten over van de FOD Financiën. De overname van de dienst van de successierechten en de registratierechten heeft tot gevolg dat de behoefte aan apparaatskredieten (loon en werking) van het IVA Vlabel een opstoot zal vertonen. De benodigde budgetten werden door Vlabel geraamd op 28,1 miljoen euro. Hiertegenover staat dat de bijzondere financieringswet voor de bedoelde overname eveneens een bijkomende toelage voorziet. Deze toelage kan voor begrotingsjaar 2015 op 24,4 miljoen euro geraamd worden, waardoor er in 2015 een tekort is van 3,7 miljoen euro.

De nieuwe regelgeving inzake het verstrengde Europees begrotingstoezicht op de lidstaten heeft een belangrijke impact op het begrotingsbeleid, de begrotingsagenda en de rapportering van de Vlaamse overheid en de lokale overheden en vereist derhalve de inzet van bijkomend personeel. Deze behoefte wordt geraamd op 1 niveau A en 1 niveau B voor het departement Financiën en Begroting.

In navolging van de door de Vlaamse Regering besliste verdere uitrol van Orafin zal er in 1 extra VTE technische support en een jaarlijkse verhoging van het personeelsbestand van de afdeling systeemexploitatie voorzien moeten worden. De gemiddelde loonkost voor een niveau B wordt geraamd op 38 duizend euro. Ook verwachten we een toename van de licentiekost met 64 duizend euro.

In het kader van de bij de 6de staatshervorming voorziene overdracht van de federale aankoopcomités naar de gemeenschappen en gewesten werd een personeelsoverdracht van 109 VTE tezamen met bijhorende personeelskredieten ten belope van 8,6 miljoen euro voorzien. Er werd echter geen rekening gehouden met de taken die de federale dienst Opmetingen en Waarderingen uitoefenen in opdracht van de federale aankoopcomités.

Daar deze dienst niet overkomt dienen voor de uitvoering van deze taken 2 personen per aankoopcomité ter beschikking gesteld wat voor de Vlaamse aankoopcomités 16 medewerkers impliceert of een weddelast van ongeveer 1 miljoen euro.

Ook op het vlak van horizontale ondersteuning zoals ICT en managementondersteuning (personeel, boekhouding, logistiek) valt er in de opstartfase een (deels) eenmalige meerkost te verwachten.

Ten opzichte van de middelen die overkomen in het kader van de nieuwe BFW wordt de totale meerkost voor de Vlaamse aankoopcomités geraamd op 2 miljoen euro in 2015, 1 miljoen euro in 2016 om dan af te nemen naar recurrent 0,5 miljoen euro vanaf 2018.

Ook het budget van het VFLD zal proportioneel moeten stijgen met de “lasten uit het verleden” die mee overkomen met de beleidsmateries in het kader van de 6de staatshervorming.

Voor de berekening van de stijging van de uitgaven van het VFLD werd als basis enerzijds het geraamde totaalbudget voor alle bevoegdheden die vanaf 2015 door de 6de staatshervorming aan de Vlaamse overheid zullen worden overgedragen, anderzijds de begroting 2014 van het VFLD in verhouding tot het huidige totaalbudget van de Vlaamse overheid. De berekening leidt op die manier tot een verhoging van de jaarlijkse lasten van het VFLD met 11,5 miljoen euro.

Voor de pooling van de verzekeringen wordt gelet op de verwachte stijging van de aangesloten entiteiten een stijging van het makelaarsloon met 100 duizend euro verwacht.

Voor de bijkomende begrotingsopvolging inzake de nieuwe bevoegdheden in het kader van de 6de staatshervorming wordt ingeschat dat er 1 extra VTE niveau A ingezet zal moeten worden voor het departement Financiën en Begroting.

De 6de staatshervorming zorgt tevens voor een uitbreiding van de Vlaamse fiscale autonomie via de invoering van het model van uitgebreide opcentiemen en via de overdracht van fiscale uitgaven. Voor het departement resulteert dit in bijkomende opdrachten inzake beleidsondersteuning en regelgeving waarvoor 1 extra VTE niveau A ingezet zal moeten worden voor het departement Financiën en Begroting.

Ingevolge de uitrol van Vlimpers en Orafin en de 6de staatshervorming dient de huidige personeelsbezetting van de dienst derdengeschillen binnen het departement Financiën en Begroting uitgebreid te worden met 2 bijkomende niveau's C - 1 in 2015 en 1 in 2018- waarbij we uitgaan van een gemiddelde loonkost voor een niveau C van 33 duizend euro.

3.3.4 INTERNATIONAAL VLAANDEREN

a. Huidige bevoegdheden

In het kader van het SALK werd er in 2014 een beleidskrediet van 13 miljoen euro voorzien voor vrijetijdseconomie.

In de periode 2010-2011 werd er door middel van een vooruitschuifoperatie extra machtiging toegekend voor de “inhaalbeweging jeugdverblijfinfrastructuur” voor een totaal bedrag van 18 miljoen euro. In de begrotingsjaren 2012, 2013 en 2014 werd de recurrente machtiging van Toerisme Vlaanderen gradueel verlaagd om deze vooruitschuifoperatie te financieren. Vanaf het begrotingsjaar 2015 zal de vooruitschuifoperatie afgelopen zijn en zal de machtiging terug toenemen met 7,8 miljoen euro.

Gelet op de dalende ontvangsten uit de verkoop van overtollige gebouwen, nemen ook de hieraan gekoppelde beleidskredieten in de periode 2015-2017 met 2,1 miljoen euro af.

b. Aandachtspunten

Onder doelstelling 2.5.1 van Pact 2020 heeft de Vlaamse Regering het engagement genomen om tussen 2008 en 2020 de bijdrage van Vlaanderen aan ontwikkelingssamenwerking (ODA) te verdubbelen van 48,3 miljoen euro naar 86,8 miljoen euro. Daar de Vlaamse ODA in 2013 56,1 miljoen euro bereikte, rest er nog een te realiseren inspanning van 30,7 miljoen euro in de periode 2014-2020, of gemiddeld 4,38 miljoen euro per jaar (5,12 miljoen per jaar indien er in 2014 geen bijkomend budget meer voorzien wordt). Een deel van deze ODA inspanning zal wellicht gelinkt kunnen worden aan de budgettaire inspanning die van Vlaanderen verwacht wordt teneinde aan de internationale klimaatverplichtingen te voldoen (via ondersteuning van klimaatgerelateerde projecten of programma's in landen in ontwikkeling).

Ingevolge een historische achterstand inzake storting in het 2de pijler pensioenfonds van een aantal personeelsleden (uitvloeisel van de 3de staatshervorming) wordt het FIT geconfronteerd met een budgettaire meeruitgave van 300 à 400 duizend euro (de overige helft zal – ingeval van goedkeuring van het dossier-bijgepast worden door het VFLD).

Ingevolge de overkomende bevoegdheden in het kader van de 6de staatshervorming zal het departement Internationaal Vlaanderen moeten instaan voor bijkomende horizontale opvolging en coördinatie van internationale dossiers. In de budgettaire boordtabellen inzake de 6de staatshervorming worden hier momenteel geen middelen voor voorzien.

3.3.5 ECONOMIE, WETENSCHAP EN INNOVATIE

a. Huidige bevoegdheden

In het kader van het competitiviteitspact wordt er in 2014 45 miljoen euro, waarvan 25 miljoen euro recurrent, uitgetrokken voor bijkomende investering in onderzoek en ontwikkeling. Binnen ditzelfde competitiviteitspact wordt ook 26 miljoen euro eenmalig voorzien voor uitgaven inzake carbon leakage binnen het Hermesfonds.

In 2014 werd eenmalig 4,4 miljoen euro aan bijkomende beleidskredieten voorzien voor innovatie, waarbij het budget komt uit de provisie van 24 miljoen euro zoals in 2013 aangelegd voor het SALK.

Voor de implementatie van het decreet integratie binnen het hoger onderwijs wordt er – naast de voorziene middelen vanuit het beleidsdomein Onderwijs en Vorming – vanuit de EWI-begroting een bijkomende bijdrage voorzien van gecumuleerd 13,8 miljoen euro in begrotingsjaar 2019 t.o.v. begrotingsjaar 2014.

Ten gevolge de verdere ontplooiing van het Vlaams Energiebedrijf, conform het door de Vlaamse Regering goedgekeurde businessplan, groeien de beleidskredieten aan tot 118,8 miljoen euro in 2019. Hiertegenover staan ook ontvangsten ten belope van 122,5 miljoen euro waardoor de impact op het vorderingensaldo positief is.

b. Nieuwe bevoegdheden

Voor het vergunningsbeleid met betrekking tot handelsvestigingen, de prijzencontrole en de toegang tot het beroep, wordt er in 2015 een budget van 700 duizend euro voorzien.

In het kader van de uitgaven voor de inkomenscompensatievergoeding inzake de hinder bij openbare werken wordt er een krediet van 653 duizend euro ingeschreven.

Voor het Startersfonds wordt een jaarlijkse toelage van 1,8 miljoen euro uitgetrokken. Deze dient enerzijds voor startersbegeleiding en anderzijds kan deze toelage ook deels aangewend worden ter financiering van het beheer van het Participatiefonds Vlaanderen en eventuele verliezen op verstrekte leningen.

Voor de kapitalisatie van het Participatiefonds Vlaanderen zelf wordt voorzien in een totaal budget van 106 miljoen euro (ESR-8), dat in 8 jaarlijkse schijven ter beschikking zal worden gesteld.

De activiteiten van het Kefik worden stopgezet en niet geregionaliseerd. Het overgedragen budget van 254 duizend euro wordt evenwel beschikbaar gesteld voor het regionaliseren van de activiteit.

Vanaf 2018 wordt er jaarlijks 17,7 miljoen voor interuniversitaire attractiepolen ter beschikking gesteld.

c. Aandachtspunten

Het Agentschap Ondernemen verwacht een budgettaire meerkost van circa 600 duizend euro wat betreft de uitgaven voor de inkomenscompensatievergoeding inzake hinder bij openbare werken dan zoals voorzien in de budgettaire boordtabel aangaande de 6de staatshervorming.

Wat het Participatiefonds Vlaanderen betreft is er begin 2015 een extra kapitaalsverhoging van 10 miljoen euro nodig om alle financiering te kunnen verderzetten. Idem voor 2016. Daarnaast is ook een beheersvergoeding nodig van ongeveer 2 miljoen euro per jaar, indien de continuïteit van de dienstverlening aan dezelfde modaliteiten dient te worden gegarandeerd.

Eind 2022 zullen de activa en passiva van het federaal Participatiefonds – dat vanaf juli 2014 als lichte structuur de uitstaande leningen zal afhandelen – verdeeld worden over de gewesten.

3.3.6 ONDERWIJS EN VORMING

a. Huidige bevoegdheden

De uitgaven voor de lonen in het leerplicht- en volwassenenonderwijs in 2014 worden opnieuw geraamd op basis van het werkelijke aantal leerkrachten in 2013. Dit leidt tot een negatieve bijstelling van de lonen met ongeveer 24 miljoen euro in het technisch herzien budget 2014 en de daaropvolgende jaren.

De uitgaven voor de lonen in het leerplichtonderwijs kennen een globale stijging van 268 miljoen euro in begrotingsjaar 2019 ten opzichte van de cijfers begrotingsopmaak 2014. Deze toename valt uiteen in meerdere verklarende elementen:

- Vooreerst geeft de evolutie van de verwachte leerlingenaantallen in het basis- en secundair onderwijs aanleiding tot een toename van de kredieten met 200 miljoen euro. Deze evolutiecijfers van de verwachte leerlingenaantallen zijn aangepast met nieuw bijgestelde elasticiteitscoëfficiënten. Niet alleen is er een blijvende stijging van de leerlingenaantallen in het basisonderwijs te verwachten, maar ook in het secundair onderwijs wordt een kentering in de evolutie van de leerlingenaantallen verwacht. Zo zal vanaf het begrotingsjaar 2017 de verwachte leerlingenevolutie van negatief naar positief tenderen. Dit is ook logisch gegeven de verhoogde doorstroom van leerlingen vanuit het basisonderwijs.
- In de huidige meerjarenraming wordt een vergrijzingscoëfficiënt van 0,2% gehanteerd waarbij het bijkomend budgettaire effect in begrotingsjaar 2019 t.o.v. begrotingsjaar 2014 op 90 miljoen euro wordt geraamd, hetzij een jaarlijkse toename met 18 miljoen euro.
- De afschaffing van de TBS-maatregel in samenhang met de federale pensioenhervorming laat een daling van de benodigde loonkredieten toe en leidt tot een besparing van 61 miljoen euro in 2019 ten opzichte van 2014. Door de effecten van de federale pensioenhervorming op de vergrijzing, wordt het besparend effect van de afschaffing van de TBS-maatregel in beperkte mate teniet gedaan. Dit vergrijzingseffect neemt doorheen de tijd toe en zit mee verrekend in de verhoogde vergrijzingscoëfficiënt.
- De afbouw van de overgangsmaatregel voor het decreet basisonderwijs geeft aanleiding tot een daling van de loonkredieten met 1,6 miljoen euro vanaf begrotingsjaar 2016.
- Ingevolge de 6de staatshervorming en het overkomen van de bevoegdheid inzake gezinsbijslag, zal vanaf nu een werkgeversbijdrage van 1,4% voor statutair- en 7% voor het contractueel onderwijzend personeel aangerekend worden met betrekking tot de gezinsbijslag. Dit heeft een recurrente kost van 6,5 miljoen euro tot gevolg vanaf 2015.
- Tot slot zal de geldelijke anciënniteit van de zij-instromers in het onderwijs vanaf 1 september 2014 gehonoreerd worden. Hierdoor stijgen de kosten elk jaar met minstens 6 miljoen euro.

De werkingsmiddelen voor het basis- en secundair onderwijs nemen toe met een bedrag van 10 miljoen euro door de leerlingenevolutie in begrotingsjaar 2019 t.o.v. begrotingsjaar 2014. Aangezien er geen elasticiteitscoëfficiënten worden toegepast en er een vertraagd effect is van de leerlingenevolutie op de werkingsmiddelen, is er verhoudingsgewijs een minder uitgesproken effect op evolutie van de kredieten dan bij de loonkredieten.

Voor de loonkredieten van het personeel van de basiseducatie en het volwassenenonderwijs wordt een jaarlijkse stijging van het lestijdenpakket met respectievelijk 2,59% en 0,8% in rekening gebracht. Dit komt neer op een jaarlijkse cumulatieve toename van de loonkredieten voor de basiseducatie en het volwassenenonderwijs met een bijkomende 5 miljoen euro. De centra voor de basiseducatie zullen bovendien als gevolg van de toename van het lestijdenpakket met 2,59% per schooljaar telkenmaal ongeveer 0,2 miljoen euro aan bijkomende werkingsmiddelen ontvangen.

Daarnaast wordt er ook nog binnen het volwassenenonderwijs voor 8 miljoen euro aan bijkomende kredieten voorzien vanaf begrotingsjaar 2015 in het kader van het inburgeringsbeleid via de cursussen Nederlands tweede taal. Met deze 8 miljoen euro komt de in het begrotingsjaar 2014 voorziene opstart van deze versterking op kruissnelheid.

Bepaalde projecten lopen ten einde of zijn niet jaarlijks wederkerend op het vlak van benodigde vastlegging. De kredieten voor de overheidsopdracht Klasse worden 2-jaarlijks voorzien waardoor er een verhoging is ten belope van 3,6 miljoen in de even begrotingsjaren. Daarnaast worden de benodigde

vastleggingskredieten voor de 4-jaarlijkse financiële controle voor een bedrag van 1 miljoen euro éénmalig voorzien in 2016.

De bij de begrotingsopmaak 2014 eenmalig toegekende investeringskredieten voor de klassieke wachtlijsten infrastructuur (30 miljoen euro) en deze voor capaciteit (50 miljoen euro) worden terug in mindering gebracht van de kredieten vanaf 2015. Dit heeft een daling van de beschikbare beleidskredieten met 80 miljoen euro tot gevolg.

Rekening houdende met de actueel gekende evoluties zullen in 2015 het aantal financieringspunten bij de universiteiten, de professionele bachelors en het hoger kunstonderwijs met ten minste 2% zijn gestegen ten opzichte van de huidige referentiepunten. Hierdoor zullen de middelen voor het variabel onderwijsdeel van de professionele bachelors, de universiteiten en het hoger kunstonderwijs met 2% toenemen, wat neerkomt op een stijging met respectievelijk 8,7 miljoen euro, 7,4 miljoen euro en 1,3 miljoen euro. Deze positieve klik zal zich voor het variabel onderwijsdeel van de professionele bachelors en het hoger kunstonderwijs herhalen tot en met 2017, terwijl voor het variabel onderwijsdeel van de universiteiten gedurende de periode 2015-2019 jaarlijks een klik met 2% verwacht wordt.

Voor het bepalen van het aantal klikken is geen rekening gehouden met toekomstige evoluties van het aantal financieringspunten. Het mogelijke effect hiervan wordt evenwel als beperkt of niet bestaand beschouwd.

Tegelijk met de verhoging van het variabele onderwijsdeel wordt ook voor het variabel onderzoeksdeel van de universiteiten een jaarlijkse stijging van de toelagen met 6,2 miljoen euro verrekend teneinde een verhouding van 45/55 tussen onderzoeksmiddelen en onderwijsmiddelen te behouden.

Voor de werkingsmiddelen van de Hogere Zeevaartschool wordt ook jaarlijks een klik verwacht. Hierdoor zullen de kredieten van de Hogere Zeevaartschool jaarlijks met 0,9 miljoen euro toenemen.

Naar aanleiding van de TBS-hervorming wordt er gecumuleerd in 2019 nog een besparing van 7 miljoen euro in het hoger onderwijs verwacht. Globaal gezien zullen de werkingsuitkeringen van de universiteiten en de hogescholen tegen begrotingsjaar 2019, als gevolg van deze evoluties, met 98 miljoen euro toenemen ten opzichte van begrotingsjaar 2014.

Tenslotte wordt wat de werkingstoelage van de universiteiten en hogescholen betreft de éénmalige vermindering van 12 miljoen euro naar aanleiding van de begrotingsmatige inkanteling van de hogescholen in de universiteiten teruggedraaid.

Naast de evolutie in het aantal financieringspunten nemen de kredieten voor het hoger onderwijs ook toe in het licht van het decreet integratie van het hoger onderwijs. De jaarlijkse toename voor de onderwijsbegroting bedraagt jaarlijks tussen de 14,8 en 17,8 miljoen euro, zodat in begrotingsjaar 2019 de voorziene kredieten naar aanleiding van dit decreet 78,3 miljoen euro hoger liggen dan in begrotingsjaar 2014.

De middelen voor de aflossingen van het nieuwe centrum voor locomotorische en neurologische revalidatie en uitbreiding van UZ Gent zullen vanaf 2015 binnen onderwijs gecompenseerd moeten worden.

Gelet op de verwachte leerlingenevoluties in het basis-, secundair en hoger onderwijs zullen de kredieten voor de studie- en schooltoelagen met 3,3 miljoen euro, exclusief index, toenemen tegen begrotingsjaar 2019 t.o.v. begrotingsjaar 2014.

b. Aandachtspunten

Ingevolge de goedkeuring van het finale decreet ODXXIV zijn er onder meer extra middelen noodzakelijk voor de K-diensten ten belope van 664.000 euro. Het betreft het wegwerken van de onderfinanciering van onderwijs op maat voor kinderen in een psychiatrische instelling. Daarnaast dient er ook voor 800 duizend euro extra middelen ter beschikking gesteld te worden voor de vzw Bednet die toelaat aan langdurig zieke kinderen om onderwijs te volgen. Tenslotte zal de aanpassing van de bepalingen omtrent de inschrijvingsgelden en de betalingen van het Deeltijds Kunstonderwijs aanleiding geven tot een minderontvangst van 3 miljoen euro in 2015 die door een stijging van de inkomsten de jaren daarna echter intertemporeel neutraal zal zijn. De budgettaire inpassing van bovenstaande maatregelen dient nog uitgeklaard te worden.

Het vanaf 2015 schrappen van de éénmalige kredieten voor de klassieke wachtlijsten infrastructuur (30 miljoen euro) en deze voor capaciteit (50 miljoen euro) die bij de begrotingsopmaak 2014 zijn toegevoegd, wordt als aandachtspunt opgenomen.

Ook wordt in voorliggende meerjarenraming uitgegaan van substitutie tussen middelen die momenteel voor het wegwerken van de klassieke wachtlijsten worden ingezet (waarin momenteel 75 miljoen euro is inbegrepen die in het verleden door de Vlaamse Regering is voorzien voor het opvangen van toenemende beschikbaarheidsvergoedingen) door recurrente beschikbaarheidsvergoedingen die betaald dienen te worden in het kader van de het DBFM-project Scholen van Morgen ten belope van een nog te indexeren bedrag op kruissnelheid van 102 miljoen euro. De investeringsruimte van Agion en GO! wordt hierdoor immers sterk beknot. Daarnaast is er ook nog een kost inzake eenmalige beschikbaarheidsvergoedingen waar nog dient uitgemaakt of deze kost ook via substitutie of via extra middelen zal gefinancierd worden.

Wat betreft de busbegeleiding voor het leerlingenvervoer zal er een jaarlijkse opstap zijn van om en bij de 0,7 miljoen euro omwille van ritduurverminderingen en leerlingengroei. Het structureel tekort bedraagt 2 miljoen euro en wordt tot op heden weggewerkt via de begrotingsuitvoering. Voor de fietsvergoedingen dient er jaarlijks een opstap van 0,6 miljoen euro voorzien te worden. Het structureel tekort bedraagt ongeveer 5 miljoen euro. Verder dient ook rekening gehouden te worden met een rechterlijke beslissing die stelt dat ook vanaf 2016 het universitair personeel mag genieten van deze voordelen. Het betreft een benodigde stijging van de middelen met ongeveer 3,2 miljoen euro.

De middelen voor de aflossingen van het nieuwe centrum voor locomotorische en neurologische revalidatie en uitbreiding van UZ Gent zullen vanaf 2015 binnen onderwijs gecompenseerd moeten worden. Daarnaast blijft er nog één openstaande schijf van 2011 over die nog in de begroting moet voorzien worden.

3.3.7 WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

a. Huidige bevoegdheden

In begrotingsjaar 2015 wordt een laatste opstap van 0,9 miljoen euro voorzien ter uitvoering van de sectorale maatregelen van het vierde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social-/ non-profitsectoren (VIA IV). Deze middelen komen in overeenstemming met het akkoord terecht bij de thuiszorg.

Binnen de werking van het VIPA wordt ter uitvoering van de bij begrotingsopmaak 2014 toegestane engagementen voor de alternatieve procedure in resp. 7 miljoen euro aan bijkomende beleidskredieten in begrotingsjaar 2015, en een extra 3 miljoen euro in begrotingsjaar 2016, voorzien t.o.v. de reeds bij begrotingsopmaak 2014 voorziene 189,5 miljoen euro.

Wat betreft de klassieke procedure wordt de eenmalige opstap aan beleidskredieten ter waarde van 13 miljoen die toegekend werd bij begrotingsopmaak 2014 terug uit het machtigingskrediet verwijderd vanaf 2015.

Vanuit de competitiviteitsprovisie werd in 2014 eenmalig 5 miljoen euro aan de beleidskredieten binnen de klassieke financiering toegekend. Deze 5 miljoen euro wordt vanaf 2015 niet langer toegekend.

Voor het Fonds Jongerenwelzijn worden jaarlijks 0,8 miljoen euro extra beleidskredieten voorzien ter ondersteuning van pleegplaatsingen, internaten en preventieve sociale actie. Deze stijgingen leiden dus tot een totale cumulatieve verhoging van de kredieten met 4 miljoen euro in begrotingsjaar 2019 ten opzichte van begrotingsjaar 2014.

De extra uitgaven ter ondervanging van het VIA-I akkoord voor het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap worden geraamd op 5,6 miljoen euro in begrotingsjaar 2019 ten opzichte van begrotingsjaar 2014.

De toelage aan het Zorgfonds wordt jaarlijks verhoogd. Hierbij wordt – gelet op de stijging in de voorbije jaren – een jaarlijkse stijging van het aantal dossiers in de mantel- en thuiszorg verondersteld met 3,5%. Daarnaast wordt er vanaf 2015 een jaarlijkse verhoging van het aantal bedden in de residentiële zorg met 1.500 verwacht. Voor het begrotingsjaar 2014 wordt eenmalig een stijging met 4.000 bedden verwacht, gelet op de reeds beschikbare cijfers 2014 en gelet op het invoeren van de erkenningskalender en het overdragen van de bevoegdheid vanaf 2015.

Deze stijgingen leiden tot een totale cumulatieve verhoging van de toelage met 61 miljoen euro in begrotingsjaar 2019 ten opzichte van het voorlopig voorziene krediet voor het begrotingsjaar 2014.

Binnen het Agentschap Zorg en Gezondheid wordt er ruimte voorzien om het urencontingent gezinszorg jaarlijks met 2,5% te laten uitbreiden. Dit betekent een totale cumulatieve verhoging van de kredieten met 70,6 miljoen euro in begrotingsjaar 2019 ten opzichte van begrotingsjaar 2014 ofwel een jaarlijkse opstap van gemiddeld 14,1 miljoen euro.

Daarnaast stijgen de kredieten voor het thuis- en ouderenzorgbeleid jaarlijks met 1 miljoen euro omwille van het groeipad animatiewerking in de erkende woonzorgcentra. Tenslotte worden de beleidskredieten voor de bouw van serviceflats afgebouwd aangezien de vastleggingen van de geplande investeringen aflopen. Tussen begrotingsjaar 2014 en begrotingsjaar 2016 dalen de beleidskredieten voor de bouw van serviceflats met 2,3 miljoen euro, waardoor ze in feite volledig vervallen.

Ter compensatie van de weddedrift in de verschillende sectoren wordt geraamd dat in begrotingsjaar 2019 ten opzichte van begrotingsjaar 2014 57,9 miljoen euro meer kredieten zullen benodigd zijn bij het VAPH, Jongerenwelzijn, Kind en Gezin en de Centra Algemeen Welzijnswerk.

Voor 2014 werd 2,6 miljoen euro beleidskrediet voorzien vanuit het SALK ter bestrijding van de kinderarmoede en 465 duizend euro voor gezonde voeding. Ook de toelage aan Kind en Gezin wordt in 2014 en 2015 vanuit het SALK met 0,9 miljoen euro verhoogd ter financiering van het project Kind en Taal.

Tegelijk werd vanuit de competitiviteitsprovisie recurrent 4 miljoen euro voorzien ter ondersteuning van de zelfstandige kinderopvang.

b. Nieuwe bevoegdheden

Door de 6de staatshervorming wordt een stijging van de uitgaven van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin geraamd met 6,4 miljard euro in 2015 en 7 miljard euro in 2016.

Daarbovenop wordt in 2017, 2018 en 2019 een stijging bovenop deze uitgaven geraamd van respectievelijk 93 miljoen euro, 91,5 miljoen euro en 102,8 miljoen euro. In de tabel in bijlage II wordt een opdeling gemaakt van de geraamde uitgaven per bevoegdheid. Hieronder worden kort de grootste budgetten besproken.

De grootste overgedragen bevoegdheid betreft de gezinsbijslag. De kost hiervan wordt voor 2015 geraamd op 3,6 miljard euro. Deze raming werd aangeleverd door de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers. Bij ongewijzigd beleid wordt in 2019 een kost geraamd van 3,73 miljard euro, wat een jaarlijkse gemiddelde stijging van 27,5 miljoen euro inhoudt. Ter berekening van deze stijging werd de evolutie van het aantal 0 tot 18-jarigen als proxy gehanteerd.

De overgedragen bevoegdheid betreffende de residentiële ouderenzorg veroorzaakt een stijging van de geraamde beleidsuitgaven met 1,81 miljard euro in 2015. Deze raming is gebaseerd op een PxQ analyse waarbij de prijs per gefactureerde dag 'ROB' voor 2015 geraamd werd op 40,5 euro voor 34.128 plaatsen en de prijs van een gefactureerde dag 'RVT' op 60,75 euro voor 43.471 plaatsen. Rekening houdende met een bezettingsgraad van resp. 99% en 93% komen we aldus aan een raming van 1,43 miljard euro. Daarnaast zijn er ook nog diverse andere kosten, waarvan de belangrijkste bestaan uit de uitvoering sociaal akkoord ten belope van 336 miljoen euro en de subsidiëring van de dagverzorgingscentra voor 30 miljoen euro.

Jaarlijks wordt een stijging met een 30-tal miljoen euro geraamd voor deze uitgaven, waardoor in 2019 een kost van 1.935 miljoen euro geraamd wordt. Deze stijgende kost wordt in de eerste plaats gestuurd door de groei van het aantal erkende en gesubsidieerde bedden in de Rustoorden voor Bejaarden (ROB). Vanaf 2015 wordt een jaarlijkse groei van 1.500 bedden geraamd (cfr. Zorgfonds).

Wat betreft de financiering van de ziekenhuisinfrastructuur komt de budgettaire bevoegdheid pas in 2016 bij de deelstaten te liggen. In 2016 wordt de uitgave hiervoor op 554 miljoen euro geraamd, oplopend tot 663 miljoen euro in 2019. De belangrijkste reden voor de toename van deze kosten bestaat uit de momenteel nog federale tegemoetkoming in de projecten waarvoor het VIPA nu reeds een principieel akkoord verleende, maar waarvan de federale tegemoetkoming nog niet in werking is getreden. Daarnaast is er ook een effect van subsidiëring van projecten die momenteel louter door de federale overheid worden gesubsidieerd. Het gaat hier dan specifiek om investeringen in onroerende goederen, herconditioneringswerken, duurzame ontwikkeling en groot onderhoud die in gebruik genomen worden in de loop van komende legislatuur.

Een andere grote uitgavenpost betreft de tegemoetkomingen voor hulp aan bejaarden. De kost van deze overgedragen bevoegdheid wordt geraamd op 378 miljoen euro in 2015. Voorlopig wordt een stijgingspercentage van 0,4% meegenomen wat een totale geraamde kost creëert van 384 miljoen euro in 2019.

c. Aandachtspunten

Wat het vastleggingskrediet van de klassieke financiering betreft, wenst het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden aangelegenheden (VIPA) de 13 miljoen euro die in 2015 werd verminderd in de voorziene kredieten te behouden, gezien de stijgende behoeften in de verschillende sectoren van de klassieke financiering. Het huidig vastleggingskrediet inclusief deze 13 miljoen euro is momenteel reeds ontoereikend om de ingediende dossiers te kunnen honoreren. Tegelijk merkt het VIPA op dat er geen middelen worden voorzien in de alternatieve financiering om nieuwe principieel akkoorden te verlenen.

Het Agentschap Zorg en Gezondheid signaleert dat wat de beleidskredieten voor het Zorgfonds voor 2015 en 2016 betreft, de stijging met 1.500 bedden in de residentiële ouderenzorg een onderraming is. Men verwacht een hogere stijging van het aantal bedden gelet op de te verwachten overgangperiode bij het invoeren van de erkenningskalender vanaf 2015.

Het Agentschap Zorg en Gezondheid merkt op dat in het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers wordt vermeld dat jaarlijks het extra aantal te subsidiëren uren gezinszorg minstens 4% bedraagt van het totaal aantal subsidiabele uren van het voorafgaande jaar. In de huidige meerjarenraming wordt slechts een jaarlijkse groei van 2,5% afgesproken.

Kind en Gezin merkt op dat in de kinderopvang een financieringskloof ontstaat doordat de ouderbijdragen minder stijgen dan de tussenkomst in de kost via subsidie-uitgaven. De ouderbijdragen stegen de laatste vijf jaren jaarlijks 1,84% minder dan de subsidie-uitgaven. Dit creëert jaarlijks een kloof van 1.638 duizend euro.

Daarnaast merkt Kind en Gezin op dat de meerkost die ontstaat door de leeftijdsstijgingen van het personeel in de kinderopvang (trap twee-subsidiëring) in de huidige meerjarenraming niet opgenomen is. Voorlopig vormt dit een beperkte meeruitgave van jaarlijks 96 duizend euro.

Het Agentschap Zorg en Gezondheid geeft aan dat - net zoals wat de beleidskredieten voor het Zorgfonds betreft - de stijging van het aantal bedden in de residentiële ouderenzorg in de hierboven besproken raming te laag ingeschat is. Men verwacht een hogere stijging van het aantal bedden gelet op de te verwachten overgangperiode bij het invoeren van de erkenningskalender vanaf 2015. Gedurende deze overgangperiode in de jaren 2015 en 2016 zou het volgens het Agentschap politiek niet haalbaar zijn om de erkenning van reeds gebouwde capaciteit uit te stellen of te vragen reeds afgesloten contracten met aannemers aan te passen. Men verwacht tevens dat de woonzorgcentra tegen eind 2014 nog meer plaatsen zullen realiseren dan in voorliggende oefening meegenomen om de erkenningskalender met ingang van 1 januari 2015 te vermijden.

Het agentschap Zorg en Gezondheid merkt op dat de raming van de prijs per gefactureerde dag 'ROB' en 'RVT' zoals in voorliggende raming gehanteerd, mogelijks onderraamd is, gelet op het feit dat deze afgeleid is op basis van een totale kostprijs in het jaar 2012 enerzijds en het aantal beschikbare plaatsen in 2014 anderzijds. De toename van het aantal plaatsen diende volgens het Agentschap Zorg en Gezondheid nog gecorrigeerd te worden in de berekening van de prijs per gefactureerde dag.

Een onderraming van de gemiddelde prijs voor 'ROB' en 'RVT' samen met 1 euro, betekent alvast een budgettair effect van 27 miljoen euro, wat de sensitiviteit van deze raming benadrukt.

De kosten voor de bevoegdheid ziekenhuisinfrastructuur zijn volgens VIPA te laag ingeschat. VIPA wijst hiervoor op het gemiddeld stijgingspercentage van de laatste 10 jaar ten belope van 9,5%. In de voorliggende meerjarenraming wordt slechts rekening gehouden met een gemiddeld stijgingspercentage van 8%.

VIPA wijst er verder op dat het stijgingspercentage bij constant beleid de volgende jaren nog hoger zal zijn dan in het verleden het geval was, aangezien er veel grote bouwkalenderprojecten, cfr. reeds door het VIPA toegekende principiële akkoorden, in gebruik zullen worden genomen. Daarnaast merkt VIPA op dat nog een aantal andere veronderstellingen die aan de basis van deze raming liggen, voor een onderraming van de totale kost zorgen. VIPA verwijst naar de verwachtingen betreffende aflopende afschrijvingen en de nog onbekende werkelijke kosten van de investeringen gerealiseerd tussen 2006 en 2013. Tegelijk is in deze

raming ook uitgegaan van het bevroren van de principiële akkoorden in de alternatieve VIPA-financiering. Tenslotte zijn de huidige cijfers wat betreft de investeringen 2014 waarop de raming is gebaseerd een onderschatting, aangezien men zich baseert op een bevraging georganiseerd in de sector waarop slechts ongeveer 85% van de ziekenhuizen heeft gereageerd.

Wat betreft de bevoegdheid Justitiehuizen is een personeelstoename waarschijnlijk onvermijdelijk gezien de evolutie van het aantal dossiers en anderzijds de nieuwe wetgeving die in de loop van 2014 wordt geïmplementeerd. Het departement WVG geeft aan dat voor deze bevoegdheid minstens 45 VTE (niveau B) meer moeten worden ingezet dan dat er in de huidige raming voorzien is.

3.3.8 CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

a. Huidige bevoegdheden

De kredieten van het FoCI werden in mei 2014 eenmalig verhoogd met ruim 6,1 miljoen euro via een herverdelingsbesluit. Deze verhoging komt bovenop de bij begrotingsopmaak 2014 reeds doorgevoerde eenmalige verhoging van 31,3 miljoen euro voor het vastleggen van de 2de fase van de renovatie van het KMSKA. Het eenmalig krediet van 37,4 miljoen euro wordt vanaf 2015 weer in mindering gebracht van de kredieten. Ter compensatie van de bijkomende eenmalige verhoging van 6,1 miljoen euro, wordt ditzelfde bedrag over twee jaar gespreid in de periode 2015 en 2016 afgehouden van de investeringsmachtiging van het FoCI.

Verder loopt in begrotingsjaar 2015 ook de 5-jarige periode af waarin jaarlijks 4 miljoen euro compensatie vanuit de FOCl-machtiging wordt geboden voor de volledige vastlegging van het project Waalse Krook in 2010, waardoor de beleidskredieten vanaf 2015 met 4 miljoen euro toenemen.

Voor de subsidies binnen het sportinfrastructuurplan voor projecten gefinancierd via PPS wordt in voorliggende meerjarenraming uitgegaan van een toename van deze subsidies tot jaarlijks 8,5 miljoen euro in begrotingsjaar 2019.

In begrotingsjaar 2016 wordt 0,4 miljoen euro ingeschreven voor de deelname van de Vlaamse topsporters aan de Olympische Spelen in Rio de Janeiro.

Met betrekking tot de VRT-begroting heeft de knipperlichtprocedure voor de boekjaren 2012 en 2013 tot gevolg dat de beleidskredieten in 2014 naar beneden bijgesteld worden ten bedrage van 2,3 miljoen euro. Vanaf 2015 wordt blijvend abstractie gemaakt van de toelage voor de knipperlichtprocedure. Daarnaast wordt er vanaf 2015 een geleidelijke afbouw van de intering op het saldo meegenomen, wat tegen 2019 neerkomt op een verlaging van de voorziene beleidskredieten met 5,0 miljoen euro. De voorziene intering op het saldo weerspiegelt de evolutie van de herstructureringskosten.

Vervolgens wordt de vergrijzingskost 2014 van de statutaire VRT personeelsleden gecumuleerd doorgetrokken over de periode 2015-2019. De bedoelde kost is een jaarlijkse minderkost door het effect van de uitstroom aan personeelsleden. De impact hiervan op de beleidskredieten is negatief en bedraagt 1,3 miljoen euro in 2019.

De veronderstelde evolutie van de eigen ontvangsten heeft een toenemend positief effect op de beleidskredieten. In 2019 wordt het bedoelde effect op 15,5 miljoen euro geraamd.

De raming van de pensioenuitgaven van het pensioenfinancieringsorganisme van de VRT (vanaf 2015 gedragen door het departement CJSB) is gebeurd op basis van het actuair rapport van oktober 2013 dat een prognose bevat van de bedoelde pensioenuitgaven vertrekkende van de tot 2013 opgebouwde pensioenrechten. T.o.v. de begroting 2014 stijgen de pensioenuitgaven in 2019 met 14,4 miljoen euro naar 71,5 miljoen euro.

b. Aandachtspunten

Aandacht dient geschonken te worden aan de benodigde middelen voor het honoreren van de decreten waarbij de bevolkingsgroei / stijgend inwonersaantal bij lokale besturen een aangroei aan middelen vereist. Hoewel binnen deze decreten steeds bepaald wordt dat ze 'uitvoerbaar zijn binnen de beschikbare kredieten van de goedgekeurde begroting' komt de geloofwaardigheid van dergelijke decreten immers in het gedrang wanneer wel bepaalde decreta eisen gesteld worden, maar deze niet worden omgezet in het volledig honoreren van de opgenomen budgettaire engagementen.

De verwachte meerkost omtrent het decreet lokaal sportbeleid beperkt zicht tot zo'n 250 duizend euro per jaar ten gevolge van het stijgend inwonersaantal als kostendrijver.

De budgettaire impact omtrent het decreet lokaal cultuurbeleid is groter. Hierbij dient opgemerkt dat het inwonersaantal niet langer als subsidieparameter geldt, wel dient het (stijgend) aantal deelnemende gemeenten in rekening gebracht. Naast een historisch tekort (tussen 2009 en 2013 sloten heel wat gemeenten zich aan, maar werden hiervoor geen middelen toegekend) van 3 miljoen euro, is voor de nieuwe aanvragen van 2014 bijkomend een bedrag van 2,5 miljoen euro nodig. Daarna zouden pas in 2019 nieuwe gemeenten kunnen aansluiten, hetgeen bij 100% deelname van de gemeenten nogmaals tot een bijkomende meerkost van 2,5 miljoen euro zou leiden.

In totaal zou voor de komende legislatuur dus een bijkomend bedrag van 3, resp. 2,5 ofwel 5,5 miljoen euro samen kunnen volstaan om een volledige uitvoering van het decreet te garanderen.

Betreffende de convenants zoals afgesloten tussen de gemeenten en het agentschap Kunsten en Erfgoed naar aanleiding van het cultureel erfgoeddecreet bedraagt het tekort in 2014 ongeveer 380 duizend euro.

Met betrekking tot de VRT-begroting wordt er abstractie gemaakt van de toelage ter compensatie van de vergrijzingskost voor contractuele personeelsleden, gelet op het feit dat het betrokken personeel niet onderworpen is aan de besparing op koppen zoals doorgevoerd bij de Vlaamse administratie.

Bedoelde vergrijzingskost wordt voor het begrotingsjaar 2014 op 1,6 miljoen euro geraamd. Ook na 2014 manifesteert er zich een jaarlijkse meerkost voor de vergrijzing van de contractuele personeelsleden. Er mag van uitgegaan worden dat de bedoelde meerkost afneemt naar 2019 toe.

Eind 2019 plant de VRT de aangekondigde nieuwbouw in gebruik te nemen. De kosten van de nieuwbouw zullen – minstens gedeeltelijk – gefinancierd worden met de opbrengst van de verkoop van onroerende goederen. De ESR impact van de verkoop van de onroerende goederen en de nieuwbouw werden in de voorliggende meerjarenraming niet in rekening gebracht.

De raming van de pensioenuitgaven van de statutaire VRT personeelsleden is gebaseerd op het actuariële rapport van oktober 2013. Het bedoelde rapport bevat een prognose van de pensioenuitgaven vertrekkende van de tot 2013 opgebouwde pensioenrechten. De pensioenrechten die na 2013 nog opgebouwd zullen worden, zijn niet in de prognose verwerkt.

3.3.9 WERK EN SOCIALE ECONOMIE

a. Huidige bevoegdheden

In het kader van het competitiviteitspact en de nieuwe bevoegdheden die vanaf 1 juli 2014 overkomen heeft de Vlaamse Regering zich geëngageerd om met ingang van het laatste kwartaal van 2014 recurrent op jaarbasis 125 miljoen euro in te zetten voor een lastenverlaging. De Vlaamse Regering zal met de sociale partners overleggen over de meest geschikte manier waarop deze bijkomende lastenverlaging ingezet kan worden inzonderheid voor de jongere werknemers (- 30 jaar) als de oudere werknemers (+55 jaar). Voor het verder ontwikkelen van werkinlevingscontracten wordt er 5 miljoen euro vanaf 2015 uitgetrokken.

Daar de nieuwe generatie sectorconvenants opnieuw een looptijd kennen van 2 jaar wordt enkel in de oneven jaren een vastleggingskrediet van 12,8 miljoen euro ingeschreven.

De kredieten voor de landingsbanen blijven constant. Hierachter gaan echter 2 tegengestelde bewegingen schuil die elkaar opheffen. Enerzijds zijn er jaarlijks minder instappers als gevolg van de verhoging van de instapleeftijd naar 55 jaar en anderzijds zijn er ook jaarlijks minder uitstappers door de graduele verhoging van de pensioenleeftijd.

b. Nieuwe bevoegdheden

In uitvoering van de 6de staatshervorming worden er bevoegdheden inzake werk, die hoofdzakelijk onder het actief arbeidsmarktbeleid vallen, overgedragen ten belope van 2,5 miljard euro in 2015.

De grootste budgettaire uitdaging voor wat betreft deze overgedragen bevoegdheden 'Werk' in het kader van de 6de staatshervorming situeert zich bij het dienstenchequesysteem.

Het succes van het systeem laat zich optekenen in de evolutie van het aantal gebruikers. In 2012 telde het dienstencheque-systeem 895.265 actieve gebruikers of een stijging met 8% t.o.v. 2011. In 2013 waren er reeds 951.525 actieve gebruikers of opnieuw een stijging met 7%, dit niettegenstaande de verhoging van de aankoopprijs voor de gebruiker van 7,5 euro naar 8,5 euro per cheque. De meest recente cijfers over de evolutie van het aantal gebruikers tonen dat de trend nog steeds opwaarts is en dat de markt meer dan 8 jaar na de invoering van het systeem nog niet verzadigd is.

Voorname prijsverhoging voor de gebruiker in 2013 kwam in mindering van de RVA-tussenkost per cheque die dus in 2013 daalde van 14,54 euro naar 13,54 euro per cheque, of een daling van de financiële tegemoetkoming van 6,88% per cheque.

De totale financiële tegemoetkoming van de RVA voor het dienstenchequesysteem bedroeg in 2012 1.607 miljoen euro en wordt voor 2013 geraamd op 1.630 miljoen euro. Niettegenstaande de subsidiedaling in 2013 was er dus nog altijd een nominale stijging van de totale kostprijs met 1,4%. De subsidiedaling in 2013 heeft dus hoogstens de stijging van het aantal gebruikers kunnen compenseren.

Ook voor het jaar 2014 verwacht de RVA een stijging van het benodigd budget naar 1.662 miljoen euro (waarvan 1.018 miljoen euro voor het Vlaams Gewest) of een stijging met 1,97% ten opzichte van 2013.

Ook hier zal de daling van de RVA-tussenkost per cheque van 13,54 euro naar 13,04 euro, of een daling van de financiële tegemoetkoming van 3,69% naar aanleiding van de prijsverhoging voor de gebruikers van 8,5 euro naar 9 euro, de geraamde stijging van het aantal gebruikers met 7% en de geraamde daling van het aantal aangekochte cheques per gebruiker met 1% niet kunnen compenseren.

Voor de ramingen in meerjarig perspectief gaan we ervan uit dat de groei van het aantal gebruikers jaarlijks met 1% - punt afneemt tot 2% in 2019. We gaan er tevens van uit dat ook het aantal aangekochte cheques per gebruiker verder daalt met 1% per jaar en dat de overheidstussenkost per cheque constant blijft.

Dit resulteert in een stijging van de kredietbehoefte van 5% in 2015 die jaarlijks afneemt met 1% -punt tot 1% stijging in 2019.

Voor de kostprijs van de fiscale uitgaven van de dienstencheques vertrekken we vanuit de federale prognose voor 2015, nl. 216,6 miljoen euro, en passen vanaf 2016 hierop voornoemde voorspelling inzake groei van het aantal aangekochte cheques per gebruiker toe. Dit resulteert in een kredietbehoefte van 239 miljoen euro in 2019 (uitgedrukt in prijzen 2015). De bedragen worden jaarlijks aangepast uitgaande van een indexatie van de fiscale grensbedragen.

Voor de RVA-tegemoetkoming in het kader van het doelgroepenbeleid werden de cijfers uit de door federaal beschikbaar gestelde boordtabel opwaarts bijgesteld in functie van de meest recente parameters (inzonderheid de evolutie van het aantal oudere werklozen) die in de aangepaste begroting 2014 van de RVA zijn verwerkt.

C. Aandachtspunten

Over de volledige looptijd van het nieuw Operationeel Programma (dus tot 2020) zou er ondanks het lager Europees co-financieringspercentage slechts circa 16 miljoen méér Vlaamse cofinanciering ingezet moeten worden. Dit is het gevolg van het feit dat er tevens minder Europese ESF-middelen beschikbaar zijn gesteld. De globale meerkost voor het Operationeel Programma blijft wellicht beperkt tijdens komende legislatuur.

Onder voorbehoud van wat nog in het Vlaams afsprakenkader dient uitgelijnd en in de veronderstelling dat de VDAB haar ESF actievoering zowel in actor als regierol op peil houdt dient evenwel vanaf 2016 jaarlijks 15 miljoen meer toelage aan de VDAB voorzien te worden, omwille van een dalend volume aan beschikbaar gestelde Europese middelen en een lager Europees co-financieringspercentage hierbij (van 45 naar 40%).

3.3.10 LANDBOUW EN VISSERIJ

a. Huidige bevoegdheden

Voor landbouw wordt er in 2014 een eenmalig bedrag van 4 miljoen euro voorzien uit de SALK-provisie.

b. Nieuwe bevoegdheden

De beleidskredieten stijgen met 12 miljoen euro ten gevolge van de overdracht van de bevoegdheden van het landbouwrampenfonds, het BIRB en dierenwelzijn.

C. Aandachtspunten

Voor het VLIF zijn er inzake PDPO-uitgaven nog enkele jaren kredieten nodig voor steun die toegekend werd de afgelopen jaren volgens het open end-systeem en dossiers die nog beslist moeten worden en ingediend tot einde van dit jaar.

De EU-middelen 2007-2013 (PDPO II-periode), via een cofinanciering van 30%, waren onvoldoende voor alle uitbetalingen zodat er reeds in 2013 moest worden overgeschakeld op 100% Vlaamse staatssteunbetalingen. Aangezien PDPO III-middelen maar kunnen aangewend worden tot en met 2015 voor dossiers en lasten uit het verleden (aflopende PDPO II-periode), kan voorzichtigheidshalve gesteld worden dat vanaf 2016 minimaal 51,5 miljoen euro nodig zal zijn voor vastleggingen ten gevolge van het open end-systeem tegen het einde van de programmaperiode (2020).

Ten gevolge van de nieuwe GLB-verplichtingen dient in 2015 een bedrag van 2,9 miljoen euro extra voorzien te worden voor bijkomende ICT-ondersteuning. Op lange termijn (in casu vanaf 2016) dient een oplossing gevonden te worden voor het structurele tekort van 650 duizend euro op jaarbasis aan recurrent beschikbaar krediet. Het structurele tekort is voornamelijk een gevolg van de niet-indexering van de GBCS-kredieten de laatste jaren en heeft dus tot gevolg dat er geen financiering is voor de provisie van 1.000 mensdagen die voorzien wordt voor het onderhoud van en bijwerkingen aan de GBCS-toepassingen, ontwikkeld in kader van het nieuwe GLB. Bij niet-indexering in 2015 en 2016 loopt dit op tot 750 duizend euro en meer. Vanaf eind 2016 zullen er bovendien ook vernieuwde contracten voor de externe informatici in werking treden en zullen er bijgevolg nieuwe, geïndexeerde dagtarieven gelden.

Ten gevolge van de 6de staatshervorming, komen de bevoegdheden van het BIRB over naar de gewesten. Door deze overgang zouden er 87,5 VTE overkomen naar het Vlaamse Gewest, vooral van het niveau C en D. Hier zou, gelet op de actueel beperkte werklast bij het BIRB, eventueel een afbouwscenario voor uitgewerkt kunnen worden. Er dient wel rekening gehouden te worden met het feit dat er sowieso nog personeel nodig is voor douanecertificaten, eventuele opslagdossiers en bijvoorbeeld landbouwcrampen.

Ook de bevoegdheid dierenwelzijn komt ten gevolge van de 6de staatshervorming over naar de gewesten. Hierbij kan er nog een significant budgettair effect inzake geschillen ontstaan.

3.3.11 LEEFMILIEU, NATUUR EN ENERGIE

a. Huidige bevoegdheden

Ingevolge het competitiviteitspact wordt er in 2014 eenmalig voor 17,5 miljoen euro aan extra kredieten voorzien voor investeringen in riolering via subsidies aan de gemeenten enerzijds en om een aantal hangende dossiers inzake de bodemsanering van brownfields te realiseren anderzijds.

Naast het wegvallen van de eenmalige extra middelen uit het competitiviteitspact, dalen de subsidies voor de uitbouw van het gemeentelijk rioleringsnetwerk in 2015 nog eens met een extra 10 miljoen euro ten opzichte van 2014 ten gevolge van het wegvallen van de bij begrotingsopmaak 2014 eenmalig voorziene investeringskredieten.

De eenmalige verlaging van de toelage aan de drinkwatermaatschappijen door het optimaliseren van het subsidiëritme wordt in begrotingsjaar 2015 teruggedraaid, wat aanleiding geeft tot een verhoging van de subsidie aan de drinkwatermaatschappijen ten belope van 82 miljoen euro.

Ten opzichte van de begrotingsopmaak 2014 dalen de uitgaven inzake de subsidiëring van de drinkwatermaatschappijen naar aanleiding van de Aquafinfactuur met 20 miljoen euro bij de begrotingsherziening 2014. Dit is te wijten aan het feit dat er een omschakeling is van een heffing door VMM naar een facturatie aan bedrijven door de drinkwatermaatschappijen in het kader van de eigen waterwinning door bedrijven, waardoor de drinkwatermaatschappijen een extra ontvangst van 14 miljoen euro hebben. Daarbovenop wordt hierdoor ook een 100%-BTW-recuperatie door de drinkwatermaatschappijen op de Aquafinfactuur mogelijk gemaakt, waardoor de niet-recupereerbare BTW verlaagt van 12 miljoen euro naar 0 euro. De factuur van Aquafin ten aanzien van de drinkwatermaatschappijen verhoogt evenwel met 7 miljoen euro omwille van het wegvallen van de inkomsten van Aquafin uit de facturatie richting industrie. Vanaf 2015 daalt de onderliggende subsidiëring van de drinkwatermaatschappijen in het kader van de Aquafinfactuur t.o.v. de begrotingsopmaak 2014 met 5,7 miljoen euro in begrotingsjaar 2015. Vanaf 2016 is er een stijging van de subsidiëring t.o.v. de begrotingsopmaak 2014 die oploopt tot 33,6 miljoen euro in het begrotingsjaar 2019. De facturatie vanuit Aquafin aan de drinkwatermaatschappijen houdt rekening met een constant opleveringsvolume qua investeringen van 160 miljoen euro per jaar, indexatie volgens de in voorliggende nota voorziene parameters, een jaarlijkse endogene groei van 1,62%, een jaarlijkse efficiëntiewinst van 1,5% en een jaarlijkse stijging van 2% van het aantal patrimoniumeenheden en de eenheden vuilvracht. De bovengemeentelijke bijdragen die door de drinkwatermaatschappijen worden geïnd en in mindering gebracht van de subsidiëring worden vanaf 2014 bijgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met een indexatie van 1,5%, een verbruiksdaling van 1% voor de gezinnen (kleinverbruikers) en een vuilvrachtdaling van 2% voor bedrijven (grootverbruikers)

In begrotingsjaar 2016 worden de 5-jaarlijkse beheersovereenkomsten met landbouwers hernieuwd wat tot een stijging van de beleidskredieten met 31,7 miljoen euro leidt.

Wat het Grondfonds betreft, zal het saldo conform de politieke afspraken afgebouwd worden, wat resulteert in een daling van de beleidskredieten tot 1,9 miljoen euro in 2019 ten opzichte van de begrotingsopmaak in 2014.

De uitgaven van het Klimaatfonds evolueren van 32 miljoen euro in 2014 naar 57,6 miljoen euro in 2019 in overeenstemming met de opgenomen ontvangsten. Met deze inkomsten zullen voornamelijk maatregelen rond intern klimaatbeleid en steun voor bedrijven voor het vermijden van indirecte carbon leakage gefinancierd worden.

Het beschikbare saldo binnen de grondenbanken zal eind 2014 ongeveer 27 miljoen euro bedragen. De intering op het over te dragen saldo wordt in voorliggende raming stelselmatig afgebouwd met telkenmale een extra 500 duizend euro per jaar. Door deze werkwijze wordt het saldo van de grondenbanken verder afgebouwd tot een niveau waarbij het bedrag van de verkoop van de Mérodebossen ten belope van 21,7 miljoen euro niet wordt aangewend. De stelselmatige afbouw van de intering uit zich in een jaarlijkse daling van de beleidskredieten met 500 duizend euro.

b. Nieuwe bevoegdheden

De uitgaven stijgen met 29,5 miljoen euro ten gevolge van de 6de staatshervorming, die de overdracht van de bevoegdheden van het FRGE, de doorvoer van afvalstoffen en fiscale uitgaven inzake energiebesparende maatregelen en passiefhuizen met zich meebrengt.

C. Aandachtspunten

Aangezien Aquafin NV nu al bijna 25 jaar de waterzuiveringsinfrastructuur in Vlaanderen exploiteert, wordt deze infrastructuur ouder en dient er gerenoveerd te worden. Anderzijds is er nog steeds nood aan verdere uitbouw van de infrastructuur in het kader van de Kaderrichtlijn Water, terwijl de beschikbare middelen beperkt zijn. Deze nood situeert zich momenteel evenwel meer bij de gemeentelijke- dan bij de bovengemeentelijke infrastructuur.

Dit betekent dat er een keuze zal dienen gemaakt te worden tussen twee opties. De eerste optie gaat uit van het verhogen van de jaarlijkse portefeuille aan projecten die door Aquafin dient opgeleverd te worden. De nv Aquafin stelde een eerste raming op waaruit een stijging van het jaarlijkse opleveringsvolume van 150 tot 195 miljoen euro (exclusief de gerelateerde kosten en vrij van indexatie) blijkt. Deze investeringen – samen met de financierings- en werkingskosten - geven aanleiding tot een factuur aan de drinkwatermaatschappijen die stijgt van 430 miljoen euro in 2014 tot 580 miljoen euro in 2025. Andere optie is om een deel van het huidig budget voor de uitbouw van de infrastructuur om te zetten in renovatiebudget, waardoor er blijvend binnen de in voorliggende meerjarenraming voorziene budgetten kan gewerkt worden.

Ten gevolge van PDPO III wordt het pakket 'beheerovereenkomst water' grondig gewijzigd. Hierdoor stelt men voor om de klassieke 5-jaarlijkse piek aan vastleggingen te vervangen door een benodigd jaarlijks budget van ongeveer 10 miljoen euro voorzien in plaats van de huidig beschikbaar gestelde 6,9 miljoen euro, zoals opgenomen in voorliggende meerjarenraming. VLM stelt voor om deze verhoging van het jaarlijkse budget met ongeveer 3,7 miljoen euro budgettair te compenseren door het uitsmeren van de beschikbare piek in vastleggingskredieten.

De Vlaamse Regering nam tijdens de bijzondere vergadering van 23 april 2014 een beslissing inzake de instandhoudingsdoelstellingen, of kortweg 'IHD' en Programmatische Aanpak Stikstof, kortweg 'PAS'. Het opstellen van een meerjarenbegroting voor de periode 2014-2020 voor beide beleidsaspecten is echter een zeer moeilijke oefening, gelet op het grote aantal onbekende factoren in het BVR, het grote aantal betrokken partijen en de zeer geringe tijd die gegeven werd om deze raming te finaliseren (tegen 15 mei 2014). De meerkosten van beide projecten (IHD en PAS) zijn bovendien sterk verweven, zodat binnen het opgegeven tijdsbestek het uitsplitsen van deze meerkosten over beide deelprojecten, en over de VPAS-periode (voorlopige komende opstartperiode) en DPAS-periode (definitieve periode op kruissnelheid) niet mogelijk was. De globale budgetraming die voor de combinatie van IHD en PAS opgesteld werd voor de regeerperiode 2014-2019 becijferde de meerkosten gerelateerd aan de regeringsbeslissing van 23 april 2014 op 214 miljoen euro, of een gemiddeld bijkomend budget van circa 43 miljoen euro per jaar. Een belangrijke opmerking hierbij is dat hierbij de kosten voor inrichting leefgebieden en de kosten voor herstel milieucondities nog niet becijferd konden worden, en dat de kosten niet zomaar lineair uit te smeren zijn over deze jaren.

Betreffende het Klimaatfonds wordt het bedrag dat jaarlijks aan Internal Carbon Leakage zal gespendeerd worden, geraamd op 45 miljoen euro. Gelet op het begrotingsakkoord dat ESR neutraliteit vereist inzake het klimaatfonds zullen in de praktijk de uitgaven voor Internal Carbon Leakage door het Hermesfonds ge(pre)financierd moeten worden. Immers, de ESR-inkomsten gebaseerd op de aan België toegewezen veilinginkomsten zullen de ESR-uitgaven binnen het klimaatfonds die gepaard gaan met het financieren van Internal Carbon Leakage naar alle waarschijnlijkheid in de eerstvolgende jaren niet dekken.

Gelet op de extra aanvragen inzake de Vlabotex-regelgeving, zou vanaf 2015 het bedrag van 803 duizend euro in de begroting van OVAM met ongeveer 600 duizend euro dienen te verhogen, teneinde de voorziene subsidies effectief volledig te kunnen betalen.

Ten gevolge van de 6de staatshervorming krijgt het VREG een bevoegdheid bij, namelijk nazicht van het distributietarief, waarbij de kost 1,2 miljoen euro is en er geen budget overkomt.

3.3.12 MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

a. Huidige bevoegdheden

De kredieten, ten belope van 10 miljoen euro, voor de jaarlijkse co- en prefinanciering van de NMBS in het kader van de werken aan de stationsomgeving Mechelen worden, na het niet benodigd zijn hiervan in 2014, 2015 en 2016 omwille van de afdoende bevoorschotting tot op heden (onder andere 30 miljoen euro eind 2013), terug toegevoegd in 2017.

De extra kredieten die bij begrotingsopmaak 2014 budgettair werden gecompenseerd door de verkoop van de gronden Oostende Oosteroever, ten belope van 28,5 miljoen euro, worden in 2015 weer in mindering gebracht, gelet op het wegvallen van de financieringsbasis.

Het betreft in totaal 15 miljoen euro voor de investeringen en kosten verbonden aan de nieuwe LOM/LEM-structuur van de regionale luchthavens. Indien de activiteiten hieromtrent wensen voortgezet te worden dient een nieuwe financieringsbasis aangeboden te worden.

Ook de provisie van 5 miljoen euro, binnen het VIF, voor de aankoop van gronden betreffende de regionale luchthaven van Kortrijk wordt weer in mindering gebracht.

Daarnaast valt het in 2014 aan W&Z eenmalig toegekende krediet voor het project aan de Scheldekaaien in het kader van het Sigmaplan eveneens weg in 2015, wat leidt tot een afname van het beleidskrediet met 8,5 miljoen euro.

Nog binnen het Vlaams Infrastructuurfonds worden de kredieten voor de aankoop van gronden A11 ten belope van 11 miljoen euro terug in mindering gebracht, gelet op het wegvallen van de financieringsbasis.

Tot slot wordt de kredietevolutie, met uitdovend effect, omtrent de overdracht van personeelsleden tussen het departement MOW en de Luchthaven exploitatiemaatschappijen (LEM's) in rekening gebracht.

Het effect van het toepassen van de klassieke prijssherzieningsformules van de VVM – De Lijn als gevolg van indexatie, werd in voorliggende oefening verwerkt onder de noemer indexatie. Zie hiervoor punt 3.2.

De verdere aflossing van de nog openstaande leningen bij De Lijn, geeft aanleiding tot een dalende rentekost ten belope van 2,7 miljoen euro.

In het kader van de financiering van het toekomstige shuttle-decreet wordt 2 miljoen euro vanuit de competitiviteitsprovisie aan de kredieten van MOW toegevoegd.

b. Nieuwe bevoegdheden

Voor het uitvoeren van de extra bevoegdheden op het vlak van mobiliteit wordt een krediet van 3,7 miljoen euro ter beschikking gesteld.

Dit krediet voor mobiliteit staat los van de inkomsten die overkomen inzake het verkeersveiligheidsfonds. Deze inkomsten dienen namelijk conform de uitgangspunten van de financieringswet te worden aangewend ter financiering van andere bevoegdheden. Technisch gezien zijn deze geraamde inkomsten verrekend bij de totstandkoming van de tewerkstellingsdotatie (Zie hoofdstuk 2: Middelenbegroting).

C. Aandachtspunten

Voor de initiatieven binnen het beleidsdomein MOW, die op alternatieve wijze zullen gefinancierd worden (vb. VIA-Invest, Lijninvest, Vlaamse havens ...), zullen de reeds in het verleden toegekende kredieten worden ingezet. Duidelijk is echter dat met deze toegekende kredieten de werkelijke uitgaven niet kunnen opgevangen worden. Een overzicht van de dreigende discrepanties tussen de huidig toegekende kredieten en de werkelijke (geraamde) uitgaven wordt gegeven in de budgettaire boordtabel houdende alternatieve financiering die als bijlage III gaat.

Aan de NV Vlaamse Havens werd de opdracht gegeven in te staan voor de realisatie van drie zeesluizen (Deurganckdoksluis, SHIP Zeebrugge en Kanaalzone Gent-Terneuzen). Naast de vanaf 2016 gedurende 20 jaar te betalen tussenkomst van ongeveer 18 miljoen euro voor de Deurganckdoksluis (zie bijlage III: Budgettaire boordtabel houdende alternatieve financiering) brengt de ingebruikname van de Deurganckdoksluis voor het Vlaams gewest ook een jaarlijkse onderhoudskost van 2 miljoen euro met zich mee. Voor de twee andere zeesluizen is nog geen definitieve beslissing genomen of er hier gewerkt zal worden met reguliere dan wel met alternatieve financiering. Voorlopig wordt voor de Kanaalzone Gent-Terneuzen, voor wat het door het Vlaams gewest gedragen gedeelte betreft, uitgegaan van een investeringsbedrag van 670 miljoen euro (excl. BTW) en een jaarlijkse onderhoudskost van 2,5 miljoen euro (excl. BTW). Voor SHIP Zeebrugge wordt uitgegaan van een investeringsbedrag van 638 miljoen euro (excl. BTW).

Aandacht dient daarnaast geschonken aan het dreigend tekort aan kredieten voor het vernieuwen van grote baggercontracten. Een eerste schatting wijst op een noodzakelijke recurrente verhoging van 45 miljoen euro. Bovendien vraagt men vanuit MOW ook hier aandacht voor de stijgende exploitatiekosten indien bijkomende projecten worden opgeleverd, zoals hierboven vermeld.

Betreffende de Oosterweelverbinding (BAM) worden geen budgettaire implicaties in deze oefening opgenomen, daar nog steeds uitgegaan wordt van een zelfbedruipende financiële constructie, waarbij aan de hand van tolgelden de noodzakelijke uitgaven kunnen opgevangen worden. Opgemerkt dient te worden dat voor alle werken in de rand van de Oosterweelverbinding (Masterplan 2020), maar buiten de concessieconstructie, verwacht wordt dat deze op te vangen zijn binnen de reguliere kredieten van MOW.

Daarnaast wordt vanuit het departement MOW aangegeven dat momenteel nog geen oplossing is gevonden voor het wegvallen van eenmalige middelen ten belope van 15 miljoen euro die in 2014 zullen worden aangewend voor de investeringen aan de regionale luchthavens en de kosten verbonden aan de nieuwe beheersstructuur.

Betreffende De Lijn dient gewezen te worden op de opname van 3,8 miljoen euro uitzonderlijke opbrengsten in de begroting 2014 die tevens dient ter financiering van de uitgaven. Deze uitzonderlijke opbrengsten worden de komende jaren constant gehouden. Er is echter onzekerheid of dit niveau in de toekomst kan worden aangehouden.

De kostendekkingsgraad van De Lijn beantwoordde in 2013 niet aan het in de beheersovereenkomst gestelde streefdoel. Dit gegeven kan echter volledig worden toegeschreven aan twee oorzaken: de lager

dan begrote neutralisatie van kosten met betrekking tot het leerlingenvervoer en het mee opnemen van een aantal achterstallige afschrijvingen m.b.t. de investeringen via kapitaalsubsidies. In de prognose op basis van de begrotingsopmaak 2014 betekent dit dat de evoluties, toegepast op het resultaat van 2013, een kostendekkingsgraad geven van 22,49% t.o.v. de doelstelling van 22,41%. Met deze aannames wordt de doelstelling van de beheersovereenkomst bijgevolg gerealiseerd.

Voor 2014 bedraagt de globale vergrijzingskost bij De Lijn 4,3 miljoen euro. Hiervan wordt geraamd dat maar ruim 1 miljoen euro zal opgevangen worden door de provisie voor endogene groei. Dit is het gevolg van het feit dat de compensatie bij geen enkele entiteit volledig is en enkel van toepassing is op het personeel dat onderworpen is aan de 6,5% besparing op koppen. De niet-gefinancierde meerkost bedraagt dan nog 3,2 miljoen euro en is voornamelijk te linken aan de kosten voor de chauffeurs zelf.

De stijgende exploitatiekosten, verbonden aan de nieuwe mobiliteitsgerichte PPS-projecten, zorgen voor een meerkost van 47 miljoen euro in 2019. Deze meerkost loopt gestaag op met het zwaartepunt in 2018 en 2019. Tot op heden werd steeds gesteld dat deze bijkomende exploitatiekosten dienen opgevangen te worden binnen de reguliere kredieten van De Lijn.

Tot slot wordt vanuit De Lijn opgemerkt dat de huidige investeringskredieten niet zullen volstaan om de vervanging van het rollend materieel te financieren.

Op basis van een voorlopige raming wordt voor de ICT-uitgaven in het kader van de overgedragen bevoegdheden uitgegaan van een gemiddeld jaarlijks bedrag van ongeveer 2 miljoen euro. Aangezien op korte termijn een aantal applicaties moeten vervangen of opnieuw ontwikkeld worden (o.a. voor homologatie en rijexamens) zal deze kostprijs in de periode 2015-2017 hoger liggen dan in de daaropvolgende jaren. Deze gemiddelde jaarlijkse kostprijs van ongeveer 2 miljoen euro ligt opmerkelijk hoger dan de werkingskredieten ten belope van 0,8 miljoen euro die in het zog van deze bevoegdheden overkomen van de FOD Mobiliteit en Vervoer. Een oorzaak hiervan ligt onder andere in het feit dat een aantal applicaties in-house ontwikkeld zijn waardoor deze uitgaven vervat zaten in het globale ICT-budget van de federale overheid.

Het beleidsdomein MOW werpt daarnaast op dat minstens een deel van de ontvangsten die gerealiseerd zullen worden in het kader van de overdracht van het verkeersveiligheidsfonds aangewend dienen te worden voor uitgaven met betrekking tot verkeersveiligheid.

3.3.13 RUIMTELIJKE ORDENING, WOONBELEID EN ONROEREND ERFGOED

a. Huidige bevoegdheden

In het kader van het decreet grond- en pandenbeleid wordt er tegen begrotingsjaar 2019 8,2 miljoen euro extra krediet voorzien voor infrastructuursubsidies.

Bij de berekening van de kapitaalsubsidies voor de huursector wordt uitgegaan van het nieuwe financieringsbesluit voor de sociale huisvestingssector en het fundingbesluit. Voor de bepaling van de rente wordt vertrokken van de gewogen gemiddelde $olo + \text{marge}$, zoals voorzien in het ontwerp van protocol dat werd opgesteld door de administraties van Wonen en Financiën en Begroting. De indexering van de investeringsvolumes en het incalculeren van een mogelijke rentestijging resulteren tegen begrotingsjaar 2019 in een gecumuleerde toename van het beleidskrediet met 35,9 miljoen euro voor de kapitaalsubsidies huur.

Het investeringsvolume van de huursector dat gefinancierd wordt met rentesubsidies volgt het groeipad dat werd voorzien in het decreet grond- en pandenbeleid. Deze volumes, aangevuld met 100 miljoen euro aan extra renovatiebudget over de periode 2013 – 2017, en de mogelijke rentestijging resulteren in een gecumuleerde toename van de rentesubsidies met 52,1 miljoen euro tegen begrotingsjaar 2019.

De kredieten voor kapitaalsubsidies voor de koopsector nemen tegen begrotingsjaar 2019 toe met 21,0 miljoen euro. Dit ingevolge de indexatie van de volumes en het in rekening brengen van een mogelijke rentestijging.

Het investeringsvolume van de koopsector dat gefinancierd wordt met rentesubsidies volgt het groeipad dat werd voorzien in het decreet grond- en pandenbeleid. De verhoging van de leningsmachtiging van de VMSW met 48 miljoen euro tijdens de begrotingsopmaak 2014 en met 240 miljoen euro naar aanleiding van de 1ste begrotingsaanpassing wordt in 2015 in mindering gebracht. Deze volumes en de mogelijke rentestijging resulteren in een gecumuleerde toename van de beleidskredieten met 14,9 miljoen euro tegen begrotingsjaar 2019.

De eenmalige leningsmachtiging aan de VMSW ten belope van 50 miljoen euro voor het rollend grondfonds resulteert tegen begrotingsjaar 2019 in een toename van de rentesubsidie met 1 miljoen euro.

De verhoging van de leningsmachtiging van het VWF met 52 miljoen euro tijdens de begrotingsopmaak 2014 en met 260 miljoen euro naar aanleiding van de 1ste begrotingsaanpassing 2014 wordt in 2015 opnieuw in mindering gebracht. De leningsmachtiging van het VWF wordt geïndexeerd volgens de in de meerjarenbegroting voorziene inflatieparameters. De tussenkomst door het Vlaamse Gewest in de intrestlast van deze leningen vragen een verhoging van de beleidskredieten met 22,4 miljoen euro tegen begrotingsjaar 2019.

In de jaren '90 werd het urgentieprogramma Domus Flandria voor de bouw van sociale woningen opgestart. De financiering van dit programma gebeurde via leningen waarop een tussenkomst in de rentelast werd toegekend en een tussenkomst in functie van huurinkomsten. Deze financiering liep over 20 jaar. Bijgevolg beginnen de tussenkomsten van het Vlaamse Gewest vanaf begrotingsjaar 2015 te dalen. Gecumuleerd nemen de beleidskredieten voor dit programma met 30,2 miljoen euro af tegen begrotingsjaar 2019.

Het bij de begrotingsopmaak 2014 eenmalig voorziene krediet van 10 miljoen euro voor premies monumentenzorg wordt in mindering gebracht in 2015. Ook vanuit de competitiviteitsprovisie wordt in 2014 eenmalig krediet toegekend voor monumentenzorg. Dit voor een bedrag van 14,1 miljoen euro.

b. Nieuwe bevoegdheden

Door de 6de staatshervorming stijgen de uitgaven van het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed met bijna 2 miljard euro tegen 2019. Het betreft hoofdzakelijk de fiscale uitgaven voor bouwsparen en woonbonus, die om het effect van de 6de staatshervorming te visualiseren als een uitgave werden opgenomen en niet als een minderontvangst.

Voor het uitvoeren van de raming van de fiscale uitgaven voor woonbonus en bouwsparen wordt uitgegaan van een constant blijvend aantal aangiftes met een fiscaal voordeel woonbonus/bouwsparen vanaf het inkomstenjaar 2014. Hierbij wordt verondersteld dat het aantal aangiftes met fiscaal voordeel "bouwsparen" geleidelijk aan uitdooft tegen 2025 en dat een even groot aantal aangiftes toegevoegd wordt bij het fiscaal voordeel "woonbonus". Daarnaast wordt uitgegaan van een gelijkblijvend aandeel van fiscaal alleenstaanden en fiscale koppels. Gezien de verwachte dalende trend van de bevolkingsgroep

die nieuwe leningen aangaat en de vastgestelde afname van hypothecaire leningen in 2012 en 2013, mag gesteld worden dat deze aannames een voorzichtige raming impliceren.

De vertrekbasis voor de raming van de fiscale uitgave is raming van de FOD Financiën voor het inkomstenjaar 2014 (aanslagjaar 2015). De projecties voor de volgende jaren zijn gebaseerd op het aantal aangiftes in de vorige paragraaf. Ook werd rekening gehouden met een indexering van het fiscaal voordeel volgens de in de meerjarenraming gehanteerde gezondheidsindex.

Op basis van deze aannames bekomen we onderstaande fiscale uitgaven. De fiscale uitgaven nemen toe met circa 60 miljoen per jaar, hoofdzakelijk het gevolg van de substitutie van het minder gunstige regime van bouwsparen door het meer gunstige regime van woonbonus.

Inkomstenjaar	Fiscale uitgaven (miljoen euro)
2015	1.725,6
2016	1.781,5
2017	1.840,5
2018	1.900,9
2019	1.964,7

C. Aandachtspunten

Het krediet voor sociale leningen werd naar aanleiding van de begrotingsopmaak 2014 en de 1ste begrotingsaanpassing 2014 eenmalig verhoogd met resp. 100 en 500 miljoen euro. Deze laatste verhoging ging gepaard met een verstrenging van de voorwaarden voor het toekennen van sociale leningen, waardoor het aantal aanvragen zal afnemen. Het is evenwel onzeker of het vanaf 2015 beschikbare budget voldoende zal zijn om alle aanvragen te kunnen honoreren.

Het Grondwettelijk Hof vernietigde twee delen van het decreet grond- en pandenbeleid, namelijk de sociale last en wonen in eigen streek. De vernietiging van de maatregel sociale last heeft potentieel een aanzienlijke budgettaire weerslag. De volledige budgettaire weerslag is evenwel moeilijk in kaart te brengen.

Het budget voor onroerend erfgoed premies is ontoereikend om aan alle aanvragen te kunnen voldoen. Door het nieuwe decreet zullen de wachtlijsten nog verder toenemen (bijv. door onderhoudssubsidies opnieuw mogelijk te maken voor lokale besturen te maken). Meerjarige subsidieovereenkomsten voor de restauratie van beschermde monumenten moeten niet vastgelegd worden in het jaar waarin de overeenkomst wordt gesloten; ze worden gefaseerd vastgelegd volgens de uitvoering van de projecten. De ruimte voor een volgende minister om nieuw beleid te voeren is beperkt.

3.3.14 HOGERE ENTITEITEN

De toelage aan het Vlaams Parlement verhoogt met 2,7 miljoen euro vanaf begrotingsjaar 2015. Hier liggen twee redenen aan de basis: enerzijds wordt de besparing die voor 2014 werd overeengekomen

als eenmalig beschouwd en anderzijds is er een meerkost van 1,7 miljoen euro voor de vergoeding van 10 gemeenschapssenatoren die vanaf 1 juni 2014 ten laste van het Vlaams Parlement vallen waar die voorheen door de Senaat werden vergoed.

In begrotingsjaar 2014 en 2019 is telkens 3,3 miljoen euro voorzien voor de kosten die eventuele kabinetsswissels met zich meebrengen.

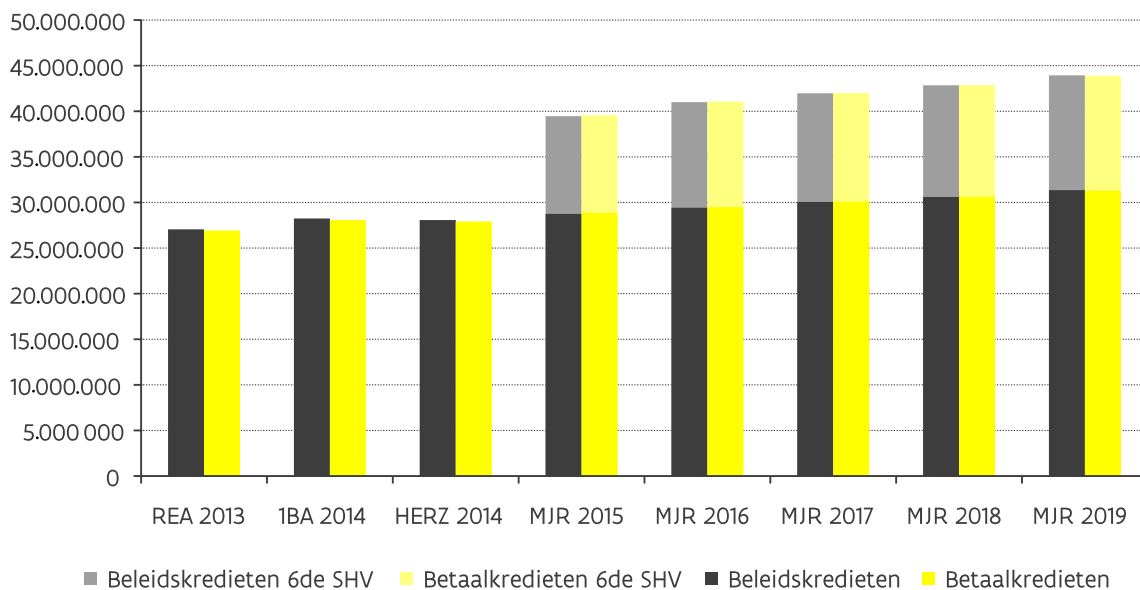
3.4 DE GLOBALE EVOLUTIE VAN DE BELEIDS- EN BETAALKREDIETEN BIJ CONSTANT BELEID INZAKE HUIDIGE EN NIEUWE BEVOEGDHEDEN

Figuur 3-1 geeft enerzijds de evolutie van de beleids- en betaalkredieten bij constant beleid inzake de huidige bevoegdheden weer. Anderzijds worden deze kredieten aangevuld met de beleids- en betaalkredieten die in het kader van de nieuwe bevoegdheden worden toegevoegd.

Wat betreft het verschil tussen de beleids- en betaalkredieten toont deze figuur aan dat in voorliggende begroting het beperkte verschil tussen de beleids- en betaalkredieten zoals voorzien in de 1ste begrotingsaanpassing 2014 en de begrotingsherziening 2014 in de eerste jaren van de komende legislatuur negatief wordt omwille van het wegvallen van eenmalig voorziene investeringskredieten enerzijds en het blijvend voorzien in de benodigde betaalkredieten om deze specifieke eenmalige investeringskredieten, reeds genomen - en nog te nemen engagementen te kunnen vereffenen anderzijds.

In het laatste jaar van komende legislatuur is het verschil tussen beleids- en betaalkredieten terug positief, omwille van het feit dat tegen dat moment er terug een genormaliseerde verhouding tussen beleids- en betaalkredieten mogelijk is, waarbij de beleidskredieten per definitie een stuk boven de betaalkredieten staan, gelet op de werking van betaalkalender enerzijds en de technische onmogelijkheid om elke genomen vastlegging voor 100% uit te voeren anderzijds.

Figuur 3.1: Beleids- en betaalkredieten bij constant beleid (in duizend euro)

3.5 DE BELEIDS- EN BETAALKREDIETEN VERDEELD OVER DE 13 BELEIDSDOMEINEN BIJ CONSTANT BELEID INZAKE HUIDIGE EN NIEUWE BEVOEGDHEDEN

Tabel 3.4: Beleidskredieten per beleidsdomein bij constant beleid inzake huidige en nieuwe bevoegdheden 2013-2019 (in duizend euro)

Beleidsdomein	REA 2013	1BA 2014	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Hogere Entiteiten	123.505	129.559	129.542	129.570	130.093	130.627	131.046	134.974
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	128.687	133.703	135.223	136.907	139.926	141.363	143.338	144.961
Bestuurszaken	2.847.054	2.870.581	2.867.905	2.991.584	3.084.648	3.191.472	3.279.946	3.384.999
Financiën en Begroting	339.587	646.722	351.449	415.735	469.369	491.482	481.663	486.959
Internationaal Vlaanderen	110.060	171.480	184.132	179.662	181.491	183.196	185.204	187.621
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.278.592	1.270.834	1.340.719	1.315.165	1.333.500	1.355.189	1.398.032	1.425.212
Onderwijs en Vorming	10.600.797	10.924.804	10.895.477	11.137.840	11.388.513	11.648.424	11.878.338	12.189.720
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	3.869.908	4.074.551	4.088.216	10.551.806	11.363.613	11.659.607	11.931.356	12.261.841
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.290.579	1.340.507	1.341.981	1.328.803	1.347.398	1.370.376	1.389.612	1.411.122
Werk en Sociale Economie	1.517.158	1.586.147	1.616.109	4.251.493	4.350.018	4.466.375	4.537.474	4.635.354
Landbouw en Visserij	198.984	190.044	193.528	204.249	207.029	209.986	212.783	216.048
Leefmilieu, Natuur en Energie	847.196	876.462	903.689	1.018.781	1.075.085	1.067.942	1.086.587	1.112.557
Mobiliteit en Openbare Werken	3.023.880	3.124.168	3.119.493	3.130.417	3.174.645	3.231.172	3.274.207	3.327.573

Beleidsdomein	REA 2013	1BA 2014	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	753.145	769.449	782.695	2.550.076	2.633.575	2.707.220	2.796.803	2.902.854
TOTAAL Beleidskredieten (excl. FFEU)	26.929.133	28.109.011	27.950.157	39.342.089	40.878.901	41.854.431	42.726.388	43.821.794
FFEU	110.038	122.564	122.564	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
TOTAAL Beleidskredieten (incl. FFEU)	27.039.170	28.231.575	28.072.721	39.467.089	41.003.901	41.979.431	42.851.388	43.946.794
SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven	-856	-842	-5.167	-5.166	-5.164	-5.162	-5.160	-5.157
Beleidskredieten	27.038.314	28.230.733	28.067.554	39.461.923	40.998.737	41.974.269	42.846.228	43.941.638

In het subtotaal ESR-correcties voor uitgaven worden in de periode 2014-2019 correcties doorgevoerd voor het Rollend Fonds binnen PMV (Extra uitgave van 375 duizend euro in 2014), correctie voor het luik kapitaalsaflossing voor AMORAS (minderuitgaven van 4,7 miljoen euro in 2014) en een correctie voor het luik kapitaalsaflossing voor LAK-invest (minderuitgave van 842 duizend euro in 2014).

De in het vorderingensaldo voorziene correcties bij een verdere consolidatie van de DBFM Scholen van Morgen worden in voorliggende tabel niet verrekend.

Tabel 3.5: Betaalkredieten per beleidsdomein bij constant beleid inzake huidige en nieuwe bevoegdheden 2013-2019 (in duizend euro)

Beleidsdomein	REA 2013	1BA 2014	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Hogere Entiteiten	123.788	129.559	129.542	129.570	130.093	130.627	131.046	134.974
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	133.420	134.604	136.157	140.271	139.448	141.170	142.650	144.581
Bestuurszaken	2.838.033	2.872.481	2.869.805	2.985.853	3.076.647	3.175.222	3.283.306	3.380.728
Financiën en Begroting	337.852	566.578	354.305	412.028	465.108	486.935	477.116	482.412
Internationaal Vlaanderen	146.368	190.634	190.473	194.486	186.987	183.877	184.033	184.610
Economie, Wetenschappen en Innovatie	1.263.223	1.234.901	1.282.462	1.312.136	1.343.321	1.363.934	1.412.337	1.431.924
Onderwijs en Vorming	10.612.358	10.896.967	10.866.005	11.191.666	11.467.287	11.713.005	11.921.635	12.207.765
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	3.910.997	4.079.598	4.085.939	10.575.107	11.385.467	11.675.350	11.937.663	12.266.259
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.277.215	1.315.904	1.311.478	1.344.726	1.368.990	1.390.498	1.401.084	1.413.511
Werk en Sociale Economie	1.499.752	1.590.404	1.620.722	4.254.870	4.359.155	4.462.951	4.540.945	4.629.026
Landbouw en Visserij	206.208	169.564	169.967	206.470	216.126	220.217	218.462	217.101
Leefmilieu, Natuur en Energie	831.082	868.323	878.205	1.012.061	1.034.455	1.061.144	1.084.476	1.112.979
Mobiliteit en Openbare Werken	2.948.914	3.174.284	3.169.269	3.152.672	3.144.220	3.171.253	3.208.035	3.262.038
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	685.346	743.838	742.983	2.554.594	2.640.908	2.715.396	2.809.353	2.904.890
TOTAAL Beleidskredieten (excl. FFEU)	26.814.556	27.967.639	27.807.311	39.466.511	40.958.210	41.891.579	42.752.143	43.772.798
FFEU	92.418	98.322	98.322	104.000	109.000	114.000	119.000	124.000
TOTAAL Beleidskredieten (incl. FFEU)	26.906.974	28.065.961	27.905.633	39.570.511	41.067.210	42.005.579	42.871.143	43.896.798
SUBTOTAAL ESR-correcties uitgaven	-856	-842	-5167	-5.166	-5.164	-5.162	-5.160	-5.157
Beleidskredieten	26.906.118	28.065.119	27.900.466	39.565.345	41.062.046	42.000.417	42.865.984	43.891.641

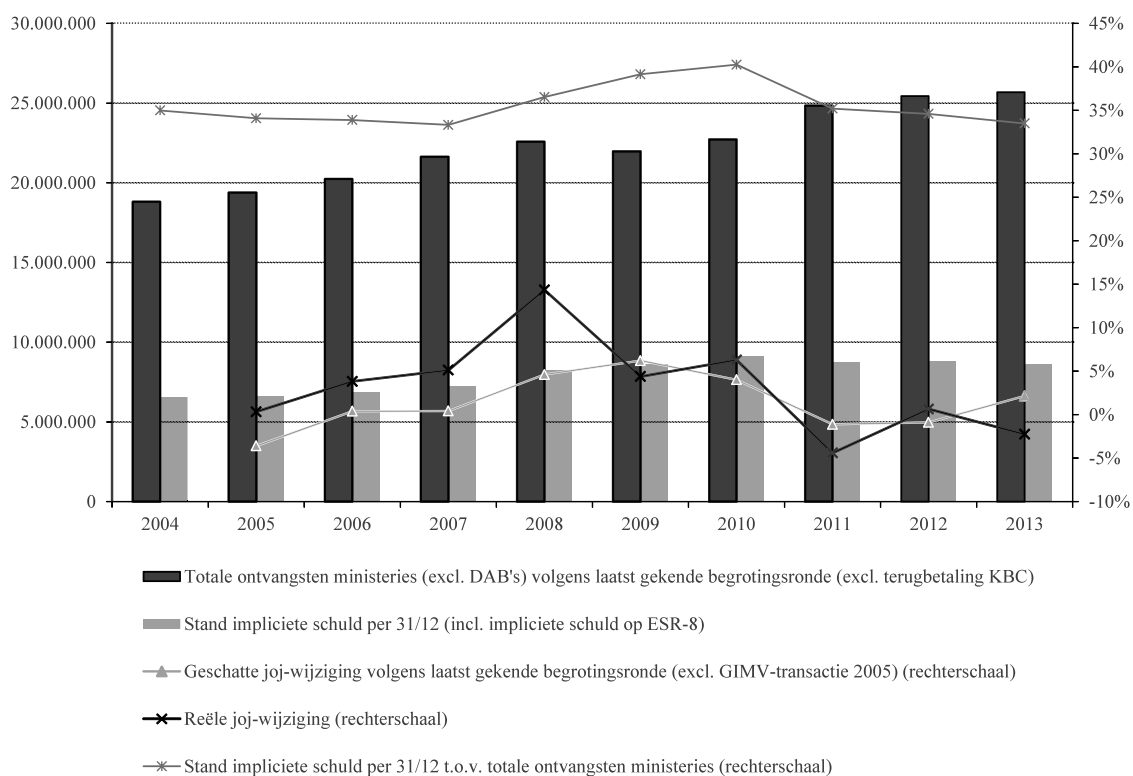
3.6 IMPLICIETE SCHULD

In figuur 3-2 wordt de stand van de impliciete schuld t.e.m. eind 2013 weergegeven. Deze stand van de impliciete schuld wordt afgezet t.o.v. de laatst beschikbare ontvangstenraming van de ministeries excl. DAB's en excl. ontvangsten uit de terugbetaling van de participatie in KBC.

Uit voorgaande grafiek kan duidelijk worden afgeleid dat in 2013 de stand van de impliciete schuld zowel in absolute cijfers als relatief gezien t.o.v. de totale ontvangsten van de ministeries lichtjes gedaald is ten opzichte van de stand eind 2011, wat als gunstig kan beschouwd worden.

Momenteel kan dan ook geconcludeerd worden dat de impliciete schuld eind 2013 onder controle was.

Figuur 3.2: Stand van de impliciete schuld 2004-2013 (incl. impliciete schuld m.b.t. ESR-8) t.o.v. geraamde ontvangsten ministeries (excl. DAB's) (in duizend euro)

04 / HET FINANCIËEL BEHEER

4.1 SCHULDEVOLUTIE

De evolutie van de schuld is vooreerst afhankelijk van het begrotingssaldo. Het effect op de schuld hiervan kan best worden ingeschat via het verwachte saldo in ESR-termen op de geconsolideerde begroting. Vervolgens zijn er ook de ontvangsten en uitgaven voor kredietverleningen en participaties die mee de evolutie van de schuld bepalen. Deze twee soorten verrichtingen zijn niet inbegrepen in het vorderingensaldo maar wel in het te financieren saldo van de Vlaamse overheid.

4.1.1 HET BEGROTINGSSALDO IN ESR-TERMEN

Bij de inschatting van de schuldevolutie wordt uitgegaan van een begroting in evenwicht in de periode 2014-2019. Deze aanname gaat ervan uit dat de volgende Vlaamse Regering conform het bij de Europese commissie ingediende stabiliteitsprogramma het begrotingsevenwicht ook na 2014 wenst te handhaven.

4.1.2 KREDIETVERLENINGEN EN PARTICIPATIES

Ook het saldo van de deelnemingen bepaalt mee de evolutie van de schuld. Wat betreft de kapitaalsparticipaties worden de vereffeningskredieten geraamd aan de hand van de betaalkalenders in de beslissingen van de Vlaamse Regering, aangepast aan de reeds uitgevoerde betalingen en nieuwe inzichten.

Het belangrijkste budget in de begroting voor deelnemingen is de verwachte ontvangst ingevolge een gedeeltelijke terugbetaling van de staatssteun door KBC. In juli vorig jaar heeft KBC het eerste gedeelte van de aan hen verleende steun terugbetaald namelijk 1.167 miljoen euro vermeerderd met een terugbetalingspremie van 50%. In januari van dit jaar heeft KBC 333 miljoen euro kapitaal terugbetaald, vermeerderd met 166,5 miljoen euro terugbetalingspremie. Er wordt vanuit gegaan dat KBC in de volgende jaren de staatssteun verder terugbetaalt overeenkomstig de afspraken die gemaakt zijn met de Europese Commissie. Hiermee rekening houdend wordt geraamd dat vanaf 2015 KBC jaarlijks eenzelfde kapitaal en premie terugbetaalt als in 2014 namelijk 333 miljoen euro kapitaal en 166,5 miljoen euro terugbetalingspremie.

Aan uitgavenzijde is op basis van het beschikbare globale budget voor participaties van de aflopende regeerperiode een inschatting gemaakt van hun invloed op de kaspositie van de Vlaamse overheid. De nog niet ingevulde budgetten zijn niet meegenomen in de onderstaande raming van de kasbehoefte voor deze uitgaven. De meegenomen behoeftes zijn voornamelijk voor de financiering van initiatieven die zijn genomen in de schoot van de Participatie Maatschappij Vlaanderen (PMV). Voor de volgende jaren is 95 miljoen euro in 2014, 130 miljoen euro in 2015 en 70 miljoen euro in 2016 ingeschreven aan kasuitgaven voor participaties. Naar aanleiding van elke begrotingsronde zal de impact van de participaties op de evolutie van de schuld meer in detail worden geanalyseerd. Zo onder meer, welke andere ESR-8 kredieten zijn ingeschreven naast het algemene krediet op het programma van het departement Financiën en Begroting.

4.1.3 GLOBALE EVOLUTIE

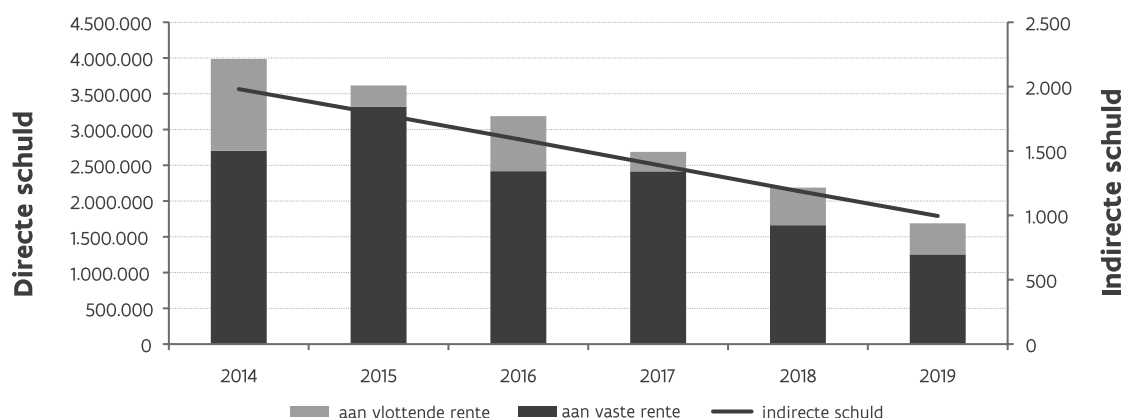
In onderstaande tabel 4-1 wordt een overzicht gegeven van de geraamde schuldevolutie in de periode 2014-2019.

Tabel 4.1: Globale evolutie van de schuld (in duizend euro)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Beginpositie		4.390.637	3.986.137	3.616.637	3.187.137	2.687.637	2.188.137
Geconsolideerd ESR- resultaat		0	0	0	0	0	0
KBC kapitaal	-	333.000	333.000	333.000	333.000	333.000	333.000
KBC terugbetalings- premie	-	166.500	166.500	166.500	166.500	166.500	166.500
Participaties	+	95.000	130.000	70.000	0	0	0
Eindpositie		3.986.137	3.616.637	3.187.137	2.687.637	2.188.137	1.688.637

Onderstaande grafiek geeft de verwachte evolutie van de directe en de indirecte schuld weer voor de periode 2014-2019.

Figuur 4.1: Evolutie van de directe en indirecte schuld 2014 – 2019 (in duizend euro)

Dankzij de verwachte terugbetaling door KBC daalt de directe schuld van 4 miljard euro eind 2014 tot 1,7 miljard euro eind 2019. Met uitzondering van 2014 waar de EMTN-lening op eindvervaldag volledig

opgevangen kan worden op korte termijn (vlottende rente) wordt gestreefd naar een verhouding 80% vast en 20% aan vlottende intrest. Dit zal omwille van de impact van de KBC-terugbetalingen niet altijd lukken. In eerste instantie is het namelijk het doel om deze ontvangsten zo snel als mogelijk te kunnen aanwenden voor schuldafbouw.

Ook de indirecte schuld die enkel nog een lening van De Lijn omvat, daalt van 2 miljoen euro in 2014 tot 1 miljoen euro in 2019.

De directe en de indirecte schuld zitten vervat in de geconsolideerde bruto schuld. Deze omvat daarnaast ook nog de financiële schulden van alle geconsolideerde instellingen en het negatief saldo van de zichtrekening van de ministeries en de agentschappen binnen het centraal financieringsorgaan. De geconsolideerde instellingen worden bepaald op basis van de lijst van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR). Naar aanleiding van de notificatie van april 2014 heeft het INR haar laatste lijst van de te consolideren instellingen gepubliceerd. O.a. LRM (de Limburgse Reconversie maatschappij) en een aantal PMV-dochters werden geherclassificeerd. Hoewel het INR de afgelopen jaren steeds meer instellingen geherclassificeerd heeft, vertoont ook de geconsolideerde schuld een dalende trend de afgelopen jaren. Dit omdat de nieuwe geconsolideerde instellingen niet veel schulden hebben en door de daling van de directe en de indirecte schuld. Eind 2013 bedroeg de geconsolideerde bruto schuld 5,7 miljard euro.

4.2 HERFINANCIERINGSBEHOEFTE

Voor wat betreft de ontvangsten en aflossingen van leningen heeft de Vlaamse overheid in 2009 lange termijnleningen opgenomen via haar EMTN-programma. In maart 2014 is een EMTN-uitgifte ten bedrage van 1.250 miljoen euro op eindvervaldag gekomen. Deze vervaldag zal in 2014 volledig opgevangen kunnen worden op korte termijn.

In de periode 2015-2019 komen er nog enkele EMTN-uitgiftes op eindvervaldag: in 2015 vervalt er 200 miljoen euro, in 2016 1,25 miljard euro en in 2018 750 miljoen euro. Daarnaast vervallen er in 2015 nog 2 private leningen van samen 115 miljoen euro.

Naast deze grote eindvervaldagen heeft de Vlaamse overheid ook enkele kleinere vervaldagen. Van de overgenomen leningen van de vismijn Oostende is het aflossingsschema gekend. In 2014 vervalt 183 duizend euro, in 2019 232 duizend euro. De laatste vervaldag van deze leningen is pas in 2028. Daarnaast zijn er de aflossingslasten ingevolge de overgenomen leningen van de Gemeentelijke Holding. In 2014 bedraagt dit 2,4 miljoen euro, in 2015 67,6 miljoen euro, in 2016 52,4 miljoen euro, in 2017 en 2018 opnieuw 2,4 miljoen euro en in 2019 8,2 miljoen euro. De laatste lening komt pas op eindvervaldag in 2026.

Onderstaande tabel 4-2 geeft een overzicht van de herfinancieringsbehoeften in de periode 2014-2019.

Tabel 4.2: Herfinancieringsbehoeften 2014-2019 (in duizend euro)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
EMTN	1.250.000	200.000	1.250.000	0	750.000	0
Gem Holding	2.432	67.579	52.432	2.432	2.432	8.182
Private leningen	0	115.000	0	0	0	0
Vismijn Oostende	183	192	201	211	221	232
Totaal aflossingen	1.252.615	382.771	1.302.633	2.643	752.653	8.414

Rekening houdende met deze vervaldagen zal de Vlaamse overheid naar alle waarschijnlijkheid via nieuwe EMTN-uitgiftes de nodige financiering moeten aantrekken. Volgens de huidige inschatting en een goede mix van lange en korte termijnrentevoeten wordt er in 2015 en 2016 respectievelijk 1 miljard euro en 400 miljoen euro opgehaald. De resterende nood aan externe financiering zal worden opgevangen via korte termijninstrumenten en indien opportuun het inzetten van reserves bij te consolideren entiteiten.

05 / HET VORDERINGENSALDO EN BEGROTINGSNORMERING

5.1 VORDERINGENSALDO BIJ CONSTANT BELEID

Uit tabel 5-1 blijkt dat de volgende Vlaamse Regering na toepassing van de herziening van de bijzondere financieringswet en bij het voeren van een constant beleid voor de huidige en nieuwe bevoegdheden over een negatieve beleidsruimte zal beschikken in de periode 2014-2018.

Voornamelijk omwille van de 6de staatshervorming en het feit dat er momenteel nog geen oplossing is voor de problematiek van de uitgaven van Scholen van Morgen loopt het begrotingstekort bij constant beleid in de begrotingsjaren 2015 en 2016 op tot resp. 1 en 1,3 miljard euro. Door een conservatieve inschatting van de groei van de uitgaven, gerelateerd aan een middelenevolutie die geniet van een normale economische groei, wordt dit tekort bij constant beleid in de daaropvolgende jaren weggewerkt en zou er volgens voorliggende raming tegen het eind van komende legislatuur een beleidsruimte beschikbaar zijn van 354 miljoen euro.

Het effect van de uitgaven die komende jaren door Scholen van Morgen worden gedaan, wordt voorlopig wel nog afgezonderd in onderstaande tabel, omdat er nog steeds een mogelijkheid bestaat dat – na aanpassing van de huidige contracten - Eurostat kan bevestigen dat er wel een afdoende risico-overdracht is van de overheids- naar de private sector, waardoor enkel de te betalen beschikbaarheidsvergoedingen in rekening dienen te worden gebracht van de overheidsuitgaven.

In de begrotingsherziening 2014 is er een tekort van 130 miljoen euro. Dit tekort is eenduidig te wijten aan de voorziene uitgaven binnen DBFM Scholen van Morgen ten belope van 322 miljoen euro. Zonder Scholen van Morgen zou er een overschot zijn van bijna 200 miljoen euro. Dit overschot is grotendeels het gevolg van de geraamde vertraging van het moment van overschrijding van de spilindex van juni 2014 naar november 2014 en een toename in de raming van de ontvangsten uit successierechten.

In 2015 evolueren we naar een tekort van 0,96 miljard euro omwille van een vermindering in de overdracht van middelen als bijdrage van de deelstaten in de sanering van de overheidsfinanciën met een extra 604 miljoen euro zoals voorzien in de herziene financieringswet enerzijds en voorziene uitgaven binnen DBFM Scholen van Morgen ten belope van 572 miljoen euro anderzijds.

In 2016 loopt dit tekort op naar 1,28 miljard euro door een bijkomende vermindering in de overdracht van middelen als bijdrage van de deelstaten in de sanering van de overheidsfinanciën met een extra 770 miljoen euro zoals voorzien in de herziene financieringswet enerzijds en voorziene uitgaven binnen DBFM Scholen van Morgen ten belope van 180 miljoen euro anderzijds.

In 2017 verkleint dit tekort tot 0,5 miljard euro door een beperktere evolutie bij constant beleid van de voorziene uitgaven ten aanzien van de groei van de ontvangsten.

In 2018 blijft dit tekort ongeveer stabiel omwille van de herziening van de autonomiefactor en de hieruit resulterende eenmalige negatieve bijstelling van 399,1 miljoen euro. Zie 2.2.2.

In 2019 wordt het tekort omgebogen in een overschot van 353 miljoen euro omwille van de lagere groei van de uitgaven bij constant beleid in vergelijking met de ontvangsten.

Tabel 5.1: Vorderingsaldo van de Vlaamse begroting bij constant beleid (in duizend euro)

	ESR- effect	REA 2013	1BA 2014	HERZ 2014	MJR 2015	MJR 2016	MJR 2017	MJR 2018	MJR 2019
Algemene begroting Vlaamse ministeries (excl. Titel III)									
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	+	25.729.223	26.025.009	26.026.555	37.126.493	37.804.347	39.270.864	40.113.458	41.882.764
ESR gecorrigeerde primaire uitgaven algemene begroting	-	18.145.497	19.041.851	18.858.401	30.236.878	31.540.673	32.345.897	33.133.761	34.023.598
ESR- gecorrigeerd primair saldo Vlaamse ministeries (1)	=	7.583.726	6.983.158	7.168.154	6.889.615	6.263.674	6.924.967	6.979.697	7.859.166
Begrotingen te consolideren instellingen									
ESR gecorrigeerde ontvangsten	+	1.363.895	1.449.321	1.473.552	1.438.183	1.511.211	1.583.169	1.602.880	1.623.269
ESR gecorrigeerde primaire uitgaven incl FFEU	-	8.586.142	8.901.869	8.924.619	9.192.042	9.391.387	9.560.945	9.657.219	9.796.041
ESR- gecorrigeerd primair saldo te consolideren instellingen (2)	=	-7.222.248	-7.452.548	-7.451.067	-7.753.860	-7.880.176	-7.977.776	-8.054.339	-8.172.772
ESR- gecorrigeerd primair saldo (1) + (2)	=	361.479	-469.390	-282.913	-864.245	-1.616.502	-1.052.809	-1.074.642	-313.606
Onderbenutting	+		593.405	593.405	610.190	641.836	661.677	679.978	701.664

Gecorrigeerd primair saldo	=	361.479	124.015	310.492	-254.055	-974.666	-391.133	-394.664	388.058
Rente-uitgaven	-	174.479	121.399	117.446	136.425	129.987	93.575	75.003	72.002
Gecorrigeerd vorderingensaldo	=	187.000	2.616	193.046	-390.480	-1.104.653	-484.708	-469.668	316.056
Voorziene uitgaven binnen DBFM Scholen van Morgen	-			322.665	571.652	180.301	21.141		
Correctie deel kapitaalsaflossing binnen beschikbaarheidsvergoeding aan DBFM Scholen van Morgen	+							37.688	37.688
Gecorrigeerd vorderingensaldo incl. ESR-correctie voor DBFM Scholen van Morgen	=			-129.619	-962.132	-1.284.954	-505.849	-431.980	353.744

Wat betreft de onderbenuttingsraming, houden we, niettegenstaande een gerealiseerde onderbenutting in 2013 van 2,5% ten opzichte van de ingeschreven betaalkredieten, voorzichtigheidshalve het voor 2013 voorspelde onderbenuttingspercentage van 2,1% doorheen heel de periode 2015-2019 aan.

We passen dit percentage trouwens enkel toe op de betaalkredieten voor de huidige bevoegdheden en niet op de nieuwe bevoegdheden in het kader van de 6de staatshervorming.

5.2 BEGROTINGSNORMERING IN KOMENDE LEGISLATUUR

In toepassing van artikel 2, §4 van het Samenwerkingsakkoord van 13 december 2013 betreffende de uitvoering van artikel 3, §1 van het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de Economische en Monetaire heeft de globale begrotingsdoelstelling voor de gezamenlijke overheid het voorwerp uitgemaakt van een overleg op basis van het advies van maart 2014 van de Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid van de Hoge Raad van Financiën.

In haar advies van maart 2014 over het begrotingstraject ter voorbereiding van het Stabiliteitsprogramma 2014 - 2017 beveelt de Afdeling "Financieringsbehoeften van de Overheid" van de hoge Raad van Financiën een globaal traject voor de gezamenlijke overheid en een verdeling van dit traject onder de geledingen van de gezamenlijke overheid aan.

Het globaal traject is gebaseerd op het bereiken van een structureel evenwicht in 2016 en de realisatie van de middellangetermijndoelstelling (MTO) in 2017 (structureel overschot van 0,75% van het BBP).

De convergentie naar het evenwicht en de MTO zal tegen een stabiel tempo (jaarlijkse structurele verbetering van 0,7% van het BBP in 2015, 2016 en 2017) verwezenlijkt worden. Voor het jaar 2014 beveelt de HRF een verbetering van het structureel saldo met 0,5% aan.

Voor wat betreft de verdeling van het globale traject houdt de Afdeling rekening met de in de herziene bijzondere financieringswet verwerkte overdracht van begrotingslasten in het kader van de Zesde Staatshervorming.

De Afdeling neemt derhalve het principe in aanmerking van een nominaal begrotingsevenwicht van Entiteit II en voor alle deelentiteiten binnen entiteit II met uitzondering van de lokale overheden die gelet op de investeringscyclus een tijdelijk overschot van 0,1% BBP dienen te realiseren in de jaren 2014 en 2015.

Indien de volgende Vlaamse Regering, conform het bij de Europese commissie ingediende stabiliteitsprogramma, het nominale begrotingsevenwicht ook na 2014 wenst te handhaven, zal zij dan ook maatregelen dienen te treffen om hieraan tegemoet te kunnen komen.

Rekening houdende met een mogelijke doelstelling om het begrotingsevenwicht aan te houden, wordt hierbij de aandacht gevestigd op het feit dat de herziene Bijzondere Financieringswet (BFW) ook potentiële technische bijstellingen bevat met mogelijks een repercussie op de discussies omtrent de begrotingsnormering. Zo bevat de nieuwe BFW bvb. een autonomiefactor, die de basis vormt voor het deel personenbelasting waarover de gewesten in de toekomst een autonoom opcentiemenbeleid kunnen voeren. Voor de aanslagjaren 2015, 2016 en 2017 is deze autonomiefactor gelijkgesteld aan 25,990%. De BFW bevat tegelijk de berekeningsregels voor de autonomiefactor voor het aanslagjaar 2018 en volgende, waarbij een gebeurlijke te hoge (of te lage) inschatting van de autonomiefactor voor de jaren 2015-2017 eenmalig wordt bijgesteld in 2018. Een gelijkaardig mechanisme bestaat voor de fiscale uitgaven.

Deze technische bijstellingen kunnen een budgettair effect genereren van verscheidene honderden miljoenen euro, zoals ook in voorliggende nota voorzien (zie punt 2.2.2.).

Teneinde te vermijden dat deze technische bijstellingen het te voorziene begrotingstraject voor komende legislatuur teveel zouden beïnvloeden, wordt voorgesteld dat de Vlaamse Regering, op basis van recentere data, en in overleg met de andere deelentiteiten en de federale overheid nagaat of de (tijdelijk vastgestelde)

autonomiefactor niet dient geactualiseerd te worden. Indien dit het geval zou zijn, dan zou het logisch zijn om bij de bepaling van dit nominaal evenwicht abstractie te maken van de tijdelijke meer- (of min-) inkomsten die de gewesten zouden verwerven.

Een dergelijk akkoord is immers neutraal op globaal niveau: wat de gewesten tijdelijk meer (of minder) ontvangen en in 2018 in min (of meer) verrekend krijgen, wordt immers gecompenseerd door een precies omgekeerde beweging bij de federale overheid.

BIJLAGE I: BEKNOPTTE TOELICHTING BIJ DE HERZIENING VAN DE BIJZONDERE FINANCIERINGSWET

Naar aanleiding van de 6de staatshervorming wordt de financiering van de Gewesten en Gemeenschappen grondig hertekend. Niet alleen de huidige, bestaande financieringsmechanismen zullen aangepast worden, ook een aantal nieuwe bevoegdheden zullen aan de Gewesten en Gemeenschappen overgedragen worden, vergezeld van de geassocieerde middelen. Een overgangsmechanisme moet de overgang budgettair neutraal maken in het aanvangsjaar 2015. De Gewesten en Gemeenschappen worden bijkomend geresponsabiliseerd op het vlak van pensioenen en klimaat. De Brusselse instellingen worden bijkomend gefinancierd.

Gewesten, huidige bevoegdheden

- De globale PB-dotatie en de negatieve term worden voor alle gewesten opgeheven.
- De gewesten zullen voortaan zelf instaan voor het genereren van middelen via de invoering van een model van uitgebreide opcentiemen. Daartoe wordt de federale personenbelasting verminderd met een factor gelijk aan de som van de PB-dotatie, de gecorrigeerde negatieve term en 40% van de overgedragen middelen voor de bevoegdheid inzake fiscale uitgaven. De mate van fiscale autonomie wordt uitgedrukt door de autonomiefactor, zijnde de verhouding tussen de supra bedoelde factor en de Belasting Staat.
- De dotaties die betrekking hebben op de bijkomende gewestelijke bevoegdheden n.a.v. het Lambermontakkoord gaan vanaf 2015 op in een nieuwe dotatie die voortaan verdeeld wordt op basis van een vaste verdeelsleutel (50,33% voor het Vlaams Gewest). Het verschil in het aanvangsjaar als gevolg van andere horizontale verdeelsleutel wordt aan het overgangsmechanisme toegewezen. De nieuwe dotatie wordt aangevuld met specifieke bijkomende middelen: 5,0 miljoen (overdracht gebouwen, niet in het overgangsmechanisme opgenomen) en 626,0 miljoen (voor nieuwe bevoegdheden: participatiefonds, grootstedenbeleid, landbouwrampen, overdracht personeel (aankoopcomités), FREG, BIRB). De nieuwe dotatie wordt jaarlijks aangepast aan de inflatie (CPI) en aan een percentage van de economische groei (BBP). Het genoemde percentage houdt een bijdrage in van de gewesten in de financiering van de vergrijzingskost. Tot slot wordt de dotatie per gewest tot en met 2019 verminderd met een nominaal in de herziene Bijzondere Financieringswet opgenomen bedrag ter dekking van het encours voor de bevoegdheid 'grootstedenbeleid' dat de federale overheid verder zal vereffenen.
- De nationale solidariteitstussenkomst wordt anders geconcipieerd. Een nieuw samengesteld basisbedrag, bestaande uit het geheel van de met de fiscale autonomie verbonden middelen en de aan de gewesten volgens een fiscale sleutel verdeelde dotaties alsook uit 50% van de nieuw samengestelde PB-dotatie van de gemeenschappen, jaarlijks aangepast aan de inflatie (CPI) en aan de economische groei (BBP), wordt vermenigvuldigd met 80% van het verschil tussen het inwonersaandeel van het gewest en het aandeel van het rechthebbende gewest in de federaal gebleven PB

Gewesten, nieuwe bevoegdheden

- Aan de gewesten wordt de bevoegdheid voor het tewerkstellingsbeleid overgedragen. De overdracht gaat gepaard met een overdracht van middelen ten belope van 90%. De resterende 10% wordt toegevoegd aan het overgangsmechanisme (zie infra). De dotatie wordt jaarlijks aangepast aan de inflatie (CPI) en aan een percentage van de economische groei (BBP). Het genoemde percentage houdt een bijdrage in van de gewesten in de financiering van de vergrijzingskost. De overdracht van middelen wordt in 2015 gereduceerd met 831,3 miljoen euro. In 2016 gebeurt een tweede vermindering met 831,3 miljoen euro. Beide verminderings hebben een recurrent karakter en gelden als bijdrage van de deelstaten in de sanering van de overheidsfinanciën. De saneringsinspanning wordt buiten het overgangsmechanisme gehouden. 90% van de federale dotatie voor de wedertewerking van werklozen (zie paragraaf 2.3) wordt toegevoegd aan de dotatie voor het tewerkstellingsbeleid. De resterende 10% wordt toegevoegd aan het overgangsmechanisme (zie infra). De netto-opbrengst van de verkeersinbreuken wordt daarentegen afgetrokken van de dotatie. De verdeling van de dotatie over de gewesten gebeurt op basis van de federaal gebleven PB.
- De gewesten worden ook verantwoordelijk voor specifieke fiscale uitgaven (woonbonus, bouwsparen, energiebesparende maatregelen, beveiliging, renovatie, grootstedenbeleid, dienstencheques). 60% van de overgedragen bevoegdheid wordt gefinancierd via een dotatie vanwege de federale overheid. De resterende 40% financieren de gewesten via de opcentiemen. De dotatie wordt jaarlijks aangepast aan de inflatie (CPI) en aan een percentage van de economische groei (BBP). Het genoemde percentage houdt een bijdrage in van de gewesten in de financiering van de vergrijzingskost. De verdeling van de dotatie over de gewesten gebeurt op basis van de federaal gebleven PB.

Gewesten, overgangsmechanisme

Het doel van het overgangsmechanisme is de inwerkingtreding van de herziene Bijzondere Financieringswet budgettair neutraal te laten verlopen in het aanvangsjaar. De budgettaire verschillen in het aanvangsjaar zullen bijgevolg worden uitgevlakt via een egalisatiebedrag per gewest. Dit egalisatiebedrag wordt 10 jaar nominaal constant gehouden (2015 – 2024). Vanaf het elfde jaar wordt het egalisatiebedrag lineair over 10 jaar afgebouwd (2025 – 2034). Door het verdwijnen van het overgangsmechanisme na 20 jaar realiseert de federale overheid een besparing van 10% op de overgedragen middelen voor het tewerkstellingsbeleid. Die besparing wordt lineair opgebouwd vanaf het elfde jaar.

Gewesten, responsabilisering voor pensioenen en klimaat

- De bijzondere wet van 5 mei 2003 tot instelling van een nieuwe berekeningswijze van de responsabiliseringsbijdrage ten laste van sommige werkgevers van de openbare sector wordt opgeheven.
- De Gewesten & Gemeenschappen moeten een stijgende responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenen van hun ambtenaren betalen. Voor de periode 2015-2020 zijn de bedragen gespecificeerd in de herziene Bijzondere Financieringswet. Vanaf het begrotingsjaar 2021 wordt de responsabiliseringsbijdrage per entiteit bepaald door een bijdragepercentage toe te passen op de weddemassa die door de betrokken entiteit in het voorgaande kalenderjaar werd betaald. Voor het begrotingsjaar 2021 is dat bijdragepercentage gelijk aan 30% van de RSZ-werkgeversbijdrage voor pensioenen. De huidige RSZ-werkgeversbijdrage is 8,86%. Dit resulteert in een bijdragepercentage van 2,658%. Vanaf 2022 wordt het bijdragepercentage lineair opgetrokken totdat het vanaf 2028

gelijk is aan 100% van de RSZ-werkgeversbijdrage voor pensioenen. De responsabiliseringsbijdragen worden jaarlijks ingehouden van de aan de betrokken entiteiten door de federale overheid te betalen dotaties.

- Via de herziene Bijzondere Financieringswet wordt voor ieder gewest een meerjarig traject voorzien, gekoppeld aan een bonus malus systeem, inzake de uitstoot van broeikasgassen in de sector van de gebouwen.

Gewesten, correcte financiering Brusselse instellingen

Op grond van de specifieke situatie van de Brusselse regio (pendelaars, aanwezigheid van internationale instellingen en ambtenaren, hoofdstedelijke functies) worden de Brusselse instellingen tegen 2015 geherfinancierd ad 454 miljoen euro. De herfinanciering die gerelateerd is aan de pendelbewegingen zal door het Vlaamse en Waalse Gewest worden gedragen.

Gemeenschappen, huidige bevoegdheden

- Van de BTW-Lambermontmiddelen in het aanvangsjaar wordt het effect afgezonderd van de koppeling van de basis BTW-dotatie aan de economische groei in de periode 2010-2015. Dit afgezonderde deel wordt aan de globale BTW-dotatie toegevoegd en ondergaat bijgevolg de evolutie en de verdeling van de globale BTW-dotatie. Het restant van de BTW-Lambermontmiddelen wordt aan de globale PB-dotatie toegevoegd.
- Vanaf het aanvangsjaar zal de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld geïncorporeerd worden in de globale BTW-dotatie en bijgevolg de evolutie en de verdeling van de globale BTW-dotatie ondergaan.
- De globale BTW-dotatie bestaat bijgevolg uit de som van de basis BTW-dotatie bedoeld in de oude Bijzondere Financieringswet, de afgezonderde Lambermontmiddelen en de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld. De bedoelde som wordt in het aanvangsjaar verhoogd met bijkomende middelen omwille van de overheveling van aangelegenheden inzake het FCUD, jeugdbescherming, het FIM, de startbanen, het EIF en de loopbaanonderbreking.
- Vanaf het jaar volgend op het aanvangsjaar zal de globale BTW-dotatie naast de bestaande jaarlijkse aanpassing aan de inflatie (CPI) en de evolutie van het aantal min 18-jarigen (DENAT), ook aangepast worden aan 91% van de economische groei (BBP). De globale BTW-dotatie wordt jaarlijks onder de Vlaamse en Franse Gemeenschap verdeeld in functie van de leerlingen. De switch in verdelingsmechanisme van de afgezonderde Lambermontmiddelen en de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld is nadelig voor de Vlaamse Gemeenschap.
- De globale PB-dotatie bestaat uit de basis PB-dotatie bedoeld in de oude Bijzondere Financieringswet en het restant van de BTW-Lambermontmiddelen. De overdracht van middelen wordt in het aanvangsjaar gereduceerd met 356,3 miljoen euro. In 2016 gebeurt een tweede vermindering met 356,3 miljoen euro. Beide verminderings hebben een recurrent karakter en gelden als bijdrage van de deelstaten in de sanering van de overheidsfinanciën. De saneringsinspanning wordt buiten het overgangsmechanisme gehouden.
- Vanaf het jaar volgend op het aanvangsjaar zal de globale PB-dotatie aangepast worden aan de inflatie (CPI) en aan een percentage van de economische groei (BBP). De globale PB-dotatie wordt jaarlijks onder de Vlaamse en Franse Gemeenschap verdeeld in functie van de federaal gebleven PB. Het genoemde percentage houdt een bijdrage in van de gemeenschappen in de financiering van de vergrijzingskost.

Gemeenschappen, nieuwe bevoegdheden

- De herziene Bijzondere Financieringswet bepaalt dat aan de gemeenschappen middelen zullen worden overgedragen voor bijkomende bevoegdheden op het vlak van gezinsbijslag, ouderenzorg, gezondheidszorg, ziekenhuisinfrastructuur, justitiehuisen en interuniversitaire attractiepolen.
- De over te dragen middelen zullen de vorm van dotaties aannemen. Onderstaande tabel toont de karakteristieken van bedoelde dotaties. De dotaties voor ouderenzorg, gezondheidszorg en ziekenhuisinfrastructuur worden o.m. aangepast aan een percentage van de economische groei (BBP). Het genoemde percentage houdt een bijdrage in van de gemeenschappen in de financiering van de vergrijzingskost.

Gemeenschappen, overgangsmechanisme

Het doel en de werking van het overgangsmechanisme voor de gemeenschappen is analoog aan dat van de gewesten. Zie supra.

Gemeenschappen, responsabilisering voor pensioenen

Naar analogie met de gewesten zal ook voor de gemeenschappen een responsabiliseringsmechanisme voor pensioenen van kracht worden. Zie supra.

Bevoegdheid	Gezinsbijslag	Ouderenzorg	Gezondheidszorg en Hulp aan personen	Ziekenhuisin-frastructuur en Medisch-technische diensten	Justitiehuizen	Interuniversitaire attractiepolen
Totale dotatie	6,404 miljard in 2013	3,339 miljard in 2013	0,858 miljard in 2015; nominaal opgedeeld in aanvangsjaar over VG, FG en GGC	0,566 miljard in 2013	0,086 miljard in 2015; nominaal opgedeeld in aanvangsjaar over VG en FG	0,032 miljard in 2018; nominaal opgedeeld in aanvangsjaar over VG en FG
Aanvangsjaar	2015	2015	2015	2016	2015	2018
Evolutie na aanvangsjaar	- dotatie per GEM * CPI * evolutie 0 t.e.m. 18 jarigen per GEM * 25% evolutie BBP per inwoner Rijk; in aanvangsjaar negatieve correctie voor 0 t.e.m. 18 jarigen van Duitst. GEM - in aanvangsjaar	- dotatie per GEM * CPI * evolutie +80 jarigen per GEM * percentage van evolutie BBP per inwoner Rijk; in aanvangsjaar negatieve correctie voor 0 t.e.m. 18 jarigen van Duitst. GEM - in aanvangsjaar	- dotatie per GEM * CPI * evolutie inwoners per GEM * percentage van BBP - in aanvangsjaar	- totale dotatie * CPI * percentage van BBP; opdeling dotatie in twee delen: 84,40% en 15,60%; deel 84,40% wordt verminderd met relatief aantal inwoners Duitst. GEM - in aanvangsjaar	- dotatie per GEM * CPI * BBP - in aanvangsjaar	- dotatie per GEM * CPI * BBP - in aanvangsjaar

Bevoegdheid	Gezinsbijslag	Ouderenzorg	Gezondheidszorg en Hulp aan personen	Ziekenhuisin-frastructuur en Medisch-technische diensten	Justitiehuizen	Interuniversitaire attractiepolen
Verdeling	enkel in aanvangsjaar o.b.v. 0 t.e.m. 18 jarigen per GEM (VG, FG en GGC)	enkel in aanvangsjaar o.b.v. +80 jarigen per GEM (VG, FG en GGC)	enkel in aanvangsjaar	- gereduceerd deel 84,40% jaarlijks volgens inwoners in VG, FG en GGC; - deel 15,60% jaarlijks volgens inwoners in VG en FG	enkel in aanvangsjaar o.b.v. inwoners per GEM (VG en FG)	enkel in aanvangsjaar
Ratio	verdeling en evolutie i.f.v. behoeften	- verdeling en evolutie i.f.v. behoeften - percentage van evolutie BBP per inwoner Rijk = deelname van gemeenschappen in vergrijzingskosten	- evolutie i.f.v. behoeften - percentage van BBP = deelname van gemeenschappen in vergrijzingskosten	- verdeling en evolutie i.f.v. behoeften - percentage van BBP = deelname van gemeenschappen in vergrijzingskosten	evolutie i.f.v. behoeften	evolutie i.f.v. behoeften

BIJLAGE II: DETAILOVERZICHT EVOLUTIE BELEIDSKREDIETEN PER BELEIDSDOMEIN

BIJLAGE II: DETAILOVERZICHT EVOLUTIE BELEIDSKREDIETEN PER BELEIDSDOMEIN

BD	Omschrijving	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
DAR	EVOLUTIE BELEID t.o.v. 1BA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
	Totaal	1.520	3.204	6.223	7.660	9.635	11.258
	Index	-286	1.324	2.830	4.419	5.863	7.619
	Δ Beleid excl Index	1.806	1.880	3.393	3.241	3.772	3.638
	<i>Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden</i>	0	0	0	0	0	0
	<i>Constant beleid inzake huidige bevoegdheden</i>	1.806	1.881	3.394	3.242	3.773	3.639
	Compensatie vanuit BZ: Audit Vlaanderen	1.806	1.806	1.806	1.806	1.806	1.806
	2-jaarlijkse survey Studiedienst Vlaamse regering	0	-340	0	-340	0	-340
	SERV: Extra ontvangst vanuit WVG (indexatie)	0	0	0	0	0	0
	AGIV: Toename eigen ontvangsten	0	158	330	517	706	910
	AGIV: Afbouw betoelaging richting VITO	0	255	1.255	1.255	1.255	1.255
	Vlaams Brusselfonds: Toename eigen ontvangsten	0	1	3	5	6	8

BZ	EVOLUTIE BELEID t.o.v. 1BA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
	Totaal	-2.676	121.003	214.067	320.891	409.365	514.418
	Index	-870	3.746	8.624	13.779	18.562	24.256
	Δ Beleid excl Index	-1.806	117.257	205.443	307.112	390.803	490.162
	<i>Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden</i>	0	30.811	30.811	30.811	30.811	30.811
	Federaal impulsfonds	0	2.872	2.872	2.872	2.872	2.872
	Europees integratiefonds	0	361	361	361	361	361
	Grootstedenbeleid	0	15.400	15.400	15.400	15.400	15.400
	Gewoon rampenfonds	0	12.178	12.178	12.178	12.178	12.178
	<i>Constant beleid inzake huidige bevoegdheden</i>	-1.806	86.445	174.632	276.301	359.992	459.352
	Gemeentefonds	0	78.634	160.021	244.256	331.439	421.674
	Provinciefonds	0	1.303	2.652	4.049	5.494	6.990
	Stedenfonds	0	5.157	10.495	16.019	21.737	27.655
	Organisatie Lokale Verkiezingen	0	-1.500	-1.107	9.282	-1.500	74
	Huur VAC Brugge en Gent	0	4.336	4.336	4.336	4.336	4.336
	Ingebruikname VAC Gent: wegvallen huur oude gebouwen	0	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
	VAC: uitdoofscenario facilitaire dienstverlening			-395	-395	-395	-395
	VAC Gent (12/12de catering)	0	153	153	153	153	153
	VAC Gent (regeneratiekeuken (SA Ambtenaren))	0	65	65	65	65	65
	VAC Gent - Schoonmaak (12/12den)	0	247	247	247	247	247
	Eigen ontvangsten instellingen	0	106	222	347	474	611
	DAB ICT: Recuperatie eigen ontvangsten jaar x-1	0	750	749	748	748	748
	Compensatie naar DAR: Audit Vlaanderen	-1.806	-1.806	-1.806	-1.806	-1.806	-1.806

F&B	EVOLUTIE BELEID t.o.v. IBA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
	Totaal	-295.273	-256.711	-250.902	-274.909	-281.492	-272.472
	Index	-118	1.370	2.806	4.299	5.579	7.243
	Δ Beleid excl Index	-295.155	-258.081	-253.707	-279.209	-287.070	-279.715
	<i>Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden</i>	0	10.616	10.616	10.616	10.616	10.616
	Aankoopcomités	0	10.616	10.616	10.616	10.616	10.616
	<i>Constant beleid inzake huidige bevoegdheden</i>	-295.155	-268.697	-264.322	-289.825	-297.686	-290.330
	Indexprovisie	-121.589	-139.132	-139.132	-139.132	-139.132	-139.132
	Effect geraamde daling lotto-ontvangsten op variabel deel provisie	-860	-860	-860	-860	-860	-860
	Pool der parastatalen	0	0	2.691	5.465	8.294	11.459
	Indexatie op de CAG-besparing opstap naar 6.5%	0	-103	-184	-267	-330	-528
	Compensatie weddedrift	0	6.426	12.924	19.524	26.127	33.599
	Provisie responsabiliseringsbijdrage (ESR-impact 2014 =0). Verdere ESR-impact vanaf 2015 verwerkt via ontvangsten	0	0	0	0	0	0
	Egalisatiefonds voor responsabiliseringsbijdrage. Verdere ESR- impact vanaf 2015 verwerkt via ontvangsten	0	-7.474	-7.474	-7.474	-7.474	-7.474
	1-op-1 compensatie energiezuinige woningen	0	1.000	2.000	3.000	4.000	4.000
	Rente-uitgaven	-6.706	13.129	7.465	-28.255	-46.408	-49.409
	Overname inning successie- en registratierechten door IVA Vlabel		24.367	24.367	24.367	24.367	24.367
	NV Diestsepoort: Extra ontvangsten	0	0	0	0	0	0
	NV Diestsepoort: Meer gewicht qua aflossing in de constante annuïteit	0	-50	-119	-193	-270	-352
	Competitiviteit: verdeling provisie	-166.000	-166.000	-166.000	-166.000	-166.000	-166.000

IV	EVOLUTIE BELEID t.o.v. 1BA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
	Totaal	12.652	8.182	10.011	11.716	13.724	16.141
	Index	-348	1.649	3.632	5.724	7.639	9.954
	Δ Beleid excl Index	13.000	6.534	6.378	5.992	6.085	6.187
	Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden	0	0	0	0	0	0
	Constant beleid inzake huidige bevoegdheden	13.000	6.533	6.379	5.992	6.086	6.187
	SALK: Vrijetijdseconomie	13.000	0	0	0	0	0
	TV: Wegvallen compensatie vooruitschuif inhaalbeweging jeuginfrastructuur	0	7.792	7.792	7.792	7.792	7.792
	TV: Evolutie intering eigen ontvangsten	0	-1.340	-1.580	-2.059	-2.059	-2.059
	TV: Evolutie eigen ontvangsten	0	20	41	64	88	113
	Wegvallen opstartkosten inzake nemen participaties Waarborgfonds	0	-18	-18	-18	-18	-18
	VLEVA: Wegvallen saldo-opbouw	0	21	21	21	21	21
	VLEVA: Evolutie eigen ontvangsten	0	1	3	5	7	9
	FIT: Evolutie eigen ontvangsten	0	57	120	187	256	330

EWI	EVOLUTIE BELEID t.o.v. IBA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
	Totaal	69.885	70.055	136.214	204.024	243.630	267.087
	Index	-5.515	11.587	29.302	48.448	67.782	89.189
	Δ Beleid excl Index	75.400	58.468	106.912	155.576	175.848	177.898
	<i>Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden</i>	0	3.425	3.425	3.425	21.129	21.129
	Domeinen Economie	0	737	737	737	737	737
	Uitkeringen zelfstandigen bij werken	0	653	653	653	653	653
	Dotatie startersfonds	0	1.781	1.781	1.781	1.781	1.781
	Kefik	0	254	254	254	254	254
	Interuniversitaire attractiepolen (vanaf 2018)	0	0	0	0	17.704	17.704
	<i>Constant beleid inzake huidige bevoegdheden</i>	75.400	55.043	103.487	152.151	154.719	156.769
	Competitiviteit: O&O	45.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	Competitiviteit: Carbon Leakage	26.000	0	0	0	0	0
	SALK: Innovatie	4.400	0	0	0	0	0
	Decreet integratie hoger onderwijs	0	1.000	1.900	3.900	8.900	13.800
	VITO: Evolutie eigen ontvangsten	0	677	1.413	2.209	3.018	3.892
	VITO: Afbouw betoelaging vanuit AGIV	0	-255	-1.255	-1.255	-1.255	-1.255
	VITO: Wegvallen onderliggende saldo-opbouw	0	767	767	767	767	767
	VIB: Intering op bestaand reservefonds - gekend effect consolidatie vanaf 2015	0	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
	IWT: Verhoging eigen ontvangsten	0	25	52	82	111	144
	IWT: Verhoging dotatie richting VRT	0	-52	-105	-159	-214	-270
	IWT: Verhoging betoelaging De Lijn	0	10	61	61	61	61
	IWT: Wegvallen KVD-ontvangsten	0	0	0	-200	-200	-200
	PMV: Toename eigen ontvangsten	0	268	559	873	1.193	1.539

	PMV: Terug naar marktconforme ROE	0	101	-699	-1.699	-2.699	-3.699
	VEB: Toename eigen ontvangsten: Ontplooiing dienstenactiviteiten	0	25.838	76.178	125.600	123.521	121.025
	VEB: Rendabiliteit op de ontplooiing dienstenactiviteiten	0	-483	-2.489	-5.105	-5.583	-6.155
	Plantentuin Meise: Wegvallen overflow	0	-311	-311	-311	-311	-311
	Plantentuin Meise: Recuperatie verhoogde toelage voor eigen gefinancierde werknemers	0	-60	-120	-170	-170	-170
	Plantentuin Meise: Extra eigen ontvangsten	0	18	37	58	79	102
OV	EVOLUTIE BELEID t.o.v. 1BA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
	Totaal	-29.327	213.036	463.709	723.620	953.534	1.264.916
	Index	-7.141	182.577	344.021	516.467	661.824	860.381
	Δ Beleid excl Index	-22.185	30.459	119.688	207.153	291.710	404.535
	<i>Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden</i>	0	0	0	0	0	0
	<i>Constant beleid inzake huidige bevoegdheden</i>	-22.247	30.596	120.017	207.652	292.366	405.374
	Lonen leerplichtonderwijs: Herijken loonmodel leerplicht nav uitvoering 2013	-21.647	-22.641	-22.470	-23.303	-24.000	-24.479
	Lonen leerplichtonderwijs: Leerlingenaantallen	0	43.709	73.596	107.515	148.980	199.953
	Lonen leerplichtonderwijs: Vergrijzing	0	17.468	35.086	52.904	71.015	89.525
	Lonen leerplichtonderwijs: TBS	0	-9.227	-23.671	-42.476	-55.241	-61.326
	Lonen leerplichtplichtonderwijs:	0	-820	-1.638	-1.638	-1.638	-1.638
	Afbouw overgangsmaatregel decreet basisonderwijs						
	Lonen leerplichtonderwijs: RKW verhoging		6.487	6.487	6.487	6.487	6.487
	Lonen leerplichtplichtonderwijs: Zij-instroom	1.549	7.744	13.939	20.134	26.329	32.524
	Lonen leerplichtonderwijs: TO Fonds Wedderecuperatie	0	1.354	1.591	1.828	2.065	2.302

Werkingsmiddelen leerplichtonderwijs: Leerlingenevolutie	0	2.784	4.083	5.618	7.556	9.972
Herijken loonmodel VWO	-2.149	-2.149	-2.149	-2.149	-2.149	-2.149
Lonen VWO (0,8%) en CBE (2,59%)	0	6.814	11.916	16.482	21.283	26.457
Groei norm CBE werking	0	163	330	502	678	859
Op stap integratie- en inburgeringsdecreet	0	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
TO Fonds DKO	0	81	162	243	324	406
Wegvallen eenmalige investeringskredieten klassieke financiering infrastructuur (30 miljoen euro) en capaciteit (50 miljoen euro)	0	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
GO! Recuperatie verkoop gronden	-	1.436	6.260	6.515	6.774	7.054
Klasse 2-jaarlijkse overheidsopdracht	0	3.684	0	3.684	0	3.684
4-jaarlijkse financiële controle	0	0	1.056	0	0	0
Hoger Onderwijs (klik + 45/55 onderzoek + TBS besparing)	0	21.308	44.823	69.100	82.081	97.934
Op kruissnelheid brengen subsidiëritime van in universiteiten ingekantelde hogeschoolrichtingen	0	12.040	12.040	12.040	12.040	12.040
Decreet integratie hoger onderwijs	0	15.800	33.600	48.500	63.300	78.300
Wegvallen compensatie vanuit Wonen voor lening UZ Gent	0	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700
Cao UZ Gent	0	100	200	300	400	500
Studiefinanciering - aangroei door lln evolutie	0	1.104	1.356	1.880	2.527	3.342
Stijging eigen ontvangsten instellingen	0	57	119	186	254	328

WVG	EVOLUTIE BELEID t.o.v. 1BA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
	Totaal	13.665	6.477.255	7.289.062	7.585.056	7.856.805	8.187.290
	Index	-1.605	65.814	218.958	378.752	514.589	696.262
	Δ Beleid excl Index	15.270	6.411.441	7.070.104	7.206.304	7.342.216	7.491.027
	<i>Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden</i>	0	6.372.487	6.988.750	7.081.717	7.173.222	7.276.029
	Gezinsbijslag en FCUD	0	3.623.041	3.648.457	3.673.467	3.702.196	3.732.848
	Residentiele ouderenzorg	0	1.810.395	1.846.132	1.875.477	1.905.241	1.935.431
	Geïsoleerde G- of SP-diensten	0	105.724	105.724	105.724	105.724	105.724
	Ziekenhuisinfrastructuur (vanaf 2016)	0	0	553.597	590.690	622.176	662.610
	Revalidatiecentra	0	153.156	153.156	153.156	153.156	153.156
	MAF	0	6.308	6.308	6.308	6.308	6.308
	Tegemoetkoming hulp aan bejaarden (THAB)	0	378.300	379.813	381.332	382.858	384.389
	Mobiliteitshulpmiddelenbeleid	0	56.823	56.823	56.823	56.823	56.823
	Psychiatrische verzorgingstehuizen	0	89.705	89.705	89.705	89.705	89.705
	Initiatieven beschut wonen	0	42.296	42.296	42.296	42.296	42.296
	Overlegplatform geestelijke gezondheidszorg	0	6.951	6.951	6.951	6.951	6.951
	Preventie en eerstelijns hulp	0	46.754	46.754	46.754	46.754	46.754
	Werkingskosten FOD en RIZIV	0	1.741	1.741	1.741	1.741	1.741
	Justitiehuizen en eerstelijns hulp	0	41.992	41.992	41.992	41.992	41.992
	Elektronische enkelband	0	431	431	431	431	431
	Jeugdbescherming	0	8.870	8.870	8.870	8.870	8.870
	<i>Constant beleid inzake huidige bevoegdheden</i>	15.270	43.954	86.354	129.587	173.992	219.997
	VIA-IV - Sectoraal - Thuis- en gezinszorg	0	933	933	933	933	933
	Toename alternatieve financiering VIPA	0	7.000	10.000	10.286	10.286	10.286
	Wegvallen klassieke machtiging VIPA	0	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000

	Competitiviteit: Klassieke machtiging VIPA	5.000	0	0	0	0	0	0	0
	FJW: pleegplaatsingen, internaten en preventieve sociale actie	0	800	1.600	2.400	3.200	4.000		
	FJW: eigen ontvangsten	0	203	424	664	907	1.169		
	VAPH: Effect VIA-I	0	1.066	2.161	3.288	4.447	5.638		
	VAPH: eigen ontvangsten	0	283	590	923	1.261	1.626		
	Zorgfonds	2.366	15.578	26.512	37.743	49.281	61.138		
	Urencontingent thuiszorg	0	12.889	26.365	40.454	55.184	70.584		
	Animatiewerking	0	1.042	2.105	3.189	4.295	5.401		
	Serviceflats	0	-965	-2.258	-2.258	-2.258	-2.258		
	Weddedrift: VAPH	0	8.333	16.901	25.711	34.770	44.085		
	Weddedrift: FJW	0	1.808	3.629	5.500	7.422	9.397		
	Weddedrift: K&G	0	367	734	1.101	1.468	1.835		
	Weddedrift: CAW's	0	495	994	1.506	2.031	2.570		
	SALK: kindarmoede	2.600	0	0	0	0	0		
	SALK: RMO - gezonde voeding	465	0	0	0	0	0		
	SALK: Kind en Taal - Kind en Gezin	839	932	93	0	0	0		
	Competitiviteit: Zelfstandige kinderopvang	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000		
	K&G: Eigen ontvangsten	0	2.188	4.565	7.139	9.753	12.576		
	Evolutie VAK Cicov	0	2	5	8	12	16		

CJSM	EVOLUTIE BELEID t.o.v. 1BA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
	Totaal	1.474	-11.704	6.891	29.869	49.105	70.615
	Index	-2.186	12.565	25.544	39.136	51.230	66.372
	Δ Beleid excl Index	3.660	-24.270	-18.653	-9.267	-2.125	4.243
	<i>Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden</i>	0	0	0	0	0	0
	<i>Constant beleid inzake huidige bevoegdheden</i>	3.660	-24.273	-18.660	-9.277	-2.139	4.225
	FOCI: Renovatie KMSKA	6.158	-34.339	-34.339	-31.260	-31.260	-31.260
	FOCI: Aflopen 5-jaarlijkse compensatie Waalse Krook	0	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
	Eigen ontvangsten te consolideren instellingen Cultuur	0	213	444	695	949	1.224
	VFL: Minder interring	0	-76	-76	-76	-76	-76
	PPS Sport	0	1.298	3.514	3.908	4.752	5.597
	BLOSO: Extra toelage Olympische spelen	0	0	400	0	0	0
	BLOSO: Toename Eigen ontvangsten	0	160	333	521	712	918
	VRT: Correctie voor teveel aan commerciële inkomsten - knipperlichtprocedure	-2.295	0	0	0	0	0
	VRT: Wegvallen interring voor herstructurering	0	-1.095	-4.295	-4.695	-4.895	-4.995
	VRT: Vergrijzing statutair personeel	-219	-438	-657	-876	-1.095	-1.314
	VRT: Bijstellen budget voor koopkracht contractuelen	16	16	16	16	16	16
	VRT en VRM: Eigen ontvangsten	0	2.690	5.612	8.775	11.989	15.458
	VRT: Verhoging toelage vanuit EWI	0	52	105	159	214	270
	VRT pensioenfonds: Extra pensioenuitkeringen	0	3.233	6.269	9.542	12.541	14.373
	VRM: Wegvallen saldo-opbouw boetes	0	14	14	14	14	14

WSE	EVOLUTIE BELEID t.o.v. IBA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
	Totaal	29.962	2.665.346	2.763.871	2.880.228	2.951.327	3.049.207
	Index	-2.438	18.833	76.516	137.581	192.301	260.942
	Δ Beleid excl Index	32.400	2.646.512	2.687.355	2.742.647	2.759.026	2.788.264
	<i>Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden</i>	0	2.502.567	2.554.884	2.595.691	2.623.713	2.638.004
	Doelgroepenbeleid (RSZ)	0	711.918	711.918	711.918	711.918	711.918
	Doelgroepenbeleid (RVA)	0	149.929	149.929	149.929	149.929	149.929
	Restbevoegdheden (excl. dienstenchèques)	0	284.616	284.616	284.616	284.616	284.616
	Dienstenchèques	0	1.091.320	1.134.973	1.169.022	1.192.403	1.204.327
	Werkmaterie voor gemeenschappen	0	46.211	46.211	46.211	46.211	46.211
	Fiscale uitgaven: Dienstenchèques	0	216.607	225.271	232.029	236.670	239.037
	Fiscale uitgaven: PWA-chèques	0	1.966	1.966	1.966	1.966	1.966
	<i>Constant beleid inzake huidige bevoegdheden</i>	32.400	143.945	132.471	146.955	135.313	150.260
	Competitiviteit: Loonlastvermindering	31.000	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
	Competitiviteit: Werkinlevingscontracten	1.400	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
	2-jaarlijkse vastleggingscyclus sectorconvenanten	0	12.615	-304	12.615	-616	12.615
	VDAB: eigen ontvangsten	0	1.289	2.690	4.207	5.748	7.412
	Syntra: Toename eigen ontvangsten	0	41	85	133	181	234

L&V	EVOLUTIE BELEID t.o.v. IBA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
	Totaal	3.484	14.205	16.985	19.942	22.739	26.004
	Index	-516	1.966	4.504	7.198	9.729	12.706
	Δ Beleid excl Index	4.000	12.239	12.481	12.744	13.010	13.298
	<i>Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden</i>	0	12.016	12.016	12.016	12.016	12.016
	Landbouwrampenfonds	0	1.737	1.737	1.737	1.737	1.737
	BIRB	0	8.320	8.320	8.320	8.320	8.320
	Dierenwelzijn	0	1.959	1.959	1.959	1.959	1.959
	<i>Constant beleid inzake huidige bevoegdheden</i>	4.000	223	465	728	994	1.282
	SALK: Landbouw	4.000	0	0	0	0	0
	EV ILVO: Verhoging eigen ontvangsten	0	223	465	728	994	1.282
LNE	EVOLUTIE BELEID t.o.v. IBA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
	Totaal	27.227	142.319	198.623	191.480	210.125	236.095
	Index	-2.180	6.699	15.974	25.869	35.353	46.261
	Δ Beleid excl Index	29.407	135.621	182.648	165.611	174.772	189.834
	<i>Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden</i>	0	29.501	29.501	29.501	29.501	29.501
	Fiscale uitgaven: Energiebesparende maatregelen en passiefhuizen	0	22.988	22.988	22.988	22.988	22.988
	FRGE	0	6.175	6.175	6.175	6.175	6.175
	Doorvoer van afvalstoffen	0	338	338	338	338	338
	<i>Constant beleid inzake huidige bevoegdheden</i>	29.407	106.123	153.150	136.113	145.273	160.335
	Competitiviteit: Riolerings	8.500	0	0	0	0	0
	Eenmalige RIO-investeringskredieten	0	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000

	Competitiviteit: Bodemsanering brownfields	9.000	0	0	0	0	0	0
	MINA: Aquafinfactuur (wegvallen eenmalige effecten)	0	82.000	82.000	82.000	82.000	82.000	82.000
	MINA: Aquafinfactuur (excl. eenmalige effecten)	-20.007	-5.701	4.328	15.358	21.388	33.624	33.624
	MINA: 5-jaarlijkse milieubeheersovereenkomsten landbouw	0	0	31.685	0	0	0	0
	Grondfonds: Herstelplan	0	500	-606	-1.581	-1.898	-1.854	-1.854
	Eigen ontvangsten OVAM, VMM, VLM	0	683	1.421	2.221	3.033	3.910	3.910
	VMM uitstroom Aquafin-personeel	-46	-101	-156	-211	-266	-321	-321
	Minder ontvangsten vanuit W&Z bij VLM	0	-2.150	-2.150	-2.150	-2.150	-2.150	-2.150
	Klimaatfonds	31.960	41.392	47.628	51.976	55.166	57.626	57.626
	Minder intering Grondenbanken		-500	-1.000	-1.500	-2.000	-2.500	-2.500
MOW	EVOLUTIE BELEID t.o.v. IBA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14	
	Totaal	-4.675	6.249	50.477	107.004	150.039	203.405	
	Index	-6.675	30.733	69.059	109.036	145.131	190.541	
	Δ Beleid excl Index	2.000	-24.484	-18.581	-2.032	4.908	12.865	
	<i>Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden</i>	0	3.715	3.715	3.715	3.715	3.715	
	Mobiliteit	0	3.715	3.715	3.715	3.715	3.715	
	<i>Constant beleid inzake huidige bevoegdheden</i>	2.000	-28.265	-22.362	-5.813	1.127	9.084	
	Co-financiering spoor	0	0	0	10.000	10.000	10.000	
	Eigen ontvangsten W&Z, DS, Loodswezen, Vloot, BAM	0	3.048	6.360	9.946	13.589	17.522	
	Minder interrelatie vanuit W&Z naar VLM	0	2.150	2.150	2.150	2.150	2.150	
	Op kruissnelheid komen van overdracht personeel richting LEM's. Daarna geleide afbouw overgedragen cohorte.	0	1.459	1.309	1.159	1.009	859	
	Wegvallen eenmalige financieringsbron: LOM/LEM	0	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	

	Wegvallen eenmalige financieringsbron: provisie Openbare Werken	0	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
	Wegvallen eenmalige financieringsbron: W&Z - SigmaPlan	0	-8.500	-8.500	-8.500	-8.500	-8.500
	Wegvallen eenmalige financieringsbron: AWV - Grondenaankoop	0	-11.045	-11.045	-11.045	-11.045	-11.045
	De Lijn: Evolutie eigen ontvangsten	0	3.235	6.750	10.556	14.422	18.596
	De Lijn: Daling toelage n.a.v. dalende intrestkosten	0	-857	-1.631	-2.323	-2.742	-2.742
	Competitiviteit: Shuttledecreet	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
	Indexatie BBV'n nog niet meegeteld in VAK bij BO 2014	0	244	244	244	244	244
RWO	EVOLUTIE BELEID t.o.v. 1BA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
	Totaal	13.246	1.780.627	1.864.126	1.937.771	2.027.354	2.133.405
	Index	-878	2.984	7.194	11.670	15.922	20.849
	Δ Beleid excl Index	14.123	1.777.643	1.856.932	1.926.102	2.011.432	2.112.556
	<i>Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden</i>	0	1.750.502	1.806.447	1.865.456	1.925.861	1.989.622
	Fiscale uitgaven: bouwsparen & woonbonus	0	1.725.580	1.781.525	1.840.534	1.900.939	1.964.700
	Fiscale uitgaven: Beveiliging, eigenaar	0	23.177	23.177	23.177	23.177	23.177
	Fiscale uitgaven: Beveiliging, huurder	0	735	735	735	735	735
	Fiscale uitgaven: Sociale verhuur, effec	0	25	25	25	25	25
	Fiscale uitgaven: Monumenten	0	985	985	985	985	985
	<i>Constant beleid inzake huidige bevoegdheden</i>	14.100	27.139	50.466	60.608	85.514	122.858
	Infrastructuur G&P	0	1.524	3.107	4.750	6.458	8.231
	FS3 - Huur - Kapitaalsubsidie	0	17.847	26.260	21.460	28.236	35.907

	FS3 - Huur - Rentesubsidie	0	3.911	10.760	20.604	33.900	52.106
	Koop - Kapitaalsubsidie	0	3.719	9.751	14.572	17.858	21.036
	Koop - Rentesubsidie	0	2.602	7.030	9.595	12.141	14.913
	VWF - Rentesubsidie	0	5.110	7.988	11.854	16.944	22.391
	Rollend Grondfonds	0	356	756	847	929	996
	Domus Flandria	0	-3.766	-12.181	-20.507	-28.384	-30.155
	Mijnwerkerslening	0	-100	-200	-263	-263	-263
	Wegvallen compensatie vanuit Wonen voor lening UZ Gent	0	4.700	4.700	4.700	4.700	4.700
	Fonds uithuiszetting - Op kruissnelheid komen	0	720	1.480	1.480	1.480	1.480
	Grondfonds: Wegvallen saldo-opbouw in het kader van de planbatenheffing	0	999	1.499	1.999	1.999	1.999
	Herstelfonds: VAK afstemmen op eigen ontvangsten	0	-483	-483	-483	-483	-483
	Competitiviteit: Onroerend Erfgoed - bedrijven & scholen	14.100	0	0	0	0	0
	Onroerend Erfgoed: eenmalig investeringskrediet 2014	0	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
HE	EVOLUTIE BELEID t.o.v. 1BA 2014	HERZ 14 vs 14	15 vs 14	16 vs 14	17 vs 14	18 vs 14	19 vs 14
	Totaal	-17	11	534	1.068	1.487	5.415
	Index	-17	637	1.160	1.694	2.113	2.715
	Δ Beleid excl Index	0	-626	-626	-626	-626	2.700
	<i>Constant beleid inzake nieuwe bevoegdheden</i>	0	0	0	0	0	0
	<i>Constant beleid inzake huidige bevoegdheden</i>	0	-626	-626	-626	-626	2.700
	Terugdraai eenmalige besparing Vlaams Parlement		1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
	10 bijkomende volksvertegenwoordigers te vergoeden nav 6de SHV		1.700	1.700	1.700	1.700	1.700
	Installatiekosten nieuwe kabinetten (ontslagvergoedingen + ICT-kost)	0	-3.326	-3.326	-3.326	-3.326	0

BIJLAGE III: BUDGETTAIRE BOORDTABEL HOUDENDE ALTERNATIEVE FINANCIERING

In de budgettaire boordtabel houdende alternatieve financiering wordt een vergelijking gemaakt tussen de geraamde beschikbaarheidsvergoedingen voor de periode 2014-2019 en de bedragen die zijn meegenomen in de voorliggende meerjarenraming.

De bedragen met de geraamde beschikbaarheidsvergoedingen zijn afkomstig uit het antwoord van de Minister-President op schriftelijke vraag 363 van de heer Lode Vereeck, met uitzondering van de bedragen voor missing links en tramverlengingen Masterplan. Voor het project A11 werd vanuit het departement Mobiliteit en Openbare Werken en De Lijn een geactualiseerd cijfer aangeleverd. Voor de cijfers van tramverlengingen Masterplan, die niet waren opgenomen in het antwoord op de schriftelijke vraag, werd gesteund op de documenten bij de beslissing van de Vlaamse Regering van 27 september 2013.

Uit de tabel blijken een aantal discrepanties tussen de ramingen van de beschikbaarheidsvergoedingen en de in de meerjarenraming opgenomen bedragen. In de meerjarenraming worden immers maar de kredieten voorzien die de Vlaamse Regering expliciet heeft toegezegd:

Voor sommige initiatieven zoals PPS in de sport, VIPA-II, VAC's worden nog bijkomende kredieten t.o.v. de begrotingsopmaak 2014 voorzien en is er dan ook geen tekort aan beschikbaar gestelde kredieten.

Voor andere initiatieven zoals VIA-invest, PPS in de scholenbouw, ... zullen de reeds in het verleden toegekende kredieten vooreerst dienen te worden ingezet en wordt er verder in voorliggende raming verondersteld dat er nog een verdere compensatie binnen de voor klassieke financiering ter beschikking gestelde middelen kan gevonden worden.

De volgende Vlaamse Regering zal verder dienen te bekijken welke werkelijke uitgaven met de in voorliggende meerjarenraming voorziene kredieten kunnen opgevangen worden en waar er desgevallend bijkomende middelen moeten worden ingezet.

Meer specifiek voor wat betreft het beleidsdomein Onderwijs en Vorming betreft, is er in het verleden 75 miljoen euro ter beschikking gesteld voor het opvangen van de toename van de kredieten voor beschikbaarheidsvergoedingen inzake PPS in de scholenbouw. Nu de recurrente beschikbaarheidsvergoedingen op 102 miljoen euro worden geraamd, dient er volgens voorliggende meerjarenraming 27 miljoen euro aan compensatie binnen de voor klassieke financiering beschikbaar gestelde kredieten gevonden te worden.

Ook in het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken volstaan de in de meerjarenraming voorziene bedragen niet om alle beschikbaarheidsvergoedingen te betalen.

In de meerjarenraming is voor de realisatie van de missing links via de NV Via Invest 66 miljoen euro op jaarbasis ingeschreven. Op dit ogenblik zijn er vier van de zes missing links geclosed (Zaventem, Noord-Zuid Kempen, R4 en A11) voor een op kruissnelheid totale jaarlijkse beschikbaarheidsvergoeding van 88,7 miljoen euro (in 2017). Voor de realisatie van alle zes de missing links wordt de kostprijs op kruissnelheid zelfs geraamd op 161,7 miljoen euro. Daarnaast heeft de Vlaamse Regering aan de nv Via Invest de opdracht gegeven om, in samenwerking en overleg met het agentschap Wegen en Verkeer, de NV Waterwegen en

Zeekanaal en de NV De Scheepvaart, zes bijkomende projecten met een totale maximale investeringswaarde van 750 miljoen euro voor te bereiden voor realisatie. In onderstaande tabel wordt met deze bijkomende projecten nog geen rekening gehouden, doch kunnen tegen het einde van de komende legislatuur reeds beschikbaarheidsvergoedingen in het kader van deze projecten verwacht worden. Hierbij kan vermeld worden dat een piste, waarbij opbrengsten uit de kilometerheffing kunnen ingezet worden om tegemoet te komen aan de problematiek van de oplopende beschikbaarheidsvergoedingen, verder onderzocht zal worden.

Omtrent de beschikbaarheidsvergoedingen binnen De Lijn kan gesteld worden dat betreffende de stelplaatsen de reeds toegekende enveloppe ongeveer 8,6 miljoen euro te laag is om de geraamde beschikbaarheidsvergoedingen op kruissnelheid van ruim 20 miljoen euro af te dekken. Voor de tramverlengingen De Lijn loopt dit tekort op tot 5,7 miljoen euro. Hierbij dient nog opgemerkt dat voor deze laatste nog geen rekening werd gehouden met Spartacus lijn 2 (en 3). Voor de tramverlengingen Masterplan loopt het tekort op tot 8,4 miljoen euro.

Boordtabel PPS (in duizend euro)									
				Groei-pad	2015	2016	2017	2018	2019
Welzijn									
Rust- en ver- zorgtehuizen	Totaal	199.813	189.400	Max. bedrag van 199.813.391,43 euro aan totale jaarlijkse gebruikstoelagen.	194.400	199.400	199.400	199.400	199.400
	gedclosed	187.346			187.346	187.346	187.346	187.346	187.346
	niet geclosed	12.467			7.054	12.054	12.054	12.054	12.054
	MJR 2014-2019				196.520	199.520	199.806	199.806	199.806
	Delta				2.120	120	406		
Serviceflats	Totaal	2.072	1.833	Uitvoeringsfase programma 2007. Geen nieuwe projecten meer voorzien.	2.000	2.072	2.028	1.893	1.853
	gedclosed	2.072			2.000	2.072	2.028	1.893	1.853
	niet geclosed								
	MJR 2014-2019				2.000	2.072	2.073	1.893	1.853
	Delta				0	0	45	0	0
Wonen									
Sociale huisvesting	Totaal	1.279	1.271	Geen nieuwe projecten meer voorzien.	1.220	1.207	1.193	1.179	1.165
	gedclosed	1.279			1.220	1.207	1.193	1.179	1.165
	niet geclosed								
	MJR 2014-2019				1.220	1.207	1.193	1.179	1.165
	Delta				0	0	0	0	0

Boordtabel PPS (in duizend euro)												
					Groei-pad							
					Reeds toege- kende envelop- pe beschikbaar- heidsvergoeding							
					Beschikbaar- heidsver- goeding op kruissnelheid							
Onderwijs												
Schoolinfra- structuur	Totaal	101.809	75.000					18.595	79.770	97.227	101.008	101.809
	geclosed							18.595	79.770	97.227	101.008	101.809
	niet geclosed											
	MJR 2014-2019							18.595	75.000	75.000	75.000	75.000
	Delta							0	-4.770	-22.227	-26.008	-26.809
Sport												
Sportinfra- structuur	Totaal	8.500	1.792	Externe kostendrijver met max 8,5 miljoen euro.				2.279	3.734	3.927	3.956	3.985
	geclosed	2.926						2.279	2.843	2.863	2.883	2.904
	niet geclosed	5.574						0	891	1.064	1.073	1.081
	MJR 2014-2019							3.090	5.306	5.700	6.544	7.389
	Delta							811	1.572	1.773	2.588	3.404

Externe kostendrijver met max 8,5 miljoen euro.

Boordtabel PPS (in duizend euro)											
Groeipad						2015	2016	2017	2018	2019	
Reeds toegekende enveloppe beschikbaarheidsvergoeding											
Beschikbaarheidsvergoeding op kruisnelheid											
Toerisme											
Jeugdverblijfinfrastructuur	Totaal	553	0	Volledig op te vangen binnen huidige machtiging Toerisme Vlaanderen.		553	553	553	553	553	
	geclosed	553				553	553	553	553	553	
	niet geclosed										
	MJR 2014-2019					553	553	553	553	553	
	Delta					0	0	0	0	0	0
Openbare Werken											
Missing links	Totaal	161.675	66.000			32.754	32.911	47.718	88.733	111.280	
	geclosed	89.637				32.754	32.911	47.718	88.733	89.180	
	niet geclosed	72.038				0	0	0	0	22.100	
	MJR 2014-2019					32.754	32.911	47.718	66.000	66.000	
	Delta					0	0	0	-22.733	-45.280	
Vlaamse havens	Totaal	18.050	0	Binnen eigen middelen. Investerings slaat enkel op Deurgandkdoksluis. Gent-Terneuzen en Zeebrugge nog niet voorzien.		18.050	18.050	18.050	18.050	18.050	
	geclosed	18.050									
	niet geclosed										
	MJR 2014-2019					0	0	0	0	0	0
	Delta					0	-18.050	18.050	-18.050	-18.050	-18.050

Boordtabel PPS (in duizend euro)									
		Groeipad		2015	2016	2017	2018	2019	
Amoras	Totaal	29.000	0	Op kruissnelheid. In exploitatie.	29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
	geclosed	29.000			29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
	niet geclosed								
	MJR 2014-2019				29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
	Delta				0	0	0	0	0
ACC	Totaal			Nog geen beslissing.	0	0	0	1.592	806
	geclosed								
	niet geclosed				0	0	0	1.592	806
	MJR 2014-2019				0	0	0	0	0
	Delta				0	0	0	1.592	806
Mobiliteit									
Kilometerheffing	Totaal	60000 - 80000		Te financieren met meeropbrengsten kilometerheffing.	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
	geclosed								
	niet geclosed								
	MJR 2014-2019					0	0	0	0
	Delta					-70.000	-70.000	-70.000	-70.000

Groei en werkgelegenheid					Boordtabel PPS (in duizend euro)					
		Beschikbaarheidsvergoeding op kruissnelheid	Reeds toegekende enveloppe beschikbaarheidsvergoeding	Groei-pad	2015	2016	2017	2018	2019	
	Stelplaatsen	Totaal	20.320	11.747	Binnen toegekende enveloppe. Projecten reeds geclosed: stelplaatsen Tongeren, Brugge, Overijse, Zomergem. Voor de stelplaatsprojecten, is er een tekort vanaf het moment dat het project Wissenhage in gebruik zou genomen worden, zijnde eind 2017. Het project zal niet aanbesteed of gegund worden zolang de financiële engagementen niet afgedekt zijn.	4.444	8.139	10.218	15.268	20.320
		geclosed	3.752		3.466	3.535	3.606	3.678	3.752	
		niet geclosed	16.569		978	4.604	6.612	11.590	16.569	
		MJR 2014-2019			4.444	8.139	10.218	11.747	11.747	
		Delta			0	0	0	-3.521	-8.573	
	Tramverleningen	Totaal	20.978	15.274	Binnen toegekende enveloppe. Het geclosede project slaat op Livan, het niet geclosede op Spartacus. Spartacus kan niet meer opgevangen worden met de huidige enveloppe.	4.502	5.560	8.190	20.978	21.093
		geclosed	5.785		4.502	5.560	5.671	5.785	5.900	
		niet geclosed	15.193		0	0	2.518	15.193	15.193	
		MJR 2014-2019			4.502	5.560	8.190	15.274	15.274	
		Delta			0	0	0	-5.704	-5.819	

Boordtabel PPS (in duizend euro)							
		Groei-pad	2015	2016	2017	2018	2019
Tramverlengingen masterplan							
</							

BIJLAGE IV: IMPACT AANBEVELINGEN VAN EUROSTAT

Eurostat heeft verschillende structurele aanbevelingen geformuleerd in het kader van de Upstream dialogue visit van 5-7 maart 2012 die erop gericht zijn het beheer van de statistieken betreffende de overheidsrekeningen en de procedure bij buitensporige tekorten (EDP) aanzienlijk te verbeteren. Deze aanbevelingen werden bevestigd naar aanleiding van de ad hoc visit van 13 en 14 februari 2014.

Eén aanbeveling heeft betrekking op de samenstelling en de bijwerking van het register van de diverse entiteiten die tot de publieke en overheidssector behoren.

De noodzaak van gedetailleerde, gedocumenteerde kennis van de perimeter van publieke entiteiten is essentieel omdat deze de basisinformatie bevat van de entiteiten waarvoor moet worden geverifieerd of deze bij de overheidssector dienen te worden geconsolideerd (als het niet-marktproducenten zijn) of deze entiteiten buiten de overheidssector vallen.

Hiertoe werd een werkgroep perimeter opgericht met als opdracht in een procedure te voorzien die waarborgt dat de perimeter van de publieke entiteiten exhaustief kan worden bepaald en dat er tevens voldoende gegevens beschikbaar komen over publieke entiteiten die niet tot de overheidssector behoren. Deze gegevens dienen het Instituut voor Nationale Rekeningen (INR) toe te laten om te beoordelen of deze entiteiten correct geherclassificeerd zijn en de rapportering aan Eurostat over dergelijke entiteiten te verzorgen.

Teneinde de overheidsperimeter correct te bepalen dient als eerste stap in het proces het register van de publieke entiteiten opgemaakt en bijgewerkt te worden. Het register van publieke eenheden dient alle entiteiten te omvatten die direct of indirect onder controle van de overheidssector staan. Deze publieke entiteiten kunnen binnen de overheidssector vallen (als het niet-marktproducenten zijn) of buiten de overheidssector (als het marktproducenten zijn).

“Onder controle staan van” of “zeggenschap hebben over” wordt gedefinieerd als de mogelijkheid om het algemeen beleid of agenda van de institutionele eenheid te bepalen door het aanwijzen van bestuurders.

Volgende criteria worden in aanmerking genomen om het aspect controle door de overheid te beoordelen:

- meer dan de helft van de aandelen van de entiteit bezitten;
- bij instellingen zonder winstoogmerk (IZW), zoals vzw's of stichtingen worden meer operationele criteria van controle, zoals het aantal publieke mandaten, gebruikt.

Voor de opmaak en de bijwerking van het register van publieke vennootschappen dienen alle publieke entiteiten het detail van alle financiële participaties op een gestandaardiseerde wijze over te maken aan het INR:

- Per publieke eenheid wordt voor elke participatie minimaal het ondernemingsnummer van de entiteit waarin de participatie wordt aangehouden, het aantal van de rechtstreeks aangehouden maatschappelijke rechten in de participaties, het percentage van de aangehouden maatschappelijke rechten in het totaal van de participatie en de boekhoudwaarde van de aangehouden participaties gevraagd. Ook de belangen of participaties in rechtspersonen die het statuut hebben van een instelling van openbaar nut of equivalent dienen te worden gerapporteerd.

- Om in de toekomst een register van publieke 'vzw's op te maken is het noodzakelijk dat de publieke entiteiten jaarlijks via hun single point of contact een overzicht van hun publieke mandaten overmaken.

In een volgende stap van het proces moet er voor publieke entiteiten die buiten de overheidsperimeter vallen een gestandaardiseerde rapportering komen van de (financiële) informatie die het INR toelaat de sectorclassificatie van dergelijke entiteiten systematisch te onderzoeken. Eurostat vraagt immers aan alle lidstaten om eenmaal per jaar voor de publieke entiteiten die niet tot de overheidssector behoren gedetailleerde informatie door te sturen die aangeeft of deze entiteiten voldoen aan het 50%-criterium dat in de Manual on Government Deficit and Debt wordt gedefinieerd. Dit criterium laat voor een belangrijk deel van de publieke entiteiten toe om quasi-automatisch te bepalen of deze al dan niet marktproducenten zijn (kosten worden voor meer dan 50% gedekt door marktconforme inkomsten).

De bevraging door het INR in functie van het hierboven beschreven proces is in het najaar 2013 een eerste maal gelanceerd. Gelet op de korte tijdsspanne werd het detail van de publieke mandaten in instellingen zonder winstoogmerk niet bevraagd. Dit zal in de volgende oefening wel mee genomen worden.

Naar aanleiding van de EDP-notificatie van april 2014 werden een eerste reeks van - hoofdzakelijk financiële - entiteiten door het INR als te consolideren beschouwd. Het betreft volgende entiteiten:

VLAAMSE PARTICIPATIEMAATSCHAPPIJ
 LIMBURGSE RECONVERSIE MAATSCHAPPIJ (LRM)
 MIJNEN
 ALGEMENE DIENSTEN VENNOOTSCHAP
 LRM BEHEER
 KMOFIN
 KMOFIN II
 ARKIMEDES MANAGEMENT
 ARKIMEDESFONDS II
 UP 36
 NAUTINVEST VLAANDEREN
 WANDELAAR INVEST
 NOVOVIL
 NOVAGORA
 PMV-TINA
 SCHOOL INVEST
 TEXTIEL VLAANDEREN
 VIA-INVEST
 VLAAMS INNOVATIEFONDS (VINNOF)
 VLAAMSE MILIEUHOLDING
 GIMVINDUS
 BIOTECH FONDS VLAANDEREN
 Up 36 Invest
 Vlaamse Erfgoedkluis

Voor de volgende EDP-deadline van 30 september 2014 zal de sectorclassificatie van alle publieke entiteiten in het licht van het ESR 2010 verder bekeken worden met bijzondere aandacht voor enkele belangrijke entiteiten.

Daarnaast werden naar aanleiding van de EDP-notificatie van april een aantal PPS-constructies door het INR geherclassificeerd zoals het 'AMORAS-project' en de 'DBFM Scholen voor Morgen'. Deze herclassificatie impliceert dat de bouwkost in rekening dient genomen te worden op het moment van oplevering van de infrastructuur. Uiteraard wordt de aflossing van de kapitaalcomponent in mindering gebracht van de jaarlijks te betalen beschikbaarheidsvergoeding.

Tot slot werd in het kader van het onderzoek naar de gedelegeerde opdrachten het rollend Fonds van PMV eveneens geconsolideerd in de Vlaamse rekeningen.

Aandachtspunt hierbij is de toewijzing van deze geherclassificeerde entiteiten en verrichtingen aan een beleidsdomein.

In het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof – het zgn. Rekendecreet beschikken we door de bepaling in art. 4,\$2 over een voldoende rechtsbasis voor het opvangen van deze perimeteruitbreidingen.

Vele van voornoemde entiteiten zijn binnen het kader van het economisch instrumentarium opgericht door PMV, en kunnen dus aan het beleidsdomein EWI worden toegewezen.

Hoewel de geherclassificeerde PPS-constructies geen rechtsbasis hebben in het Rekendecreet, hebben ze uiteraard impact op de begroting en zullen ze op een gelijkaardige wijze moeten toegewezen worden als de entiteiten die binnen de perimeter Vlaamse overheid vallen.

BIJLAGE V: BESPARINGSMODEL OP BASIS VAN GENORMEERDE UITGAVENGROEI PER BELEIDSDOMEIN

a. Inleiding

In voorbije legislatuur werd gewerkt aan enkele modellen om te komen tot een meer structureel georiënteerd begrotingsbeleid. Een van de methodes om tot dergelijk structureel begrotingsbeleid te komen is het toepassen van een genormeerde uitgavengroei.

Voorliggend besparingsmodel vertrekt vanuit dezelfde methodiek van het normeren van de uitgavengroei, maar past deze methodiek toe om te komen tot een besparingsmodel waarbij op basis van de in voorliggende meerjarenraming meegenomen ontvangsten en uitgaven bij constant beleid enerzijds en het toepassen van een verlaging van de uitgavengroei anderzijds een beoogd begrotingsresultaat in een welbepaald begrotingsjaar kan gerealiseerd worden via een doelzoekfunctie.

In navolging van het resultaat van voorliggende meerjarenraming, waarbij het zwaartepunt van de budgettaire uitdaging zich in het begrotingsjaar 2016 situeert, wordt in voorliggende bijlage een besparingsscenario naar voor geschoven, waarbij het bij constant beleid voorziene tekort voor de helft wordt weggewerkt via het toepassen van een verlaagde uitgavengroei. Dit scenario, waarbij de beperkte uitgavengroei ook voor de gehele komende legislatuur wordt toegepast, biedt tegelijk ook de mogelijkheid om 1,6 miljard euro aan vrije beleidsruimte te creëren.

Gelet op het feit dat de uitgavengroei bij constant beleid per beleidsdomein verschillend is, maakt voorliggend model het niet alleen mogelijk om de uitgaven te normeren op niveau van de Vlaamse overheid, maar ook via een differentiatie van de uitgavengroei per beleidsdomein. Het differentiëren van de uitgavengroei per beleidsdomein, en eventueel ook later via specifieke (clusters van) bevoegdheden, maakt het ook mogelijk om de vooropgestelde besparingsdoelstelling per beleidsdomein conform politieke afwegingen af te bakenen, maar met behoud van de opvolging van het effect op het globale begrotingsresultaat. Het principe van het vooropstellen van een beoogde uitgavengroei per specifieke (clusters van) bevoegdheden biedt ook de mogelijkheid om toekomstige ministers een duidelijk kader te bieden waarin ze hun beleid kunnen ontwikkelen.

Deze uitgavennorm zou ook een belangrijke fundamentele breuklijn kunnen betekenen in de verantwoordelijkheden die elke minister dient op te nemen. Naast het opnemen van de verantwoordelijkheid voor het gevoerde beleid, dient er namelijk ook verantwoordelijkheid te worden opgenomen voor de evolutie van de kredieten en aanwending van de beleidsruimte binnen zijn of haar bevoegdheidsdomeinen. Deze verplaatsing van de verantwoordelijkheid van zowel beleid als begroting onder de bevoegdheid van één minister kan een belangrijke stap betekenen in het wegstappen van een loutere inputbegroting naar een meer prestatiegerichte begroting.

Logischerwijs kan er ook gewezen worden op onvolkomenheden bij het werken met voorliggend model: Zo worden de genormeerde uitgaven momenteel nog niet afgezet t.o.v. structurele ontvangstengroei. Ook voor

eenmalige ontvangsten en uitgaven of een eventueel effect van wijzigende inflatie wordt niet automatisch een correctie gemaakt. Dit betekent dan ook dat dit model voorlopig eerder als besparingsmodel dan als dynamisch structureel begrotingsmodel dient beschouwd te worden.

Gelet op het gegeven dat de HRF in haar laatste advies voor de gemeenschappen en gewesten binnen Entiteit II een nominaal begrotingsevenwicht voorop stelt, vormt dit gegeven momenteel niet direct een probleem en focust het model in eerste instantie op de doelstelling om een begrotingsevenwicht te helpen bereiken.

Indien gewenst, kunnen er logischerwijs nog correcties aan het model worden aangebracht om meer structurele begrotingsbenadering op te zetten.

b. Uitgangspunten van het model

Het model werkt verder op de betaalkredieten die bij constant beleid ter beschikking worden gesteld aan de diverse beleidsdomeinen. Zie hoofdstuk 3.5.

Teneinde de groei van de betaalkredieten niet afhankelijk te maken van de groei van de ESR-ontvangsten van de geconsolideerde entiteiten die normaliter aanleiding geven tot extra betaalkredieten, worden de ESR-ontvangsten van de diverse entiteiten in mindering gebracht van de betaalkredieten bij constant beleid.

In feite werkt het model dus niet met de geraamde groei van de betaalkredieten an sich, maar wordt er gewerkt met de groei van de netto-aanwending van de beleidsruimte per beleidsdomein. Deze aanname is van belang om te vermijden dat entiteiten die eigen ontvangsten genereren, zouden gepenaliseerd worden voor deze stijgende ontvangsten.

Deze berekening van de groei van de netto-aanwending van de beleidsruimte wordt nog gecorrigeerd op basis van volgende uitgangspunten:

- Voor de bevoegdheden die budgettair gezien in 2015 (en ook in beperkte mate in de jaren erna) overkomen wordt uitgegaan van de veronderstelling dat de voorziene uitgaven bij constant beleid correct zijn ingeschat in het jaar van budgettaire overdracht van de bevoegdheid. In de jaren na de overkomst van de bevoegdheid wordt de groei van de uitgave logischerwijs meegenomen in de groei van de uitgaven binnen het beleidsdomein.
- De vermindering van de uitgaven in 2014 omwille van de eenmalige vooruitschuif van uitgaven 2014 naar 2013, wordt voor het correct bepalen van de groei van de uitgaven in de cijfers doorgetrokken in de periode 2015-2019.

c. Resultaat van één van de mogelijke simulaties

In onderstaande tabel V.1 wordt het effect weergegeven van een simulatie waarbij 50% van de benodigde besparing voor het bereiken van een begrotingsevenwicht in 2016 wordt bereikt via een verlaagde groei van de uitgaven. De groei van de uitgaven dient voor de Vlaamse overheid in 2015 en 2016 in zijn geheel globaal beperkt te worden tot 1,7%, terwijl de groei bij constant beleid geraamd wordt op 3,28% in 2015 en 2,28% in 2016.

Concreet betekent de beperking van de groei in 2015 tot 1,7% een besparing van 416 miljoen euro in 2015 en een bijkomende 227 miljoen euro in 2016.

In voorliggende oefening wordt er nog geen differentiatie van de inspanningen tussen de diverse beleidsdomeinen doorgevoerd. Hierdoor zullen beleidsdomeinen waar de groei bij constant beleid hoog is in verhouding tot hun budgettaire grootte veel dienen te besparen ten opzichte van beleidsdomeinen waar de groei van de betaalkredieten laag is.

Bedoeling van voorliggend model bestaat er dan ook in om politiek gezien de discussie te voeren hoe de kredieten voor elk beleidsdomein mogen groeien in de periode 2015-2016, en eventueel ook daarna, rekening houdende met de specifieke groei bij constant beleid voor elk beleidsdomein en zonder de doelstelling van het beperken van de gehele groei tot 1,7% uit het oog te verliezen in de periode 2015-2016.

Via toepassing van volgende simulatie wordt er bij het 5 jaar volhouden van een beperking van de groei van de uitgaven met 1,7% een beleidsruimte van 1,7 miljard euro gecreëerd. Deze beleidsruimte wordt logischerwijs nog verder uitgebreid met het structureel effect van eventuele punctuele maatregelen die benodigd zijn om de nog resterende nominale begrotingstekorten weg te werken

